

AMERIČKI SENATOR MARK BEGICH U LICU

Moj djed Ivan iz Like je otišao prije sto godina

str. 14.-15.

EKSKLUZIVNO
IZ KLAGENFURTA

Jakob Radoš, otac poznate novinarke Antonie

str. 22.

DR. NINO
RASPUDIĆ

Hrvati u BiH moraju se boriti za svoja prava

str. 18.-19.

STO GODINA
TRAGEDIJE

Titanic su preživjela samo tri Hrvata

str. 24.-25.

TENISAČ IVAN LJUBIČIĆ ZAVRŠIO KARIJERU

Šampion koji je Hrvatsku doveo na vrh svijeta

str. 9.-12.

IVAN UGRIN,
NOVINAR I PUBLICIST

Hrvatski narod neće zaboraviti žrtve Bleiburga

str. 10.-11.

Autohaus
MAX

Autohaus MAX Hamburg GmbH
Bargtheider Str. 14 • 22143 Hamburg
Tel.: 040 / 254828-40

- Prodaja, Otkup i Procjena Vozila
- Kreditiranje, Leasing, Garancija do 2 Godine
- Export-Import, Transport i Osiguranje Vozila

www.autohaus-max-hamburg.de

Dragi čitatelji
CroExpressa,

Dvije godine i tri mjeseca veže nas zajednički projekt – CroExpress. Radimo ga s velikim entuzijazmom, a želimo realizirati i neke nove ciljeve. Dragi čitatelji, naša novina je malo drukčija, list dolazi k vama, u vaše misije, konzulate, udruge i rješava vas brige gdje kupiti novine i kako saznati najnovije vijesti i događanja iz domovine i iseljeništa. Počeli smo s pisanjem o događajima iz vaših krajeva, zajednica, udruga, o ljudima koji djeluju na kulturnom, gospodarskom, političkom, sportskom, vjerskom, humanitarnom i drugom području. CroExpress može biti i puno bolji, bez problema bi mogao imati još više stranica mjesečno, više stručnih, poučnih i informativnih članaka, i stranica za najmlađe čitatelje. Iz toga razloga vas ovim putem želim pozvati na suradnju i simboličnu financijsku podršku za novinu koja nas međusobno povezuje diljem iseljeništa. U međuvremenu radimo i na izradi ADRESARA za hrvatske poduzetnike u Njemačkoj. Prijave za adresar se primaju do daljnjega. Ugodno vam čitanje novog broja CroExpressa.

Marina Stojak

IMPRESSUM
CroExpress
Isernhagener Str. 6
30161 Hannover
Deutschland

Tel.: +49(0)511/336 46 87
Fax: +49(0)511/353 01 78
Internet: www.cro-express.com

Herausgeber / Chefredakteurin:
Marina Stojak (V.i.S.d.P.)
Mobile: +49(0)172/515 23 27
E-Mail: marinastojak@gmail.com

Reportagen:
Gojko Borčić
Zlatko Duzbaba
Stjepan Starčević
Ružica Tadić Tomaz

Mediadaten:
CroExpress erscheint monatlich
in 10.000 Exemplaren
Verteilung: Deutschland, Österreich,
Schweiz, Niederlande
GRATIS-AUSGABE

Tri tisuće eura za splitske „Anđele“

Veličanstvenim euharistijskim slavljem u crkvi sv. Dionizija u Kelkheimu i proslavom u Stadthalle u hrvatskoj katoličkoj župi Main-Taunus/Hochtaunus obilježen je Majčin dan. Za posebno svečani ugođaj pobrinuo se Zbor mladih Gospe od zdravlja iz Splita predvođen fra Stipicom Grgatom i s. Zorislavom Radić. Oko 50 sjajnih mladih pjevača i pjevača gostovalo je nekoliko dana u župi koju vodi fra Marinko Vukman uz pomoć s. Magdalene Višić. Osim što su nastupili u crkvi sv. Dionizija, mladi iz Splita oduševili su članove župe i mno-

gobrojne goste na slavlju u Stadthalle koje je upriličeno u čast majkama. U programu su nastupili dječji folklor i folklor za mlade i odrasle, mažoretkinje, jedna prima ballerina, dalmatinska klapa, Slash bend, Anđela Kolar i grupa CROunits. Djeca su recitirala prigodne pjesme pod naslovom „Ave Maria“, a organizirana je i bogata tombola. Kroz program je vodila koordinatrica Hrvatske nastave Smiljana Veselić-Vučina. Goste je pozdravio i konzul iz Frankfurta Damir Sabljak, a fra Marinko Vukman majkama je predao poseban

dar, kronicu iz Svete Zemlje, te je naglasio humanitarni karakter priredbe. Naime, oko tri tisuće eura bit će predano splitskoj udruzi roditelja za djecu s teškim tjelesnim invaliditetom i djecu s posebnim potrebama „Anđeli“. Ujedno hrvatski bend aid CROunits, koji je ovom prilikom izveo pjesmu „Zemljo moja“, svojim djelovanjem također potpomaže splitsku udruhu „Anđeli“.

U tom smislu mogao se kupiti i CD s pjesmom „Zemljo moja“, čiji je prihod namjenjen splitskim „Anđelima“. (ez, foto: mediazz agentur)

Plamen slobode za hrvatske generale

Dan uoči početka usmene rasprave Žalbenog vijeća Haškoga suda u predmetu „Gotovina – Markač“, 14. svibnja, Hrvatski svjetski kongres provodi globalnu akciju „Plamen slobode“ kojom se želi naglasiti ustrajnost i odlučnost u namjeri ukazivanja na nepravdnu prvostupanjsku presudu hrvatskim generalima i neodrživu kvalifikaciju legitimne vojne oslobodilačke akcije „Oluja“ združenim zločinačkim pothvatom. „Plamen slobode“ pridružuje se uspješno provedenim globalnim akcijama „Jedan narod, jedno srce“ i 100 tisuća božićnih čestitki, kao sastavnih dijelova projekta „ICTY Injustice – pravda je izgubila ravnotežu“. Hrvatski svjetski kongres poziva sve Hrvate diljem svijeta da se u nedjelju, 13. svibnja, na Majčin dan, uoči ili nakon svetih misnih slavlja u hrvatskim katoličkim misijama i zajednicama u zajedništvu pomole za Domovinu i da na svetu misu ponese bijelu svijeću koja će se zapaliti kao znak suosjećanja s patnjom svih hrvatskih uznika u Den Haagu. - Sigurno smo u uspjeh akcije „Plamen slobode“ te se nadamo da će prvostupanjske presude hrvatskim generalima biti revidirane – kažu voditelji prošlogodišnjeg prosvjednog skupa u Den Haagu Danijel Lucić i Petar Čosić. (hsk)

ODRŽAN HUMANITARNI KONCERT ZA POTREBITE OBITELJI U BOSNI I HERCEGOVINI

Prikupljena sredstva će pomoći 46 obitelji u BiH

Mladi njemački glazbenici, članovi skupine „Bach ansambel“ i limene skupine „Priatelji“ održali su humanitarni koncert u Wunstorfu u crkvi St. Bonifatius na kojem je prikupljeno 1150 eura za potrebite obitelji u Bosni i Hercegovini. Ovaj dobrovoljni prihod prikupili su ljudi dobre volje i darovali za tople obroke za 46 potrebitih obitelji u Bosni i Hercegovini. „Još jedan veliki uspjeh i veliki koncert“, naglasila je Margret Engelking, predsjednica Njemačko-hrvatske udruge e.V. iz Hannovera u razgovoru sa Ulrichom Tros-

chke, zamjenikom gradonačelnika grada Wunstorfa koji je također bio pokrovitelj ovog dobrotvornog koncerta. Ne smijemo zaboraviti, „patnja“ i „bol“ su u Bosni i Hercegovini dio svakodnevice, ali mnogi toga nisu svjesni, a ova humanitarna akcija hvale je vrijedan potez naših njemačkih prijatelja. Prije koncerta, pismene pozdrave i blagoslov mladima je uputio i mons. dr. Franjo Komarica iz Banja Luke, gdje je zahvalio i pohvalio predanost i aktivnost mladih ljudi na različitim poljima. Winfried Gburek

Sadržaj CroExpressa je zaštićen autorskim pravima te se smije koristiti samo u individualne i nekomercijalne svrhe uz poštovanje autorskih i vlasničkih prava izdavača te dozvolu redakcije. Linkovi u sadržaju koji vode izvan novine nisu pod nadzorom redakcije te ona nije odgovorna za sadržaj tih stranica niti linkova na njima. Redakcija CroExpressa ulaže napor kako bi informacije u novinama bile točne i aktualne, no nije odgovorna ni za kakve direktne, slučajne, posljedične, indirektno ili kaznene štete koje su nastale iz pristupa, korištenja ili nemogućnosti korištenja novine ili pak zbog bilo koje greške ili nepotpunosti u njezinu sadržaju. CroExpress poštuje privatnost čitatelja te adrese koje nam se dobrovoljno dostave će se koristiti samo u kontekstu u kojem smo primili kontakt te neće biti davane trećim licima.

CroExpress ne odgovara za istinitost objavljenih oglasa i njihov sadržaj. CroExpress ne odgovara za propuste u točnosti sadržaja oglasa, a također ne snosi niti bilo kakvu odgovornost za štetu ili gubitak koji bi nastao oglašavanjem.

Iskusi povjerenje.

Uštedi 4.580,- €¹

Naša trans glazba po tvorničkoj cijeni!

S Polom nećeš samo zadržati fantastičnu liniju na svim sljedećim tulumima. Zahvaljujući učinkovitosti motora, najnovijoj sigurnosnoj tehnici i brojnim paketima opreme, koji ispunjavaju sve želje, Polo je svugdje zvijezda. I Tebi odmah dostupna po tvorničkoj cijeni. Ušteda kod kupnje skladišnog modela na licu mjesta!

Polo Trendline 1,2 I, 44 kW (60 PS)

Potrošnja goriva (l/100 km): gradska vožnja 7,3 / izvangradska 4,5 / kombinirana 5,5 / CO₂-kombinirano ispuštanje ugljičnog dioksida 128 g/km. Energetska učinkovitost: D. Oprema: blještavo-crvena, 4-vrata, Cool & Sound I (klima uređaj & RCD 210), „color paket“ i puno više.

Naša tvornička cijena za Tvoj automobil na skladištu: 10.990,- €³

uključ. prijenos troškova u visini od 649,- €

UPE² 15.570,- €

¹ U usporedbi s UPE proizvođača. ² UPE=Preporučena maloprodajna cijena proizvođača. ³ Premija za otkup starih vozila vrijedi za sve marke automobila, Volkswagen PkV (osim Seata, Audia ili Škode); ovaj uvjet vrijedi za vozilo koje je bilo registrirano najmanje 6 mjeseci. Slika prikazuje dodatnu opremu uz nadoplatu. Ponuda vrijedi dok traju zalihe.

Das Auto.

Volkswagen Automobile Frankfurt GmbH

Robert Markovic

Certificirani prodajni savjetnik

Telefon: 069 870016-2226

E-Mail: robert.markovic@volkswagen-frankfurt.de

Mainzer Landstraße 406, 60326 Frankfurt, www.volkswagen-frankfurt.de

AKTUALNI SAT U SABORU

Zastupnici pitaju premijera i ministre

U Saboru su po drugi put članovi vlade Zorana Milanovića odgovarali na pitanja zastupnika na aktualnom prijedpnevu.

Kakav je stav Vlade u vezi s povratom nacionalizirane imovine Židovima - upitao je premijera Milanovića zastupnik HDSSB-a Igor Češek.

Pitanje povrata imovine postoji već 20 godina. Oteto, konfiscirano i nacionalizirano nije isto, to su različiti postupci. Židovima je većinom tijekom Drugog svjetskog rata oduzet život, a oni malobrojni koji su se vratili u domovinu dobili su natrag imovinu, no od 1948. do 1951. imovina je nacionalizirana - odgovorio je premijer Milanović.

Zastupnik HDSSB-a Zoran Vinković obratio se premijeru Milanoviću riječima: Pitanje upućujem premijeru i nadam se da mi neće govoriti o veslanju, o dvojcu na pariće, četvercu, osmercu s kormilarom ili bez kormilara. U 100 dana vašeg mandata pokazalo se da je gospodarstvo u lošoj situaciji. Evidentno je da ova Vlada nema adekvatne odgovore na gospodarske probleme, opala je potpora građana, zaustavljena je izgradnja koridora C5 kroz Slavoniju i mnogo drugoga, pa vas pitam kada mislite napustiti neoliberalne ideje i vratiti povjerenje građana da ova Vlada može izvesti zemlju iz krize i povećati gospodarstvo.

Fiskalna stabilizacija i manji deficiti nisu odluke koje je lako donijeti. Očekivanja su velika. Ne smatramo da smo zaslužili Nobelovu nagradu iz ekonomije, ali te poteze bilo je potrebno učiniti. Vrijeme divljenja i pljeskanja prošlo je, to smo već gledali. Mi nismo neoliberalna Vlada, a građani će ocijeniti tko ima dobre namjere - odgovorio je premijer Milanović.

Ministar zdravlja Rajko Ostojić odgovorio je bivšem ministru zdravstva Darku Milinoviću kako je i sam Ustavni sud pokazao kako se posljednje četiri godine nezakonito radilo.

- Da sam bezobrazan rekao bih svašta, ali nisam, a mogu obećati da ćemo mi zakonito

raditi za razliku od vas - odgovorio je Rajko Ostojić na pitanje kako će spriječiti «evidentan kolaps zdravstva», kako je proteklih 100 dana nove Vlade nazvao Milinović. Ostojić mu je jasno poručio kako neće biti protekcije i privatizacije u zdravstvu te kako će on, za razliku od Milinovića, održati dana obećanja.

Vladimir Šeks iz HDZ-a pitao je premijera:

U susjednoj državi na djelu je rehabilitacija četničke ideologije i djela Draže Mihailovića. U Drugom svjetskom ratu ta zločinačka ideologija prouzročila je masakre na hrvatskim područjima kao i tijekom Domovinskog rata, kada su četnici pod kokardom činili zločine. Smatram da takvi potezi rehabilitacije imaju posljedice i za Hrvatsku. Kakvo je vaše stajalište prema tom pokušaju povrata tih vrlo zabrinjavajućih pojava.

- Moje je mišljenje vrlo negativno, iz Srbije tvrde da je to sada stvar suda, a takve pokušaje smatram negativnima i pogrešnima. To se čak ne može nazvati ni ideologijom jer im ni Nijemci u Drugom svjetskom ratu nisu vjerovali. Malo se previše vraćamo na teme koje nas vuku u prošlost, ali nikako ne odobravam takve postupke - odgovorio je Milanović.

Ministar uprave Arsen Bauk odgovorio je na pitanje hoće li se i kako riješiti pitanje popisa birača.

Postoji ustavna odredba da svi hrvatski državljani imaju pravo glasa. Hrvatskih državljana ima više nego što je navedeno na popisu birača jer nisu svi izvadili potrebne dokumente iako imaju hrvatsko državljanstvo. Moramo jasno definirati problem.

Nije problem u tome što se netko nalazi na popisu birača jer je to njegovo pravo, problem predstavlja ime mjesta u kojem je ta osoba prijavljena. Na državnoj razini to nije toliko problem jer svi hrvatski građani imaju pravo negdje glasovati, ali na lokalnoj razini prebivalište građana ima veliki utjecaj na rezultate izbora. Pripremamo novi zakon o prebivalištu koji će olakšati provjeru i brisanje iz evidencije onih koji se ne nalaze na prijavljenom mjestu prebivališta. Ako je riječ samo o pogrešnoj adresi to je jedan problem, a ako se radi o lažnom prijavljivanju adrese, policija će to regulirati - odgovorio je ministar Arsen Bauk

Zastupnik Franjo Lučić iz HDZ-a podsjetio je premijera da ga je pitao želite li pomoći Požeško-slavonskoj županiji. To je bilo prije 100 dana. Znam da ste zauzeti, ali do danas nas niste primili da vam objasnimo naše probleme. Kraj naše županije nazire se, zato vas molim za pomoć.

- Ako je ovo što govorite točno ja se ispričavam, i ne brinite, proračunske pričuve ne raspoređujemo na zatvorenim sjednicama Vlade, raspoređujemo ih javno. A sastanak ćemo svakako održati - odgovorio je Milanović.

Branko Bačić iz HDZ-a pitao je premijera zašto se odustaje od poslova važnih za Dubrovačko-neretvansku županiju koji su njemu osobno prišli srcu?

- Autocesta do Ploča ide, a idejnom rješenju Pelješkog mosta i prije smo se protivili pa smo odustali od takovog rješenja. Ne želimo zapostaviti ni jedan dio Hrvatske, a i Slavoniji dugujemo ponešto - odgovorio mu je premijer.

HDZ-vac Josip Salapić upitao je premijera Milanovića kako opravdava poskupljenja i uvođenje veće stope PDV-a, te ga priupitao što hrvatski građani osim straha mogu očekivati od vlasti?

- Vi sugerirate na strah, i ne mogu vas prekoračiti. Nisam toliko pretenciozan, ali vi imate na to pravo. Želimo stvoriti modernu državu, a moderna država traži mjere koje nisu hrvatska izmišljotina. Sve ovo što činimo već je viđeno i nismo izumili ništa veličanstveno. Svijet je u krizi, ali to nam neće biti izgovor. Tražimo svoje mjesto, nećemo upirati prstom u vas, za nas u tom smislu ne postojite, kao ljudi i kolege da, ali ne kao odgovorni za sadašnje stanje da bismo vas zbog toga prozivali - odlučan je bio Milanović.

Prema makroekonomskoj projekciji predviđeli ste pad i to ste postigli, ali do koje granice mislite dopustiti pad standarda i plaća u Hrvatskoj? - upitao je Vladu laburist Dragutin Lesar.

- Nakon što čujemo ovakve stvari, ispada da nikakvog izlaza nema. Nisam trgovac optimizmom, ali pokušavamo ispraviti stvari. Poslovice kaže «Kad nema vjetrova, veslaj». Mi pokušavamo veslati. Svi su živjeli bez brige do 2009., nije bilo problema, ali sada se stvari moraju promijeniti. Živimo u svijetu deficita, borit ćemo se za najosjetljivije i to je socijalna nota koju ne damo. Odgovora na pitanje koje ste postavili zapravo nema - kazao je premijer Milanović.

HDZ-ovac Rade Bošnjak pitao je Radimira Čačića, ministra gospodarstva, što planira poduzeti u vezi usklađivanja električne energije.

- U Europi, osim u Sloveniji, ali u jednom drugom obliku, ne postoji nijedna Vlada koja se miješa u reguliranje cijena energenata jer to određuje samo tržište i nadam se da ćemo to shvatiti i promijeniti - odgovorio je Čačić.

Ministra graditeljstva Ivana Vrdoljaka pitao je njegov stranački kolega Goran Beus Richembergh (HNS).

Vi kao ministar najavljujete izmjene i dopune zakona o bespravnoj gradnji koji je donesen u srpnju prošle godine. Mislite li da su zaista potrebne izmjene?

- Nakon osam mjeseci postupanja po Zakonu o ilegalnim građevinama idemo u hitne izmjene jer je za to pokazan interes građana. Imamo primjere prema kojima postoji više od 1300 zahtjeva za legalizaciju, a u osam mjeseci postupanja po novom zakonu odbijeno je samo šest zahtjeva, a nijedan nije riješen. Inspeksijski nadzor pokazat će da će mnogi župani i gradonačelnici koji ne ustroje potrebne odjele za praćenje zakona imati problema s inspekcijama. Za sada je samo 7000 zahtjeva za legalizaciju, a kada na snagu stupe promjene zakona siguran sam kako će ih biti i 100.000 - odgovorio je ministar graditeljstva.

Jovo Vuković iz SDSS-a priupitao je ministra unutarnjih poslova što se poduzima protiv napada na maloljetnike srpske nacionalnosti.

- Upravo vaša tvrdnja da je policija izvršila izviđanje i da se traga za počiniteljima jasno pokazuje da policija obavlja svoj posao i da se poduzima sve potrebno kako bi se spriječili takvi napadi - poručio je Ostojić.

NOVO IZDANJE FORBESA OTRKIVA - TKO SU NAJBOGATIJI HRVATI

Ivica Todorić je najbogatiji Hrvat

Hrvatsko izdanje magazina Forbes za travanj, objavilo je listu 50 najbogatijih Hrvata. Iako mu se bogatstvo u odnosu na prošlu godinu smanjilo sa 4,9 na 3,7 milijardi kuna, Ivica Todorić, vlasnik najveće privatne kompanije u Hrvatskoj, koncerna Agrokor, i dalje je najbogatiji Hrvat. Da je vlasniku Belja, Konzuma, Leda, Tiska, Vupika, Zvijezde, Žitnjaka uspio i lov na slovenski Mercator, osim na ljestvici hrvatskog Forbesa, gdje uvjerljivo drži prvu poziciju, Todorić bi se ugurao i na globalnu Forbesovu listu, piše Jutarnji list.

Njegovi prvi pratitelji, točnije dvije obitelji, kaskaju za koje dvije milijadre kuna - obitelj Besnier, vlasnik Lactalisa i Dukata teška je 1,9 milijardi kuna, a hrvatsko-čileanska obitelj Lukšić ima oko 854 milijuna kuna kapitala u Hrvatskoj.

Među prvih pet našli su se i Emil Tedeschi, vlasnik Adris Grupe, sa 833 milijuna kuna, te Ante Vlahović, predsjednik uprave Adris grupe sa 460,7 milijuna kuna. Tedeschi je pao za jedno mjesto. Najveći pad ima Rober Ježić, koji je na 20. mjestu sa 84,3 mi-

ljuna kuna, ali zbog gubitka Diokija to mu je i posljednja godina na Forbesovoj listi najbogatijih u Hrvatskoj.

Valja pritom napomenuti da su na ljestvici hrvatskog Forbesa navedeni samo oni 854 milijuna kuna kapitala u Hrvatskoj.

Među 100 najbogatijih ljudi u Hrvatskoj nalazi se i 11 Hrvatica. Najbogatija je Lada Tedeschi Fiorio, sestra Emili Tedeschi, na 18. mjestu sa 96,1 milijun kuna, a druga je Ksenija Juhn Bojadžijev, većinska vlasnica SN Holdinga sa 60 milijuna kuna, zbog čega

je zauzela 25. mjesto. Ljestvica najbogatijih Hrvata sastavljena je na temelju javno dostupnih podataka Središnjeg klirinškog depozitarnog društva, Zagrebačke burze i sudskog registra, kaže Viktor Vresnik, glavni urednik hrvatskog izdanja magazina Forbes.

On kaže da nije bilo teško doći do javno dostupnih podataka, ali je teško doći do stvarnog iznosa bogatstva ljudi koji su na listi prvenstveno zbog skrbničkih računa, ali i ulaganja u privatnu imovinu, primjerice u inozemstvu. Svi pobrojani, ističe Vre-

snik, zapravo, teže daleko više, a lista je pokazatelj o kojim se ljudima radi i o približnim rasponima u njihovom bogatstvu. Na listi, sasvim sigurno netko nedostaje i sasvim sigurno ti ljudi imaju više. Skrivanje bogatstva, inače, dijelom je krivnja vrlo čudnog puta bogaćenja za vrijeme rata.

Većina ljudi koji su na listi nije se tako obogatila, ističe Vresnik, dodajući kako, međutim jedan imidž privatizacije koji je ostao ne može se skinuti zadnjih 20 godina. (cex)

Ljestvica najbogatijih Hrvata sastavljena je na temelju javno dostupnih podataka Središnjeg klirinškog depozitarnog društva, Zagrebačke burze i sudskog registra, kaže Viktor Vresnik, glavni urednik hrvatskog izdanja magazina Forbes.

1. Ivica TODORIĆ

2. Obitelj Besnier

3. Obitelj Lukšić

4. Emil Tedeschi

5. Ante Vlahović

6. Plinio Cuccurin

7. Anđelko Leko

8. Milan Artuković

9. Marinko Zadro

10. Dražen Bobić

DESET NAJBOGATIJIH HRVATA

1. Ivica Todorić 3,7 milijardi kuna
2. Obitelj Besnier 1,9 milijardi kuna
3. Obitelj Lukšić 854 milijuna kuna
4. Emil Tedeschi 833 milijuna kuna
5. Ante Vlahović 460,7 milijuna kuna
6. Plinio Cuccurin 291 milijun kuna
7. Anđelko Leko 275,7 milijuna kuna
8. Milan Artuković 229 milijuna kuna
9. Marinko Zadro 224,9 milijuna kuna
10. Dražen Bobić 187,2 milijuna kuna

Hrvatsko izdanje magazina Forbes za travanj, objavilo je listu 50 najbogatijih Hrvata. Iako mu se bogatstvo u odnosu na prošlu godinu smanjilo sa 4,9 na 3,7 milijardi kuna, Ivica Todorić, vlasnik najveće privatne kompanije u Hrvatskoj, koncerna Agrokor, i dalje je najbogatiji Hrvat. Da je vlasniku Belja, Konzuma, Leda, Tiska, Vupika, Zvijezde, Žitnjaka uspio i lov na slovenski Mercator, osim na ljestvici hrvatskog Forbesa, gdje uvjerljivo drži prvu poziciju, Todorić bi se ugurao i na globalnu Forbesovu listu, piše Jutarnji list.

Predsjednik Republike Hrvatske Josipović posjetio biskupa Perića

U nedjelju, 15. travnja predsjednik Republike Hrvatske, dr. Ivo Josipović, tijekom prijateljskoga pohoda Ljubuškomu i Mostaru, posjetio je biskupa mostarsko-duvanjskog i apostolskog upravitelja trebinjsko-mrkanskog mons. dr. Ratka Perića. Nakon intervjua na Radiju Herceg-Bosne, predsjednik Josipović je sa svojom šestoro članom pratnjom došao pred obnovljenu katedralu Marije Majke Crkve, gdje ga je riječima pozdrava dočeka biskup Perić. Župnik mons. Luka Pavlović upoznao je visoke goste iz Zagreba o gradnji katedrale i njezinu ratnom stradanju, te o obnovi i umjetničkim djelima. Prošli su ispred katedralne kriptice u kojoj su pokopana dvojica biskupa, Petar Čule (1898-

1985.) i njegov dugogodišnji tajnik potom kotorski biskup Marko Perić (1926.-1983.), i ispred spomen-ploče dviiju djevojčica-krizmanica, Antonije i Danijele, koje su, pogodene granatom, poginule u predvorju katedrale 1994.

U šetnji prema rezidenciji biskup Perić je hrvatskome predsjedniku iznio crkvene statističke podatke katolika u sedam gradskih župa. U „Biskupskoj dvorani“ obnovljene rezidencije, gdje su izloženi portreti hercegovačkih apostolskih vikara – Rafe Barišića, od 1846., i Anđela Kraljevića, te biskupa - Paškala Buconjića, od 1881., Alojzija Mišića, Petra Čule i Pavla Zanića, tijekom razgovora biskup Perić je zahvalio predsjedniku Josipoviću jer je od početka biskupa, Petar Čule (1898-

kazao interes za institucionaliziranje „hrvatskog pitanja“ u BiH. Razgovor, kojemu se tijekom vremena priključio i mostarski gradonačelnik Ljubo Bešlić, tekao je u slobodnoj razmjeni mišljenja o ulozi religioznih vođa u društvu, o pravnom statusu Hrvata u BiH, koji su u većini pripadnici Katoličke Crkve, o „posebnu“ Statutu grada Mostara, međunarodno nametnutu još 2004. godine, o pomoći Republike Hrvatske kulturnim, prosvjetnim i zdravstvenim ustanovama u Mostaru i BiH, o mogućim sugestijama s terena onima koji odlučuju o političkoj sudbini i grada, i naroda, i države.

Na kraju jednosatna susreta, domaćin i gost izmijenili su prigodne darove. (kta/kium)

Dragi čitatelji i prijatelji, podržite izdanja CroExpressa sa 10 € u 2012 godini!

U dvije godine izlaženja CroExpressa, shvatili smo i prepoznali u ovom dijelu svijeta, u našoj „dijaspori“, koliko nam naša novina zapravo vrijedi.

Lijepo je što se CroExpress ne naplaćuje i dijeli diljem iseljenštva, u Njemačkoj, Austriji, Švicarskoj, Švedskoj, Rumunjskoj, Nizozemskoj, i što je postala najtraženija novina među Hrvatima koji žive izvan granica Republike Hrvatske.

Da bi zadržali naš početni koncept, iznimno je važno da nas vi dragi čitatelji financijski podržite u mjesečnom tisku i distribuciji.

Svoj prilog darujete vašoj novini.

DOBOVOLJNI PRILOG/ SPENDE:

CroExpress

Bank: Sparkasse Hannover

Konto Nr. 901074578

BLZ: 250 501 80

Iz inozemstva:

IBAN DE 83 2505 0180 0901 0745 78

BIC: SPKHDE2H

ŠTA JE OSTALO OD TEMELJA HRVATSKE DRŽAVE?

Domoljubi vide domovinu, grabežljivci njezinu imovinu

Piše Goran Marić

Zastupnik dijaspore u prošlom sazivu Sabora piše kolumnu za hrvatski portal www.dnevno.hr. Inače, stekao je doktorat iz područja ekonomske znanosti, a tijekom svoje karijere vodio je više uspješnih hrvatskih tvrtki.

Dugogodišnji san većine Hrvata prije 22 godine postao je stvarnost; ponajviše na krvi hrvatske mladosti stvorena je neovisna i samostalna Hrvatska. U temelje naše države položeno je skoro 16.000 poginulih branitelja. U tim temeljima zakopano je čak više od 400 djece, a i ostale posljedice brutalne agresije na Hrvatsku bile su jezive: oko 35.000 invalida, 37.000 ranjenih, 550.000 prognanika, 150.000 izbjeglica, 180.000 srušenih domova, oko 25 milijarda eura izravne materijalne štete... I tako unedogled.

Zašto ovo spominjati? Zašto se prisjećati mrtvih i invalida, zašto se prisjećati ranjenih i svih branitelja? Zašto??? Evo zašto!!!

Te 1990. godine u Hrvatskoj je bilo čak 1.618.000 zaposlenih, a danas pola milijuna manje, samo 1.119.000. U tu 1990. godinu Hrvatska je ušla sa samo 145.000 nezaposlenih, a danas ih je 200.000 više, čak 340.000. Te 1990. ukupni vanjski dug RH bio je 3 milijarde eura, a danas stravičnih 50 milijarda eura. Prije 22 godine u Hrvatskoj je bilo samo 655.000 umirovljenika, a danas skoro 500.000 više, točnije 1.125.561. Te 1990. na jednog umirovljenika bila su čak 3 zaposlena, a danas alarmantnih 1,4. Te 1990. mirovinski fond je imao zalihe novca za skoro 8 isplata mirovina, a danas se RH godišnje zadužuje 4,5 milijarda kuna da bi se mirovine uopće mogle isplaćivati.

Te 1990. nije bilo moguće

Hrvatska je zbog jedinstvenog modela privatizacije postala taoc banaka, tajkuna, pojedinaca i privatnih interesa.

neplaćanje isporučene robe ili usluge, nije bila moguća neisplata plaća ili isplata bez doprinosa. Nije bilo moguće bez ikakva povoda i razloga radniku dati otkaz, nije bilo moguće registrirati tvrtku bez ijednog zaposlenog. Tada ni „najhrabriji“ nisu bespravno iskopavali šljunak, a niti ilegalno otvarali kamenolome, tada nije bilo moguće bez naknade koristiti državnu imovinu u privatne svrhe... Ni porez ne plaćati tada nije bilo moguće! A danas? Nažalost sve suprotno tomu.

Kako se to moglo dogoditi kad smo privatizirali sve što se moglo privatizirati i kada su ideolozi „hrvatskog modela privatizacije“ obećavali društvo blagostanja, a taj model predstavljali kao riješenje svih gospodarskih problema? Većina im je, nažalost, povjerovala pa im je podvala i uspjela.

Ne čudi, ipak se radilo o akademcima, profesorima, znanstvenicima s instituta, predsjednicima i podpredsjednicima vlada, ministri... Ali koliko god se razlikuju ljudska lica toliko se razlikuju ljudska srca. A srca protagonista hrvatske privatizacijske grabeži stvrdla su se brže od jajeta u kipućoj vodi. Dok su istinski domoljubi u ratu vidjeli samo domovinu, oni su vidjeli samo njenu imovinu.

Ali vrijeme je prisjetiti se ciljeva koji su se privatizacijom trebali postići i koji su navedeni u 1. članku Zakona o privatizaciji:

- brži gospodarski rast

- očuvanje produktivne zaposlenosti uz poželjno stvaranje novih radnih mjesta
- tehnološka modernizacija hrvatskog gospodarstva
- nove moderne i učinkovite metode i vještine menadžmenta
- dokidanje subvencija
- smanjenje javnog duga.

A koji su stvarni učinci jedinstvenog hrvatskog modela privatizacije:

- gospodarski rast kontinuirano sporiji od rasta državne potrošnje; potom 4 godine recesije

- umjesto novozaposlenih, 300.000 otpuštenih
- umjesto tehnološke modernizacije, potpuno uništenje industrije i smanjenje proizvodnje

- umjesto novih vještina i učinkovitih menadžera, dobica im je, nažalost, povjerovala pa im je podvala i uspjela.

- umjesto ukidanja subvencija imamo rast državnih potpora na preko 9 milijarda kuna

- umjesto predviđenog smanjenja, javni dug povećan za nevjerojatnih 45 milijarda eura.

I tako umjesto ljepše hrvatske sadašnjosti i sigurnije budućnosti, na svakog poginulog branitelja došlo je 12,5 dodatno nezaposlenih i 19 otpuštenih radnika. Na svakog invalida domovinskog rata došlo je 14 novih umirovljenika, a za svako ubijeno dijete inozemni dug povećao se za 125 milijuna eura.

I usprkos svim tim društveno neoborivim i lako provjerljivim činjenicama, još uvijek ima onih koji tvrde da je takva privatizacija spasila Hrvatsku i da je ostvarila sve ciljeve. Koja laž, koja podvala, koje licemjerstvo, koji cinizam!!! Sve iz usta onih koji su se besramno obogatili na toj

istoj privatizaciji.

Sve iz usta licemjernih kleptomana koji preziru sve što je državno, sve što ne pridonosi gomilanju njihova bogatstva i svakoga tko nije u funkciji zaštite njihova lika i (ne) djela. Naravno da to dolazi iz usta onih koji preziru nacionalni interes i svu prolivenu krv kojom su namočeni temelji Hrvatske, koji preziru čovjeka i koji zbog svoje oholosti misle da je svijet stvoren samo za njih i da opstaje samo zahvaljujući njima.

Ali uvijek je bilo „pijevaca“ koji misle da dani sviću zbog njihova „kukurikanja“. Takvi misle da je samo njima, privilegiranim, na prvoj stranici Knjige napisano: „Sve ovo što je stvoreno, stvoreno je za vas“. Zaboravljaju da je Hrvatska stvorena za svakog hrvatskog čovjeka.

U najtežim vremenima, na entuzijazmu i snazi volje i duha stvoreni su državni simboli: himna, grb i zastava. Ali društvo se, iako treba i simbole, temelji isključivo na ekonomskoj snazi, a na pesimizmu i u okruženju straha i nezvjesnosti ni zastava se ne razvija!

Hrvatska je zbog takvog jedinstvenog modela privatizacije postala taoc banaka i tajkuna, taoc pojedinaca i privatnih interesa.

Jer njih šaćica misle da je njihova zadaća ovladati prirodom, ovladati čovjekom, ovladati gospodarstvom i cijelom zemljom i time zauzeti mjesto Stvoritelja na zemlji. Otuda kod njih tolika drskost i bahatost. Nisu je mogli skriviti ni prilikom susreta sa Svetim Ocem Benediktom XVI. u zagrebačkom HNK-u kada su jedino oni, sjedeći u istom redu, žvakali žvakaće pokazujući bijele, umjetne zube. Oni su kreirali toliko paradoksa hrvatske stvarnosti da se s pravom danas nameće pitanje je li ratna krv prolivena uzalud? Da, bit će uzaludno prolivena ako nastavimo dosadašnjim smjerom.

Nitko tko je barem jednu noć proveo na prvoj crti bojišnice nije zamišljao ova-

kvu Hrvatsku. Hrvatsku u kojoj vladaju monopoli i oligopoli, u kojoj su zbog njih hrana, voda, odjeća, lijekovi i ostale najnužnije potrepštine 25% skuplje nego u Sloveniji, Mađarskoj ili Austriji, u kojoj se radnici tretiraju kao repromaterijal, a svakodnevni prisilni prekovremeni rad ne plaća, u kojoj se plaće ne isplaćuju, a doprinosi ne uplaćuju, u kojoj nije plaćeno 60 milijarda kuna poreza, u kojoj se „legalno“ radi na crno, u kojoj je neplaćanje robe ili usluga postalo dio poslovne (ne) kulture.

Niti jedan istinski domoljub nije zamišljao Hrvatsku u kojoj se najveće privatizacijske otimačine neće proginiti, a na uvoz i neobrađeno zemljište davati poticaji; u kojoj će proračunske subvencije ići preradaču, a ne proizvođaču....

Da, krv će biti uzalud prolivena ako će i ubuduće Obvezni mirovinski fondovi služiti za saniranje bankarskih kontaminiranih kreditnih plasmana i biti na korist pojedinaca i vlasnika društava za upravljanje njima, a ne na dobrobit budućih umirovljenika.

Ne, ni kapi krvi nije proliveno za državu u kojoj će po jedinac biti važniji od države, nitko ni metka nije u ratu ispalio za državu u kojoj će profit biti važniji od čovjeka. Ne, ni kapi krvi nije proliveno za državu u kojoj je moguće da tvrtka koja ostvaruje milijarde extra dobiti, koja uživa u monopolističkom položaju i korištenju državne infrastrukture bez naknade, samo u jednom danu otpusti više od tisuću radnika.

Ne, nitko ni metka u ratu nije ispalio za državu u kojoj je moguće da tvrtka samo u jednoj godini ne plati 500 milijuna kuna poreza na dobit, a da za to nitko ne odgovara.

Ili u kojoj je moguće da jedna banka od državne institucije kupi dionice jedne tvrtke za 1 kunu, a potom istoj toj državnoj instituciji te iste dionice proda za 34 milijuna kuna.

Ili za državu u kojoj Vladu RH nije briga hoće li benzin biti 12, 15 ili 74 kune.

Teško da je itko dao i kap svoje krvi za državu u kojoj će na čelo najvažnijih regulatornih agencija dolaziti osobe iz privatnih poslovnih subjekata koje te agencije nadziru, u kojoj će koncesije izravno nanositi državi štetu, a pojedinci koristiti ili u kojoj će se pred očima Državnog inspektorata ilegalno rušiti brda... Godinama isto i uvijek isti pojedinci!

Uvijek oni koji s moćnih političkih funkcija brinu isključivo o interesima korporacija i njihovih vlasnika i koji nakon gubitka moći već sljedeće jutro kod njih dobivaju direktorsko mjesto, astronomske plaće, automobil, kartice i sve druge povlastice. Ili osnivaju privatne fondove njihovim novcem.

Ali to ne čudi, jer poznato je da svatko tko jede carske orahe, dužan se za cara i boriti. Za svakog istinskog domoljuba osnivač države je začet-

nik najvećeg dobra, a za zlikovce država je najveće zlo. Oni kažu da je i najgore privatno vlasništvo bolje od najboljeg državnog. To kažu ili napišu bez imalo srama, ne sjetu se ni Magma ni Kameniskog, ni Jadrankamena niti Salonita niti Kio Orahovice, niti Folijeplasta niti Brodosteno? Jesu li kovači svoje sreće svi otpušteni i 340.000 nezaposlenih? Država mora imati svoje političke, ekonomske i socijalne ciljeve i ne smije ih se nikada odreći. A da bi to mogla, mora imati čime upravljati.

Zato je prodaja Hrvatske poštanske banke i Croatia osiguranja izdaja i predaja posljednje crte ekonomske nacionalne obrane. Slično se može okarakterizirati i davanje Zračne luke Zagreb u koncesiju. To je zločin prema takav projekt isfinancirati jer je jedna od rijetkih u Hrvatskoj koja ima nadprosječno vi-

sok stupanj samofinanciranja. Nasuprot državi je korporativna kultura u kojoj je profit sasvim legitiman cilj, ali koja je u suprotnosti s ciljevima socijalne države. Kada korporacija „proguta“ zadnju državnu imovinu, socijalna država izdahne.

Jer korporacije nikada neće moći zamijeniti državu. Cilj korporacije nije niti mora biti što veći indeks zadovoljstva stanovništva. Ali to mora biti cilj države. Niske plaće, otpuštanje radnika i rasprodaja državne imovine nikada nisu bili niti će biti instrumenti ekonomske politike niti se na taj način mogu ostvariti ciljevi socijalne države. Samo država u kojoj svi građani imaju umjereno i dovoljno može biti sretna. A da u Hrvatskoj ne bude tako, pobrinu li su se pojedinci amputirane duše. Najvjerojatnije će i ostati takvi jer još nitko nije uspio za amputiranu dušu napraviti protezu. Iako se društvo izgrađuje i opstaje na istini, istina u politici mora čekati dok nekome ne zatreba. Ona danas treba cijeloj Hrvatskoj i zato je vrijeme za istinu.

Vrijeme je za istinu o privatizaciji duhanske industrije i prodaji telekomunikacija, Plive, Ine, o Obveznim mirovinskim fondovima, PIF-ovima, FGS-ovima...

Vrijeme je za istinu o zaduživanju države, platnoj bilanci, upravljanju međunarodnim deviznim pričuvama, kreditnim plasmanima, poticajima, subvencijama, cijenama, ... ali i pojedincima koji su nas doveli u postojeću situaciju. A ona nije nimalo blistava - za veliku većinu. Ona je idilična samo za cc 2000 pojedinaca koji su u proteklih 15 godina sebi isplatili nevjerojatnih 350 milijarda kuna neto dobiti.

I ti malobrojni pokušavaju svima nametnuti svoju istinu koja se znatno razlikuje od stvarne. Međutim, ako nema stvarne istine, postoji mogućnost da svi mislimo isto. A ako svi isto mislimo, znači da nismo ni počeli misliti.

Jedina obrana protiv ovoga specifičnog i modernog oblika despotizma jest nova politička kultura. A ona se stvara politikom savjesti koja bi u budućnosti trebala zamijeniti politiku individualizma, sebezjublja i ugode.

Samo nova politička kultura može ispraviti razarajuće tržišne defekte i otkloniti negativne utjecaje monopola i oligopola. Samo nova politička kultura i politika savjesti može zaustaviti daljnje instrumentaliziranje političkog razuma, a ekonomsku politiku, sve nositelje ekonomske politike i rad svih državnih institucija usmjeriti u nacionalnom interesu i interesu općeg dobra.

Jer zadaća države nije samo vladati, već i stvoriti takvu ravnotežu slobode i dobara da svatko može živjeti dostojnim životom. To može osigurati samo nova i snažna politička kultura.

Jer temelji Hrvatske odavno su potkopani. Ostali su još samo u našim srcima!

skim kreditima, istinu o privatizaciji i sanaciji banaka (sanirane s 87,4 milijarde kuna, a potom prodane za 5,4 milijarde kuna).

Vrijeme je za istinu o privatizaciji duhanske industrije i prodaji telekomunikacija, Plive, Ine, o Obveznim mirovinskim fondovima, PIF-ovima, FGS-ovima...

Vrijeme je za istinu o zaduživanju države, platnoj bilanci, upravljanju međunarodnim deviznim pričuvama, kreditnim plasmanima, poticajima, subvencijama, cijenama, ... ali i pojedincima koji su nas doveli u postojeću situaciju. A ona nije nimalo blistava - za veliku većinu. Ona je idilična samo za cc 2000 pojedinaca koji su u proteklih 15 godina sebi isplatili nevjerojatnih 350 milijarda kuna neto dobiti.

I ti malobrojni pokušavaju svima nametnuti svoju istinu koja se znatno razlikuje od stvarne. Međutim, ako nema stvarne istine, postoji mogućnost da svi mislimo isto. A ako svi isto mislimo, znači da nismo ni počeli misliti.

Jedina obrana protiv ovoga specifičnog i modernog oblika despotizma jest nova politička kultura. A ona se stvara politikom savjesti koja bi u budućnosti trebala zamijeniti politiku individualizma, sebezjublja i ugode.

Samo nova politička kultura može ispraviti razarajuće tržišne defekte i otkloniti negativne utjecaje monopola i oligopola. Samo nova politička kultura i politika savjesti može zaustaviti daljnje instrumentaliziranje političkog razuma, a ekonomsku politiku, sve nositelje ekonomske politike i rad svih državnih institucija usmjeriti u nacionalnom interesu i interesu općeg dobra.

Jer zadaća države nije samo vladati, već i stvoriti takvu ravnotežu slobode i dobara da svatko može živjeti dostojnim životom. To može osigurati samo nova i snažna politička kultura.

Jer temelji Hrvatske odavno su potkopani. Ostali su još samo u našim srcima!

Hrvatski narod neće zaboraviti žrtve Bleiburga

Ivan Ugrin

Istinu o Bleiburgu spoznao sam na početku gimnazijskih dana, kad sam sredinom sedamdesetih godina dobio u ruke dva toma u izdanju Zirala, koja su tiskana u emigraciji, jer se na tu temu u bivšoj SFRJ 45 godina nije smjelo govoriti ni pisati niti riječi. Stoviše, svećenik koji mi je

dao dvije debele knjige svjedočanstava o bleiburškoj tragediji, upozorio me je da nikome ne kazujem što čitam i da pazim da netko ne sazna čime se bavim. I tako sam nekoliko dana skrovito u podrumu otkrivao naličje narodno-oslobodilačke borbe, koja je izza sebe ostavila stotine tisuća žrtava, uglavnom Hrvata, i to ne samo vojnika poraženih

domobranskih snaga, nego prije svih civila, žena, djece i staraca koji su pred partizanima koji su oslobađali Lijepu našu bježali na Zapad, nadajući se spasu od saveznika.

Tako nešto mogla je počiniti samo mržnja i zločinački um, koji je, uz svesrdnu pomoć engleskih zapovjednika, naredio da se izvrši genocid nad hrvatskim narodom. Pokolj je počeo na Bleiburškom polju i trajao danima na krvavom Križnom putu. „Ruka pravde, ruka osvetnica našeg naroda dostigla ih je već ogromnu većinu“, hvalio se Josip Broz Tito u Ljubljani 26. svibnja 1945.

Bleiburg predstavlja najveću tragediju Hrvata u cjelokupnoj povijesti, i tek se osamostalivanjem hrvatske države o tom događaju moglo slobodno govoriti i pisati i u domovini, a svibanjska komemoracija na Bleiburškom polju postala je mjesto hodočašća i odavanja počasti nevinim žrtvama čiji su životi ugrađeni u temelje državnosti. Svaka čast hrvatskim komunistima koji su se borili na strani antifašističkih pobjednika u Drugom svjetskom ratu, no, njihov ideal nije bila slobodna

Hrvatska nego stvaranje socijalističke Jugoslavije, za koju vrlo dobro znamo kako je završila, kao i prethodna, u krvi, jer je SFRJ bila ništa više, nego utjelovljenje velikosrpske ideologije. Život u Hrvatskoj, za sve one koji se s tim nisu slagali, bila je kalvarija, i zahvaljujući osobito Hrvatima u dijaspori, koja je među inim čuvala uspomene i na bleiburške žrtve, prije dvadeset godina ostvarili smo stoljetni san o slobodnoj i samostalnoj zemlji. Nešto slično dogodilo se u prošlom stoljeću još samo Židovima koji su obnovili svoju državu Izrael, a veliku ulogu imala je u tome njihova dijaspora i žrtve koje su podnijeli za slobodu. Narod koji ne štuje svoje žrtve, nije ni zaslužio da to bude.

I nije prošlo ni sto dana vlasti Kukuriku koalicije, a predsjednik Saveza antifašističkih boraca i antifašista Hrvatske, Ratko Maričić, najavio je prijedlog Saboru da prestane biti pokrovitelj nad komemorativnim svečanostima kojima se svake godine obilježavaju žrtve Bleiburga.

Odmah se oglasio i podržao ovu inicijativu Ivan Fumić, nekadašnji KOS-ovac i vojni tužitelj JNA, koji je hrvatskoj javnosti, kao i Stjepan Mesić, poznat po izjavama da nakon drugog svjetskog rata nije bilo partizanskih zločina, nego je na Bleiburgu, kako je jednom prigodom kazao, „pokopano 20 ustaša koji su se odbili predati partizanima pa su se sami ubili“.

Otrpilike u isto vrijeme ja-

vili su se otac i sin Goldstein sa svojom novom knjigom „Jasenovac i Bleiburg nisu isto“, kao da se može uopće povlačiti granica između dva zločina. S malim zakašnjenjem akciji se pridružio i sadašnji predsjednik Ivo Josipović. I on smatra da Sabor ne bi trebao biti pokrovitelj komemoracije koja se u svibnju obilježava na Bleiburškom polju.

Sve ovo se događa dok se sprema ukidanje Ureda za pronalaznje, obilježavanje i održavanje grobova žrtava komunističkih zločina nakon Drugog svjetskog rata, što je očigledno iz proračuna Kukuriku koalicije, u kojem te stavke više nema, a ministar Predrag Matić najavljuje prijedlog Ureda Ministarstvu hrvatskih branitelja. „Ne zatvarajte Ured za istraživanje komunističkih zločina“, zatražio je Joseph Daul, šef zastupničkog kluba Europske pučke stranke u Europskom parlamentu, u otvorenom pismu predsjedniku Vlade Zoranu Milanoviću. „Inicijativa o samostalnom Uredu uključivala je i potporu vaše Socijaldemokratske partije i na-

dam se da ta potpora nije povučena“, piše Daul.

Kad je pisao ovo pismo, Daul zacijelo nije znao kako se jedan od potpredsjednika Sabora, istaknuti SDP-ovac Nenad Stazić, na svome Facebook profilu izjasnio ovako: „Nisam za to da Hrvatski sabor bude pokrovitelj komemoracije Bleiburga ako se ona održava tamo gdje dolaze ljudi u ustaškim uniformama“. A o onima koji su stradali na Bleiburgu, on se sprda. Jedan od prvih koji mu je ovo lajkao je i stranački sudrug, ministar Arsen Bauk. Rezolucija o Europskoj savjesti i totalitarizmu ističe kako „Europa ne može biti ujedinjena ako ne može uspostaviti zajednički pogled na svoju povijest, na nacizam, staljinizam i fašističke i komunističke režime i ne otvori počast i temeljitu raspravu o njihovim zločinima tijekom prošlog stoljeća“. I Hrvatska, kao buduća članica EU, mora na isti način vrednovati i crni i crveni režim. Oni koji misle da Sabor ne treba biti pokrovitelj komemoracije žrtava na Bleiburgu, ni ne zaslužuju da obnašaju vlast u europ-

skoj Hrvatskoj. I onda je u utorak 17. travnja, stigla vijest iz MMF-a koji u ovoj godini opet prognozira pad hrvatskog BDP-a od 0,5 posto. Umjesto bilo kakvih komentara ponovnog ulaska u recesiju, istoga dana vladajući su pustili spin o dokidanju političkog pokroviteljstva nad Bleiburškom komemoracijom. Učinio je to predsjednik Sabora Boris Šprem, potporu mu je dao i predsjednik države Ivo Josipović već izlzanom retorikom o nekakvoj ustaškoj zmiji. Zanimljivo, malo i gotovo ništa ne govori o avertične kokarde ili primjerice petokrakoj komunističkoj azdaji. Njemu je titovka na glavi partizana nešto čašno, a pod tim znakom poslije Drugog svjetskog rata ubijeni su bez suda i pravde desetina tisuća nevinih žrtava počevši do Bleiburga kao prve postaje najtežeg Križnog puta u povijesti hrvatskog naroda. Pod tom istom JNA petokrakom obilježena je, nadamo se i posljednja hrvatska Kalvarija, stradanje branitelja i civila u obrani Vukovara, Gospića, Škabrnje, Dubrovnika

i drugih simbola Domovinskog rata.

Drugovi iz SDP-a i njima pridruženi kukurikavci pokazuju kako su pravi licemjere, a kad su im trebali glasovi, onda su odlazili na Bleiburško polje, počevši od Račana koji je izgleda jedini bio iskren, jer dok je on bio na vlasti Sabor se prihvatio pokroviteljstva nad Bleiburškom komemoracijom, preko Milanovića pa sve do Josipovića, a sad pokušajem brisanja simbolike Bleiburga brišu nečiste savjesti i pokušavaju rehabilitirati komunistički režim. Neće u tome uspjeti. Bleiburg kao simbol Križnog puta, svih mjesta ubijanja zarobljenih vojnika i neudžnih civila - čunova je i čuvat će kao spomen sam hrvatski narod.

Kao što je sve izglednije da od ove Vlade, uza sve spinove, malo valjde. Pa i sam prvi potpredsjednik Radimir Čačić ustvrdio je na osnovu loše prognoze analitičara iz MMF-a, da ako bude tako, nema što tražiti u Vladi. Bez brige, neće vas ni narod htjeti na idućim izborima, kad god bili.

Najveća tragedija hrvatskog naroda je započela na Bleiburgu

Zagreb, (IKA) – Konferencija za novinare povodom 44. plenarnog zasjedanja Hrvatske biskupske konferencije održana je u četvrtak 19. travnja u zgradi HKB na zagrebačkom Ksaveru. Prihvaćen je prijedlog kardinala Josipa Bozanića da se podrži postupak za beatifikaciju zagrebačkoga nadbiskupa kardinala Franje Kuharića, jer je to potrebno prema proceduri. Biskup Župan je istaknuo kako je poznato da se u Hrvatskoj priprema Zakon o medicinski potpomognutoj oplodnji, a poznato je da se priprema i novi Obiteljski zakon. Obzirom da je čovjek put Crkve, jasno je da je to područje društvenoga i narodnoga života vrlo važno za čitav narod naročito uzimajući u obzir demografsku situaciju u našoj zemlji. Zato smatramo da svakome mora biti na srcu budućnost naroda i odnos prema životu i prema obitelji. Na sastanku delegacija HKB 1. veljače s ministrom zdravlja Rajkom Ostojićem rečeno je da će on čim bude gotov nacrt zakona pozvati predstavnike HKB da ih upoznaju kako su pravi licemjere, a kad su im trebali glasovi, onda su odlazili na Bleiburško polje, počevši od Račana koji je izgleda jedini bio iskren, jer dok je on bio na vlasti Sabor se prihvatio pokroviteljstva nad Bleiburškom komemoracijom, preko Milanovića pa sve do Josipovića, a sad pokušajem brisanja simbolike Bleiburga brišu nečiste savjesti i pokušavaju rehabilitirati komunistički režim. Neće u tome uspjeti. Bleiburg kao simbol Križnog puta, svih mjesta ubijanja zarobljenih vojnika i neudžnih civila - čunova je i čuvat će kao spomen sam hrvatski narod.

nu proceduru, biskup Župan je istaknuo kako radije ta informacija, jer je mišljenja da tako važni zakoni trebaju ići u redovnu proceduru. Biskup Košić je napomenuo kako je svoj stav osim Katoličke Crkve izrazilo i jedanaest vjerskih zajednica, što zajedno predstavlja 90% stanovništva. Svatko ima pravo reći svoje mišljenje, pa neka se dođe do prijedloga koji neće biti opstruiran od niti jedne stranke, niti od pojedinaca, niti manjih skupina, nego izravno svih, a mi kao Crkva inzistiramo na dostojanstvu čovjeka od njegova začeća. Odgovarajući na pitanje vezano uz ukidanje pokroviteljstva Hrvatskog sabora nad obilježavanjem stradanja na Bleiburgu, biskup Košić je rekao kako je ta odluka na tragu najava. I nama bi bilo stalo da se već jednom maknu te ideologije od prošlih događaja i da se vrednuju događaji takvi kakvi su bili. I stoga smatramo, u ime Komisije i osobno ime, da je to sramotno da se to događa Hrvatskom saboru, koji je već toliko godina bio pokrovitelj najvećeg stradanja Hrvata u povijesti. To je najveća tragedija započeta na Bleiburgu i koja se događala tijekom križnih putova u čitavoj tadašnjoj državi. Pobjeno je na stotine tisuća hrvatskih ljudi, rekao je biskup Košić, te dodao kako je tijekom zasjedanja celjski biskup obavijestio kako se blizu Celja otkriva još jedna jama, koja je veća od Hude jame. Slovenija je veliko groblje i to upravo Hrvata, upozorio je. Važno je da se to ne stavlja pod tepih, da se vlast ne distancira, ali ako to radi tada pokazuje da je odnarođena vlast, jer narod neka bude pokrovitelj događaja koji se dogodio narodu, ako vlast nije osjetljiva da ostane uz svoj narod koji je bio na različitim stranama, zaključio je biskup Košić.

Važno je da se to ne stavlja pod tepih, da se vlast ne distancira, ali ako to radi tada pokazuje da je odnarođena vlast.

Ugrin u Wiesbadenu

Splitski novinar i publicist, Ivan Ugrin, održat će u nedjelju 27. svibnja poslije podnevnice u Hrvatskoj katoličkoj misiji u Wiesbadenu, predavanje na temu: „Hrvatska u svijetu medijskih manipulacija“. Predavanje u organizaciji misije Wiesbaden održati će se u prostorijama Hrvatskog katoličkog župnog centra „Kardinal Franjo Kuharić“. Istom prigodom Ugrin će ponuditi zainteresiranim svoju knjigu intervjua s naslovom „Kardinalni razgovori“, u kojoj je prvi upravo razgovor s blagopokojnim Franjom Kuharićem.

REŽISER MIRAN ŽUPAN OKUPIO SVJEDOKE PARTIZANSKIH ZLOČINA

Tiho odlaze svjedoci Bleiburga i Križnog puta

Ivan Ott

U posljednji čas je vodeći slovenski režiser Miran Župan, čiji pred filmsku kameru uspio dovesti zadnje preživjele svjedoke partizanskih poratnih zločina, djecu pobijenih žrtava iz koncentracijskog logora Teharje kraj Celja, koju su komunisti ostavili na životu, u popravno-odgojnim domovima za djecu državnih neprijatelja u Sloveniji ili ih tjerali na vojno obrazovanje u Rusiju. Sa scene polako nestaju rijetki svjedoci zločina „zaslužnih i nenadoknadih časnih ljudi“, sve se to događa u tišini i bez medijske pompe. Mnogima je stalo da

se ne otkriju masovne grobnice komunističkih žrtava kao što su Kočevski Rog, Huda Jama, Teharje, Tezinska šuma kod Maribora, Jazovska jama u Hrvatskoj i nedavno otkrivena grobišta u Austriji u okolicama Bleiburga.

Potkraj prošle godine, poslije drugog srčanog udara, zauvijek je zaklopio oči punu suzu i tuge moj prijatelj, svjedok bleiburške tragičije, koraški Slovenac-Nijemac, Ginter Šlajmer. Moj ter je kao 17-godišnji mladić smio napustiti Sloveniju.

U dalekoj Australiji je sredio život, osnovao obitelj, ali nikad nije zaboravio rodnu zemlju i svoje roditelje. Iako u vremenima godinama, početkom osamdesetih, redovito je dolazio u Sloveniju i Hrvatsku. Tražio je grobove svojih roditelja, oca, slovenskog Volksdeutschera i majke Hrvatice. Imao je veliku želju, na grobu svojih roditelja zapaliti svijeću. Želja mu se nije ispunila. Tijekom brojnih posjeta Europi otkrio je pisani dokument, koji potvrđuje da je njegov otac poslije rata osuđen na smrt, jer je navodno za vrijeme rata svom slovenskom susjedu rekao da trebaju razgovarati na njemačkom jeziku. U dokumentu je zabilježeno da mu je majka na smrt osuđena poslije rata u Celju, jer je za vrijeme rata izrazila mišljenje, da će Njemačka „vjerojatno“ pobijediti. Oboje su ubijeni u celjskom zatvoru „Stari Pisker“.

Za grob im se ne zna. Eto, to su „slavni“ primjeri komunističke borbe za slobodu naroda kojeg su „oslobodili života“, a imovinu žrtava prigrabili za sebe. Doznajući za smrt Gintera Šlajmera, slovenski režiser Miran Župan i djelatnici ARSmedia filma iz Ljubljane pod spomenikom žrtvama komunizma na

groblju „Žale“ u Ljubljani zapalili su svijeću i prisjetili se svih stradalnika. A njih nije bio mali broj, danas leže posvuda, za grob im se ne zna, za betonirani su u rovove rudokopa, zatrpani u nekadašnjim protutenkovskim rogovima, šumama, bačeni u pečinske jame, preorani su po livadama i oranicama. Tragovi zločina? Kakav Bleiburg, kakav Viktring, kakav Križni put?! Kakva zločinačka ideologija? Ne postoji. Nije je bilo! Tako se govori danas.

Svoje patnje i sudbinu djetice stradalnika opisao sam u knjigama „Ukradeno djetinjstvo“ i „Djeca žrtve rata i poraća, optužuju“, po tim knjigama u Sloveniji je snimljen dokumentarni film „Otroci iz Petrička“. O svojim patnjama i stradanjima svjedočio sam i u filmu austrijskog povjesničara dr. Floriana T. Ru-

litza koji je napisao knjigu, i danas 60 godina poslije tragičnih događaja u austrijskoj Koruškoj, na Viktringu i Bleiburgu snima dokumentarac o stradanju slovenskih i hrvatskih izbjeglica. On je napisao i izvrsnu knjigu, „Tragedija u Viktringu i Bleiburgu na primjeru partizanskog nasilja nad izbjeglicama“ i priprema dokumentarni film u trojnoj kooperaciji – Austrija, Slovenija i Hrvatska. Nakon promocije knjige u Klagenfurtu i Zagrebu (hrvatski prijevod knjige je u pripremi) bilo je onih koji su glasno negirali zločin, i pobijene žrtve krstili u partizanske žrtve. Ali dok se iza kulisa vodi ideološka borba, tiho odlaze posljednji svjedoci komunističkih i partizanskih zločina, a sve su glasniji i moćniji zagovornici i pobornici zločinačke ideologije.

VIJESTI

Obnavlja se Zagorska magistrala

Započela je obnova Zagorske magistrale, dionice državne ceste D1 između čvorova Zaprešić i Zabok u duljini od 16 kilometara. Izvođenje radova koji trebaju biti gotovi za 14 mjeseci, ugovoreno je sa zagrebačkom Hidroelektrikom-Niskogradnjom, u sklopu programa Betterment. Vrijednost ugovora je 51,39 milijuna kuna (bez PDV-a). Nadzor nad radovima povjeren je IGH-u, koji je izradio i projektnu dokumentaciju. Predviđeno je da se radovi izvode uz zatvoreni promet u četiri faze, za što su ishođene sve potrebne suglasnosti. Promet će se zatvoriti zbog tehnologije izvedbe radova i nemogućnosti reguliranja radova privremenom regulacijom prometa, napominju iz Hrvatskih cesta.

Hrvatska od turizma očekuje 7 milijardi eura

Ministar turizma Veljko Ostojić izjavio je kako bi bio zadovoljan da ove sezone dolasci i noćenja budu na razini prošle sezone, ali i da očekuje bolji financijski rezultat od prošlogodišnjeg, odnosno da zarada od turizma dosegne sedam milijardi eura. Poručio je turističkim djelatnicima da pažljivo definiraju cjenovnu politiku za sljedeću godinu i to zbog smanjenja PDV na turističke usluge. Cijene su ključ naše konkurentnosti, istaknuo je ministar turizma.

Hrvate gule teleoperateri

Minuta odlaznog poziva za Hrvate koji sa svoga mobilne telefoniraju iz zemalja EU sada je do sedam puta skuplja, a prijenos podataka čak do 12 puta skuplji nego što će biti kad Hrvatska postane punopravna članica EU, piše Poslovni dnevnik. Europski parlament, Komisija i Vijeće usuglasili su nove, još niže dopuštene iznose od kojih teleoperateri u EU smiju naplaćivati svojim korisnicima usluge u tzv. EU roamingu. I hrvatski teleoperateri nakon što Hrvatska uđe u punopravno članstvo EU morat će poštovati te cijene. Do tada poručuju iz tih hrvatskih tvrtki cijene u Hrvatskoj ostaju iste.

Sniženje na hrvatski način - plati lipu manje

Nakon što je Dnevnik.hr objavio primjer smiješnog popusta od jedne lipu u jednom trgovačkom lancu, na adresu spomenute redakcije stigao je primjer još jedne „nevjerojatne“ akcije u kojoj je cijena spuštena za jednu lipu. Konkretno, cijena mlijeka je, umjesto 5,99 kuna 'pala' na 5,98 kuna. Inspirirani takvim sniženjima čitatelji su portalu poslali fotografije sniženja alkoholnih pića čija je cijena 'pala' za 9 i 10 lipa; sa 139,99 cijena je snižena na 139,89 kuna, sa 89,99 na 89,89 te sa 76,98 na 76,89 kuna. Možda najzanimljivija akcija dogodila se s jednim usisavačem koji je zapravo pokupio, piše Dnevnik.hr. Naime, prekrštena cijena iznosi 269,99 kuna, dok je cijena na akciji veća za 30 kuna - 299,99 kuna.

Bramac zatvorio pogon u Drnišu

Bramac Hrvatska nakon 13 godina rada zatvara svoj pogon za proizvodnju crijeva u Drnišu, izvjestio je za Poslovni dnevnik, koordinator menadžerskog tima Bramac pokrovnih sistema Krešimir Kranjčec. Za 25 radnika napravljen je socijalni plan zbrinjavanja. Odluka o zatvaranju proizvodnje u Drnišu donesena zbog recesije, gospodarske krize, pada investicija i potražnje u građevinskom sektoru. Opskrba Bramacovim proizvodima tržišta u Istri i Dalmaciji kao i tržišta u Bosni i Hercegovini obavljat će se iz tvornica u Sloveniji i Mađarskoj. U Drnišu će se i dalje voditi skladište za lokalno tržište, ističu iz austrijskog Bramaca. Bramac će u Hrvatskoj, nakon zatvaranja drniškog pogona, imati 15 zaposlenih.

Ukratko o autoru:

Ivan Ott je rođen u Zagrebu 1934. godine. Član je Hrvatske kulturne zajednice Stuttgart, dvanaest godina za redom vodio je i organizirao hrvatske glazbeno-literarne večeri u njemačkom radio postaji SWR (SDR) Stuttgart. Iza njega su 40 godina novinarstva, od toga broja je 30 godina radio u radio-novinarstvu na njemačkom SWR-u.

U svom literarnom prvijencu, povijesno-autobiografskom romanu „Ukradeno djetinjstvo“ opisuje tragediju hrvatskog naroda. U Sloveniji je po romanu snimljen cjelovečernji dokumentarni film „Otroci sa Petrička“ koji je višestruko nagrađivan. 2001. godine su tiskane brošure „Wurzel der Gewalt auf dem Balkan“ - „Korijen nasilja na Balkanu“, „Erlebnisse des Don Si-

meon“, „Doživljaji don Šime“ i Katzenschichten - „Mačje priče“ u izdanju Kalke Verlags, a 2005. godine „Stari i novi doživljaji don Šime“ i „Mačje priče“, knjiga za djecu na njemačkom jeziku u izdanju ORION-a iz Rijeke“.

Zaklada Bošković izdala je 2010. godine knjigu „Djeca žrtve rata i poraća, optužuju“. Gerhardt Hess Verlag priprema treće, obrađeno izdanje romana „Ukradeno djetinjstvo“ na njemačkom jeziku. Ivan Ott je dobitnik nekoliko nagrada za kratku priču. Prisutan je u brojnim njemačkim i hrvatskim antologijama. Ott je član njemačkog književnog društva IGdA, Interessengemeinschaft deutschsprachiger Autoren e. V. i Udruge dječjih pisaca u Zagrebu.

MARK BEGICH, SENATOR S ALJASKE POSJETIO LIKU, RODNI KRAJ SVOGA DJEDA

Moj djed Ivan iz Like je otišao prije sto godina

Američki senator Mark Begich nedavno je posjetio Udbinu i Podlipaču, točnije selo Breštani, mjesta u Lici odakle vuče podrijetlo. Jednom od najpoznatijih Ličana u svijetu gradonačelnik Udbine Ivan Pešut izrazio je dobrodošlicu u kraj njegovih predaka, a Mark mu je uzvratilo kako je jako uzbuđen prvim dolaskom u kraj odakle je rodom njegov djed Ivan.

A djed Ivan Begić je prije 101 godinu, kao i njegovi mnogi sunarodnjaci zbog nemasline, emigrirao u Ameriku, točnije u Minesotu. S njim je u daleki svijet otišla i supruga Ana, a u Americi su zasnovali obitelj. Djed američkog senatora s Aljaske radio je kao rudar i tako zajedno sa suprugom Anom podizao obitelj.

Sjećam se njegova velikog vrta s mnogo povrća i puno kokošiju koje sam kao dječak natjeravao po dvorištu - rekao je senator Begich svojim domaćinima i okupljenim novinarima.

Slušajući priče svoga djeda Ivana, Mark je još kao dijete imao želju da posjeti kraj odakle vuče korijenje. Tu želju ostvario je tek sada, kada je navršio 50 godina, jer je u Liku stigao tek koji dan poslije svoga rođendana. Inače, njegov otac Nick također je bio uspješan i politički aktivan u Americi. I on je krajem šezdesetih bio senator

Slušajući priče svoga djeda Ivana, Mark je još kao dijete imao želju da posjeti kraj odakle vuče korijenje. Tu želju ostvario je tek sada, kada je navršio 50 godina.

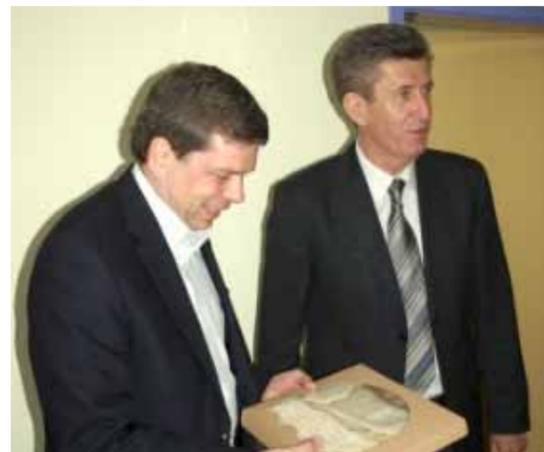

Aljaske, ali je poginuo mlad i avionskoj nesreći 1972. godine. Mark sa suprugom i devetogodišnjim sinom Jacobom danas živi u Anchorageu, jednom od najvećih gradova na Aljasci.

Ovaj kraj svojim krajolikom i klimom podsjeća me na mjesto gdje sam odrastao u Americi - rekao je Begich napomenuvši svojim domaćinima kako imaju lijep kraj pogodan za razvoj turizma. Lički domaćini američkog senatora odveli su na groblje gdje su pokopani njegovi preci. Tamo ga je dočekao 73-godišnji Mile Begić, jedan od najbližih rođaka u Lici. Mili je Markov djed Ivan bio ujak. Mile mu je pokazao fotografiju njegova oca Nicka koju mu je pismom još prije više od pola stoljeća poslao njegov djed Ivan.

Senator Begic posjetio je i rodnu kuću djeda Ivana. Danas je ta kuća štala, ali to američkom senatoru nije smetalo da uđe u nju i pogleda odakle je njegov djed otišao u svijet. Rodaci koji su ga dočekali ispričali su Marku da je Ivan imao tek 17 godina kada se iz Like zaputio u Ameriku. Prvi put u životu vidim svoga rođaka. Ponosan sam jako na njegov uspjeh. Vidi se da on ima dosta toga ličkog u sebi. Posebno mu se svidjela naša šljivovica - ispričao je novinarima rođak Mile.

A njegov rođak američki senator s Aljaske Mark Begich nije probao samo šljivovicu, nego i ostale ličke specijalitete koje su mu rođaci pripremili. Počastili su ga ušticipcima, pršutom i sirom skripavcem, a pred njega su iznijeli pečenu janjetinu i kruh ispod peke. Kada je vidio bogatu trpezu ispred sebe senator Begich sjetio se djetinjstva i posjeta djedu Ivanu na njegovu imanju, gdje su djed i baka često pripremali ličke specijalitete. Drago mi je što sam došao ovdje u dom svoje obitelji. Drago mi je bilo što sam po-

sjetio i obiteljsko groblje, te što sam upoznao svoju rodbinu. Sve ću to prenijeti svoji-ma kada se vratim kući. Ovaj posjet još je jače osnažio moje veze s hrvatskim podrijetlom i kada se vratim na Aljasku pomoći će mi da još bolje radim - rekao je senator Begić koji je svojim rođacima u Lici pričao o obiteljskom okupljanju Begića u djedovoj kući u Americi.

Moj djed i stričevi pili su šljivovicu, a baka je pripremla slična jela ovima koje danas

jedem ovdje. Vidim da imam dosta sličnosti sa rodbinom koja je u Hrvatskoj, a nadam se da ću i ja uskoro progovoriti koju hrvatsku riječ - kazao je američki senator Mark Begich zahvalivši se rođacima na toplom prijemu.

Odlazeći iz rodnog sela djeda Ivana, obećao je rođacima da će uskoro, kada mu to obveze budu dozvolile, ponovo posjetiti Hrvatsku i Liku. Samo tada neće dolaziti sam, nego će sa sobom povesti suprugu i sina. (bona)

Darovi za senatora

Senator Aljaske Mark Begich, vrlo je srdačno primljen u Udbini, kao i cijela pratnja delegacija američke ambasade u Zagrebu. Nakon službenog dijela i izjava za medije, uslijedila su darivanja. Tako je senatoru Aljske Begicu, načelnik općine Udbina Ivan Pešut darovao poznati izvorni lički suvenir „nakurnjake“, satkane od ličke vune, dok je senator Begich, načelniku za uspomenu poklonio malu skulpturu. (slobodnalika.com)

HRVATSKA SE NE TREBA NIKOGA BOJATI OSIM SAME SEBE

Velika depresija i pesimizizam uvukli su se među Hrvate

Jedno od glavnih pitanja koje postavljamo onima što su u posljednjih nekoliko mjeseci boravili u Hrvatskoj i hrvatskim područjima u susjedstvu glasi: kakvi su vaši dojmovi o životu u Lijepoj našoj i među Hrvatima u okolišu? Odgovori su uglavnom isti: Hrvate je zahvatila velika psihicka depresija, teški svakodnevni pesimizam i pomanjkanje vjere u budućnost. Obrazloženja ovih iskaza su različita, a njihov zajednički nazivnik mogao bi glasniti: ljudi ne vjeruju onima koji igraju glavne uloge u politici, gospodarstvu i Crkvi. Naprosto, između tzv. običnih ljudi i tzv. elite zjape velike provalije otuđenosti. Neke od glavnih razloga ovom nepovjerenju treba tražiti u gubitku one silne nacionalne harmonije stečene tijekom Domovinskoga rata i nešto kasnije, potom u razočaranju u one koji su trebali sačuvati nacionalno bogatstvo, (ali nisu, nego su se nepravdom obogatili ili su ga prodali strancima u bescijenje), kao i u nepravdama koje su svjetska zajednica i Europska Unija nanijeli Hrvatskoj i Hrvatima tijekom njihova približavanja Uniji. Nas se ucjenjivalo i opanjkavalo u centrima moći

Gojko Borić

u Bruxellesu, Strasbourgu i Haagu, dok se naše ratne protivnike na istoku i jugu itekako tetošilo. A budući da Hrvati, uostalom kao i Nijemci, naginju pesimizmu i onda kad za njega nema opravdanja, slika svakodnevice u Hrvatskoj nerijetko je vrlo tmurna. Neke stvari su u Hrvata naprosto otišle naopako. Hrvati su pobijedili u Domovinskom ratu ali tu pobjedu nisu dovoljno iskoristili za stvaranje pozitivnoga imidža o sebi u svijetu. Bošnjaci su preko književnosti i filmske umjetnosti mnogo učinkovitije „prodavali“ u velikom svijetu svoja golemo stradanja u ratu protiv srpskih napadača.

Srbijanci udaraju uvijek u iste bubnjeve, naime da su svi podjednako krivi. A inozemstvo je našu samoobranu od samoga početka proglasilo građanskim ratom. Naši umjetnici i znanstvenici nevjerojatno su malo učinili za širenje istine o Hrvatskoj u inozemstvu, a oni kojima je nešto uspjelo često su bili nepopravljivi jugonostalgičari, čak bih rekao neka vrsta „autošovinista“, mrzitelja vlastita naroda. O tome fenomenu trebali bi se pozabaviti sociolozi. Zamislimo, više od 85 posto knjiga o tzv. postjugoslavenskim ratovima napisali su stranci, a ne pripadnici pogođenih naroda, među njima ponajmanje Hrvati. Nama izgleda kao da u Hrvatskoj postoje neke snage koje blokiraju radove na osvjetljavanju nedavne hrvatske prošlosti, dok naprotiv itekako viču o opasnostima od nekakvih nepostojećih ustaša koji postoje samo kao kosturi u napuštenim rudnicima, tenkovskim rovovima i neregistriranim grobištima od Bleiburga do završetka Križnoga puta duboko u Srbiji. Kad se pojave neki anonimci bulazneći pozitivno o NDH onda o tome bruje svi mediji kao da je došao „smak svijeta“. Kad službe-

na Hrvatska slavi partizanske ustanke pod vodstvom boljševika, (tu je i poneki četnički ustanak) onda se to smatra pozitivnim pozivanjem na jednu ustavnu odrednicu, naime da je partizanski ZAVNOH bio, nasuprot ustaške NDH, nositelj neprekidnoga suvereniteta Nacije, kao i na zaključak iz toga kako je komunistički antifašizam bio temeljem ne samo hrvatske nego čak i europske političke civilizacije, što je jedno i drugo gruba prijevara. Ne treba posebno naglašavati da antifašizam nije sam po sebi vrijednost već tek onda kad ga se poveže s demokracijom, jer i Staljinovi boljševici, kao i njihovi ideološki poslušnici i saveznici, bili su najveći antifašisti, što se također odnosi i na Titove komuniste, ali njihov antifašizam ne može se ni u čemu usporediti s antifašizmom demokratskih naroda. Naime, između komunizma i fašizma postoji mnogo više sličnosti nego razlika. No očito to neki u Hrvatskoj ne žele shvatiti pa se u javnosti još uvijek „bore“ potomci bivših partizana protiv ostataka onih koji misle da su ustaše bili pozitivci, a nisu bili u gotovo istoj količini kao i partizani. Ove sukobe na sporednim poprištima treba shvatiti i kao pokušaje vladajućih u odvratanju od grube gospodarske zbilje u Hrvatskoj. Premda nije posve pravedno davati sadašnjoj koaliciji u Hrvatskoj krajnje negativne ocjene jer tek je započela svoj posao, ali ako uzmemo u obzir da je povećala PDV (koji pogađa najviše siromašne), tome dodamo golemu izmjenu visokih službenika gotovo isključivo

prema stranačkoj pripadnosti, i uočimo svojevrsnu „kulturnu revoluciju“ što se odnosi na medije i ukidanje pokroviteljstva nad komemoracijom u Bleiburgu, onda možemo zaključiti da je Vlada u Zagrebu odustala od konsenzusa s ostalim parlamentarnim strankama u pitanjima od nacionalne važnosti samo kako bi provele svoj „revolucionarni“ program (Hrvatska mora postati crvena) koji će se vjerojatno sve više zaoštravati što Hrvatska bude brže ekonomski tonula, a to bi moglo trajati i nakon ulaska u EU.

Ideologije krajnje lijevice i desnice štetne su za Hrvatsku

Mnogo važnije bi bilo za sve građane Hrvatske ako bi politika jednako energično odbacila sve ideologije iz prošlosti, kako nacionalističku tako i komunističku, jer našoj domovini nisu donijele ništa dobrog. Tvrditi da su partizani pozitivni samo radi toga što su bili pobjednici, a ustaše u svemu najgori jer su bili gubitnici, vrlo je kratkovidna i jednostrana. Ustaše su izgubili rat, a komunisti epohu, što je još gore. Za gotovo više od tri generacije ljudi u Hrvatskoj i susjedstvu ove prepirke ništa ne znače, jer to nisu njihovi problemi nego samo onih koji nisu u stanju svladati prošlost, uglavnom radi počinjenih zlodjela svojih predaka. Hrvatska će postati zrelija demokratska zemlja tek onda kad se odrekne zasada prevladavajuće komunističke prošlosti, (Tig maršala Tita i ostalo) i približi stancima zapadnoeuropske civilizacije kao što su pravedna predstavnička demokracija, slobodno gospodarsko tržište,

oslanjanje na judeo-kršćanski moral, socijalna pravda i poštivanje neotuđivih ljudskih i manjinskih prava. Na tim područjima hrvatska politika još hramlje.

Trezveno promatranje hrvatske zbilje dovodi nas do gotovo najvažnije konstatacije: naši ljudi, (u čemu se mnogo ne razlikuju od ostalih Europljana) najprije žele popraviti svoje gospodarske prilike da bi bili spremni za ostale životne zadatke. Ekonomija bi trebala biti, barem neko vrijeme, ispred svih ostalih političkih i intelektualnih naprežanja. No u tome su pogledu zakazali svi vodeći ljudi i organizacije u Hrvata. Osnivanje države nije bilo popraćeno stvaranjem slobodnog tržišnog gospodarstva nego kriminalnom privatizacijom i rasprodajom, često strancima, teško stečeno imetka narodne zajednice, u čemu dio krivnje snose i međunarodni čimbenici, (primjerice MFM) koji su inzistirali na ubrzanju pretvorbi još tijekom rata kad su neki kriminalci koristili izvanredne prilike da se brzo obogate na štetu drugih. I o ovome u Hrvatskoj nema dovoljno znanstvenih radova kako bi se temeljem njih ispravile barem neke nepravde. Kasno ali ne i prekasno započela je borba protiv korupcije, no malo je što učinjeno protiv nepotizma i klijentelizma, dvaju opakih pojava koje stvaraju tzv. negativnu selekciju u svim sferama života, tako da i najbolji zakoni (donijeti često pod pritiskom EU) ne znače mnogo ako zakažu nositelji odluka radi „ljudskog čimbenika“. Jasno, gospodarska kriza nije nastala sama po sebi nego je tu i kriza morala,

ali da bi ljudi mogli misliti na moral moraju najprije biti siti kruha. Nas u iseljenstvu posebno boli činjenica da su nas, kako oni na vlasti tako i pretežita oporba, zaboravili; mi nemamo svoje predstavnike u Hrvatskom Saboru; svi izbjegavaju stvoriti jednu snažno tijelo koje bi bilo odgovorno za povezivanje domovine i dijaspore, koje bi promicalo vraćanje inozemnih Hrvata u Hrvatsku te Bosnu i Hercegovinu itd. Naprosto, mnogo nas hvala za doprinos u stvaranju države, a sad kad je država tu, izgleda kao da nikome nismo potrebni.

Strahovi od ulaska u EU, shvatljivi ali i savladivi

Mnogi Hrvati se pribjavaju ulaska Lijepe naše u Europsku uniju. Taj strah donekle ima opravdanje jer očevitno Hrvatska se još nije dovoljno opoboljšala za članstvo u Uniji, ali i EU se nalazi u svojoj najtežoj krizi. No što bi bila alternativa? Izolacija i/ili ostanak na tzv. Zapadnom Balkanu? Zbog toga, dalje od toga. Spomenuti strah ima svoju psihološku stranu jer u EU nas čeka nešto dosad ne doživljeno, ali on je prilično neopravdan budući da protivdova kako bi se temeljem njih ispravile barem neke nepravde. Kasno ali ne i prekasno započela je borba protiv korupcije, no malo je što učinjeno protiv nepotizma i klijentelizma, dvaju opakih pojava koje stvaraju tzv. negativnu selekciju u svim sferama života, tako da i najbolji zakoni (donijeti često pod pritiskom EU) ne znače mnogo ako zakažu nositelji odluka radi „ljudskog čimbenika“. Jasno, gospodarska kriza nije nastala sama po sebi nego je tu i kriza morala,

rovska Unija pruža svojim članicama razne gospodarske i političke povlastice koje mogu iskoristiti ako u razne projekte unesu i svoje vrijednosti. Nitko ne dobiva besplatne darove nego pomoć za samopomoć. Iz raznih EU fondova dolazi novac, ali samo ako dotična država u svoje projekte unese i dio vlastitih sredstava, te dokumentirano dokaže onima u Bruxellesu da su korištena kao što je upisano u odgovarajućim dokumentima. I kao treće: u hrvatskom političkom životu nastupit će ulaskom u EU civiliziranija vremena, budući da će se političke skupine, organizacija ali i pojedinci morati ponašati onako kako je to propisano u raznim dokumentima Europske Unije, odnosno kako određuju njezine sudske institucije. I nakon što Hrvatska uđe u Uniju morat će proći neko vrijeme prilagođavanja njezinim pravilima ponašanja. Bojadan da će tada najškolaraniji Hrvati masovno seliti u zemlje s boljim plaćama nije za odbaciti, no poljska iskustva pokazuju da su se ta gibanja, poslije nekoliko godina, okrenula u drugom smjeru, natrag u rodni kraj. Sad Grči, primjerice, naveliko iseljavaju, ali doći će vrijeme kad će se početi vraćati u svoju domovinu. Također nije zasnovan strah kako će stranci pokupovati u Lijepoj našoj sve što je ostalo od dosadnje rasprodaje. To ne mora biti tako, takvi ugovori ne zavijaju se slučajno kupoprodajnim ugovorima. Ako netko ne želi prodati nitko ga na to ne može prisiliti. Nu tu je Država da zakonski sačuva „kućno srebrno“ u koje spadaju, primjerice, goleme poljoprivredne površine u Slavoniji, duboke šume

u Gorskom kotaru, izvori pitke vode treći po količini u Europi, naša prekrasna obala sa svojim otocima, ostali prostori neopterećeni prljavom industrijalizacijom itd. Nikada se ne smije smetnuti s uma da i naša Hrvatska unosi u Europsku uniju mnoge materijalne resurse ali i ljudske vrijednosti. Kad bi se samo naša jadranska obala mogla izračunati po svojoj sadašnjoj i budućoj financijskoj vrijednosti, ona bi bila mnogo veća nego vrijednost nekih manjih država Europske unije. Osim toga, Hrvatska unosi u Uniju svoje inteligentne i vrijedne ljude koji, nažalost, nisu mogli ostvariti svoje sposobnosti u komunizmu, a niti dovoljno u dosadašnjem tranzicijskom razdoblju. U uvjetima europeizacije sposobni i marljivi Hrvati moći će postizavati veće uspjehe nego u dosadašnjoj Hrvatskoj u kojoj je pripadnost nekoj stranici, pokrajinskom klanu ili obitelji više vrijedila od školovanja i pameti. U Uniji ćemo doživjeti pozitivnu selekciju, ne odmah, ali vrlo brzo.

Trebalo bi izvršiti nužne promjene Ustava i izbornoga zakona

No kako rekosmo, Hrvatska treba odbaciti neke balaste prošlosti. Prije svega treba promijeniti preambulu Ustava koju naglašavaju postkomunisti kako bi svoj antifašizam koristili kao opravdanje za zlodjela komunističkoga režima. Nacionalisti u Hrvatskoj nisu ni izdaleka tako opasni i brojni kao u nekim starijim europskim državama, (Francuskoj, Nizozemskoj, Austriji, Italiji). Oni su sami sebe svojom neslogom i glupošću gurnuli u ništavilo, pa je bilo vrlo

čudno kad je predsjednik Ivo Josipović govorio u Knesetu da u Hrvatskoj postoji nekakva „ustaska zmija“. U svakom slučaju za hrvatsku bi politiku bilo bolje ako bi se ukinulo dvovlašće u egzikativu između predsjednika republike i premijera, ono naprosto ometa konkretnu politiku i onda ako obje dužnosti obnašaju ljudi iste ili slične političke orijentacije. Trebalo bi uzeti austrijski model za funkciju šefa država; njega bira narod, ali on ne igra značajnu ulogu u dnevnoj politici nego je samo posrednik i korektor u slučaju ako zakaže parlament. Nakon promjene Ustava Hrvatska bi morala dobiti novi Izborni zakon prema kojemu bi iza svakoga saborskog zastupnika bio po prilici isti broj njegovih birača, a danas to ni izdaleka nije tako. Treba ukinuti izborne jedinice za manjine i dijaspore kako bi svi građani Hrvatske imali ista izborna prava. U Europskoj uniji državljanstvo je istovjetno s nacionalnošću, pri čemu nacionalne manjine imaju neka neotuđiva prava, ali u njih ne spada zajamčeno zastupništvo u parlamentima. Hrvati u dijaspori trebaju sačuvati pravo glasa, no to nije dovoljno, treba im omogućiti da ga koriste putem dopisnoga glasovanja. Tek na ovoj podlozi izabrani Hrvatski Sabor mogao bi za sebe tvrditi da je demokratski legitimiran i reprezentativan, dosadašnji to nisu bili za što je postojalo opravdanje samo tijekom Domovinskoga rata, ali ne kasnije. Hrvatska se mora preporoditi formalno i zbiljski kako bi bez strahova mogla postati ravnopravnom članicom Europske unije.

DR. NINO RASPUDIĆ, PROFESOR FILOZOFSKOG FAKULTETA U ZAGREBU I PISAC

Hrvati u BiH se moraju boriti za prava

Maja Nikolić
Katolički tjednik

Nalazimo se u još jednom preduskrnsnom vremenu. Veliki tjedan je pred nama, a s njim i razmišljanja o Muci Isusovoj. Mnogi će reći da se ovaj dio Pahalnog misterija na poseban način doživljava u postdaytonskoj Bosni i Hercegovini. Prema mnogim parametrima konfuzna država stvorena u američkoj vojnoj bazi Wright-Patterson već dugo vremena živi svoju korizmu, a Uskrs se ne nazire. Tako lijepa zemlja, a tako loše uređenje! U aktualnoj konstelaciji snaga Hrvati, izgleda, prolaze najgore, ili točnije rečeno: odlaze! Malo je onih koji o ovoj temi govore odvažno, nepristrano i objektivno. Jedan od onih koji svaki put pogađa „u sridu“ jest prof. dr. Nino Raspudić. Rodom je iz Mostara, ali živi i radi u Zagrebu. Nebrojeno mnogo puta je ukazivao na nepravde koje se čine Hrvatima, ali i na „zbrku“ unutar hrvatskog korpusa. Zamolili smo ga da podijeli s nama svoje viđenje aktualne situacije u BiH i položaja najmalobrojnijeg naroda u njoj. BiH je ponovno u žiži kao dosta nestabilno područje, iako nikada to nije prestala ni biti od potpisivanja Daytonskog mirovnog sporazuma.

Kako uopće BiH vide izvan njezinih granica i postoje li neka spasonosna rješenja za ovako konfuznu situaciju?

Rješenje ne može doći izvana, već samo iznutra. Ako već nije prekasno za stvaranje održive BiH, dakle zemlje koja će moći funkcionirati samostalno, bez vanjskog pritiska kao danas, jedini put prema rješenju jest dogovor političkih elita triju naroda koji čine BiH u njezinom preustroju. Takav dogovor zahtijeva puno dobre volje, iskrenosti, pregovaračkog strpljenja, vizije, spremnosti na kompromis, svega onoga čega danas nedostaje. Alternativa takvom dogovoru je raspad BiH istog trenutka

kada prestane interes međunarodne zajednice za njezinim umjetnim održavanjem.

Čini se da se u RH u zadnje vrijeme dosta govori o BiH. Ima li, prema Vašem mišljenju, službeni Zagreb ozbiljne namjere zauzeti se unutar europskih institucija kako bi se u BiH osigurala stabilnost i napredak?

Očekujem da će politika Republike Hrvatske prema BiH konačno postati konstruktivno aktivna u smislu potpore Bosni i Hercegovini kao tronacionalnoj državi ravnopravnih naroda i njezinim uključivanju u euroatlanske integracije, uz konkretniju političku potporu Hrvatima u BiH. Naznake se vide već u djelovanju predsjednika Josipovića, a izgledno je da će premijer Milanović učiniti dodatni iskorak u tom smjeru.

Sve su glasiji politički analitičari i intelektualci da bez rješenja hrvatskog pitanja, a tiče se njegove ravnopravnosti s druga dva konstitutivna naroda, nema sretnije budućnosti za BiH. Kakve dodatne posljedice može izazvati njegovo nerješavanje, odnosno, kako Vi vidite rješenje?

Hrvati su se potencijalno našli u neravnopravnom položaju već sklapanjem Daytonskog sporazuma kojim su stvorena dva entiteta za tri naroda. Zanimljivo mali broj prognanih Hrvata se vratio u Republiku Srpsku, u početku zbog čitavog niza opstrukcija, a kasnije je, s vremenom, došlo i do gubitka interesa za povratak. Federacija BiH se nakon izmjena Daytonne koje su nametnute silom i bez parlamentarne procedure (od tzv. Berjevihih amandmana pa nadalje) politički pretvorila u bošnjački entitet. Bošnjaci danas određuju tko će u Predsjedništvu i Vladi predstavljati Hrvate, što je politička praksa koja zabija zadnji čavao u lijes Bosne i Hercegovine. Ta suluda šovinistička politika pod krinkom tobožnje građanske opcije gurnula je Hrvate u naručje Milorada

Dodiku. S druge strane, definitivno je uvjerila Srbe u RS-u da svoj entitet moraju braniti svim silama kako im se ne bi dogodila politička sudbina Hrvata u BiH. Uz to, nacionalistička bošnjačka politika SDP-a pod građanskom maskom dugoročno je kompromitirala bilo kakvu mogućnost transnacionalne politike u BiH. Katastrofalno je što je Lagumdžija u početku imao potporu SAD-a za takvu politiku. Posljedice tog političkog pustošenja će se još dugo osjećati. Stanje u BiH je danas mnogo gore nego prije dvije godine, jaz između tri naroda je još veći. Nakon ovog iskustva jedino rješenje hrvatskog pitanja u BiH vidim kroz stvaranje teritorijalne jedinice s hrvatskom većinom.

Mislite li da politički predstavnici bošnjačkog i srpskog naroda imaju volje podržati rješenja koja bi osigurala političku jednakopravnost Hrvata, a evidentno je da je bez njihova pristanka teško očekivati da se to dogodi?

Prava se ne dobivaju na poklon, za njih se treba izboriti. Politika međunarodne zajednice, kao najmoćnijeg faktora u BiH se mijenja, europska se definitivno promijenila, a očito je da i Amerikanci dižu ruke od „lagumdžijanskog modela“. Hrvati iz BiH će konačno dobiti i konkretniju političku potporu iz Hrvatske u borbi za ravnopravan status, tako da su u konačnici prilike da se to pitanje riješi sve veće.

Smatrate, dakle, da bi za Hrvate bilo dobro da se uspostavi federalna jedinica u kojoj bi bili većina. Što bi se onda dogodilo s Hrvatima u Tuzlanskoj, Zeničkoj, Posavskoj i Srednjobosanskoj regiji?

Hrvatsku federalnu jedinicu ne vidim kao neki ekskluzivni hrvatski geto, niti Hrvate koji bi se našli izvan nje promatram kao neke bošnjačke taoce. Danas su svi preostali Hrvati u BiH politički desubjektivirani. Stvaranje hrvatske federalne

jedinice važno je, prije svega, radi institucija na koje bi se onda mogli osloniti svi Hrvati iz BiH – od autentičnih političkih predstavnika do zdravih obrazovnih, znanstvenih, kulturnih, zdravstvenih i drugih. Ako bi se uspjelo, primjerice, reorganizirati Federaciju BiH u dvije velike, teritorijalno diskontinuirane jedinice, unutar njih bi se za narod koji se na određenom teritoriju nađe u „manjinskoj“ poziciji moglo čak i uvesti načelo pozitivne diskriminacije, npr. dvostruko veće zastupljenosti u tijelima vlasti u odnosu na zastupljenost u stanovništvu i drugi mehanizmi zaštite.

Očekujete li da bi novi saziv Vijeća ministara i široka koalicija mogli donijeti neki značajniji napredak na europskom putu i kakav je Vaš stav o novom premijeru gosp. Bevanđiću?

U postojećem sklopu BiH ni Vlada sastavljena od deset nobelovaca ne bi mogla donijeti nikakav značajniji pomak dok se ne riješi politički status BiH. Smatram da ova- kva BiH nema nikakvu mogućnost zadovoljiti ni minimalne kriterije za pristup EU.

Što mislite ima li Međunarodna zajednica uopće bilo kakvu ulogu u BiH, osim one prividne. Zar je moguće da niti jednom nije konkretno reagirala na činjenicu da je BiH više od godinu dana bila bez Vlade i proračuna?

Ona je dobrim dijelom i dovela do ove situacije, što ne opravdava domaće političare. Tko je, primjerice, stvorio hrvatsko pitanje u BiH ako ne međunarodna zajednica? Tko je nametnuo izmjene Daytonne, tj. izbornog zakona koji su doveli do toga da Hrvati ne mogu izabrati svoje političke predstavnike? Tko je poništio odluku Središnjeg izbornog zakonodavstva i proglasio da je 5 trećina od 17? Nekad mi se čini da je svim međunarodne zajednice održavanje nestabilnosti na ovom području.

Kada pogledate profil hrvatskih političara u BiH, što mislite koliko su oni istinski spremni iznijeti ovakvu političku situaciju u BiH? Čini li Vam se da im ova nestabilnost odgovara? Je li Vjekoslav Bevanđić dobro rješenje za BiH?

Vjekoslava Bevanđića poznajem samo kroz medije kao relativno korektnog ministra financija. Sad je na čelu šarolike, vrlo krhke vlade i manevarski prostor mu je krajnje ograničen. Zato mu ne treba tovariti na leđa prevelika očekivanja jer u postojećem stanju u BiH državna vlada ne može učiniti puno. Što se tiče hrvatskih političara u BiH, do sada su se uglavnom po-

kazali nedorasli situaciji i činjenica da su se Hrvati našli u poziciji u kojoj danas jesu dijelom je i posljedica njihove nesposobnosti i nemoralnosti. Često se provlači teza da je društvo zapalo u moralnu krizu, a onda iz nje proizlaze i sve ostale negativnosti. Nismo li svi dio društva kao pojedinci te činimo li dovoljno da ne budemo društvo koje živi poremećenim sustavom vrijednosti?

Činjenica je da su naši ljudi previše pasivni, da su fatalisti, da očekuju da će im netko drugi riješiti probleme. Takav stav je možda i razumljiv uzevši u obzir dugo razdoblje

totalitarizma, nedostatak autentičnog civilnog društva, slobodnih i kvalitetnih medija, političke kulture općenito. Nema društvenog poma- maka ukoliko svi zajedno ne postanemo aktivniji i više zainteresirani za svijet oko nas. Kriza morala je širi, globalni fenomen čije ćemo posljedice tek vidjeti.

Mladi iz BiH kao jedno od svojih životnih rješenja vide odlazak u Hrvatsku. Vjerujem da Vi kao sveučilišni profesor često razgovarate upravo s izvršnim mladim ljudima iz BiH. Što Vam kažu? Što ih najviše boli i zašto sa sve većim nepovjerenjem promatraju zemlju u kojoj su rođeni?

Čovjek je najsretniji ukoliko može osigurati egzistenciju tamo gdje je ponikao. Hrvati iz BiH su stoljećima bili neka vrsta demografskog barmaka ukoliko svi zajedno ne postanemo aktivniji i više zainteresirani za svijet oko nas. Kriza morala je širi, globalni fenomen čije ćemo posljedice tek vidjeti.

Često se provlači teza da je društvo zapalo u moralnu krizu, a onda iz nje proizlaze i sve ostale negativnosti. Nismo li svi dio društva kao pojedinci te činimo li dovoljno da ne budemo društvo koje živi poremećenim sustavom vrijednosti?

Čovjek je najsretniji ukoliko može osigurati egzistenciju tamo gdje je ponikao. Hrvati iz BiH su stoljećima bili neka vrsta demografskog barmaka ukoliko svi zajedno ne postanemo aktivniji i više zainteresirani za svijet oko nas. Kriza morala je širi, globalni fenomen čije ćemo posljedice tek vidjeti.

Često se provlači teza da je društvo zapalo u moralnu krizu, a onda iz nje proizlaze i sve ostale negativnosti. Nismo li svi dio društva kao pojedinci te činimo li dovoljno da ne budemo društvo koje živi poremećenim sustavom vrijednosti?

Čovjek je najsretniji ukoliko može osigurati egzistenciju tamo gdje je ponikao. Hrvati iz BiH su stoljećima bili neka vrsta demografskog barmaka ukoliko svi zajedno ne postanemo aktivniji i više zainteresirani za svijet oko nas. Kriza morala je širi, globalni fenomen čije ćemo posljedice tek vidjeti.

Često se provlači teza da je društvo zapalo u moralnu krizu, a onda iz nje proizlaze i sve ostale negativnosti. Nismo li svi dio društva kao pojedinci te činimo li dovoljno da ne budemo društvo koje živi poremećenim sustavom vrijednosti?

Često se provlači teza da je društvo zapalo u moralnu krizu, a onda iz nje proizlaze i sve ostale negativnosti. Nismo li svi dio društva kao pojedinci te činimo li dovoljno da ne budemo društvo koje živi poremećenim sustavom vrijednosti?

Često se provlači teza da je društvo zapalo u moralnu krizu, a onda iz nje proizlaze i sve ostale negativnosti. Nismo li svi dio društva kao pojedinci te činimo li dovoljno da ne budemo društvo koje živi poremećenim sustavom vrijednosti?

Često se provlači teza da je društvo zapalo u moralnu krizu, a onda iz nje proizlaze i sve ostale negativnosti. Nismo li svi dio društva kao pojedinci te činimo li dovoljno da ne budemo društvo koje živi poremećenim sustavom vrijednosti?

Često se provlači teza da je društvo zapalo u moralnu krizu, a onda iz nje proizlaze i sve ostale negativnosti. Nismo li svi dio društva kao pojedinci te činimo li dovoljno da ne budemo društvo koje živi poremećenim sustavom vrijednosti?

FRANICA SRHOJ KUMLANC, ISELJENICA NA PRIVREMENOM RADU U ITALIJI

Iseljenici su moja prava tema

Željka Lešić

Franica Srhoj Kumlanc je učiteljica u mirovini i istarska književnica podrijetlom iz Lovišta na Pelješcu, koji je napustila kao desetogodišnja djevojčica i došla živjeti k teti u Pulu. Ondje se školovala, završila Pedagošku akademiju i kao učiteljica radila u rodnome Lovištu, zatim u malim istarskim selima: Brestu, Humu, Velome Vrhu te u Puli. Iako rođena Lovištanica, Franica je dio svoje ljubavi posvetila ljudima i krajevima u koja ju je životni put odveo. Nakon odlaska u mirovinu, zbog financijskih problema, u trećoj životnoj dobi odlazi „truhom za kruhom“ na rad u Italiju kao mnoge hrvatske žene.

- Otišla sam u svijet zajedno s mnogim ženama iz cijele Hrvatske kako bismo zaradile za preživljavanje obitelji. U svojoj knjizi „Stiči suncu koje nema zalaza“ sve sam rekla o toj problematici. Knjiga je dokument koji svjedoči o tome kako smo krenule put Italije, na koji način, kada smo krenule. U njoj sam napisala 20 godina rada naših žena - njegovateljica. One su svašta doživljavale. Uglavnom je bilo više ružnih stvari. Nije lijepo govoriti grube stvari, no to je bilo tako. Čovjek se bori za goli život. Knjiga je zbirka istinitih priča i ispovijesti žena koje su morale napustiti svoje obitelji na određeno vrijeme radi njihova boljitka, no ironija je da se većina takvih brakova i obitelji raspala zbog odsutnosti „tri stupa u

Snimke: Zbirka Srhoj Kumlanc

kući”. Nadalje, često se događa da su djeca, bez brige i nadzora majki, prepuštena ulici pa se lakše regrutiraju u problematične skupine. Svoje teško životno iskustvo, njegovanje starih, nemoćnih i teško bolesnih Talijana radi prehranjivanja obitelji ispreplićem s teškim životnim pričama 13 naših hrabrih žena koje rade preko granice, iako su i same bolesne. Uglavnom su te žene bile gladne, izrabljivane, pa i zlostavljane. No, kako je bilo vrijeme Domovinskog rata i krize, mnoge žene bile su prisiljene raditi i još uvijek rade zbog ekonomskih prilika na crno, po 24 sata, bez slobodnog dana po talijanskim kućama po cijeni od 35 do 40 eura na dan. Svjedok sam pravoga ekonomskog i socijalnog egzodusa naših žena koje su odlazile izvan Hrvatske negovati tuđe none i nonice da bi priskrbile novac i prehranile obitelj.

Gdje Vi radite i kakva su Vaša iskustva u Italiji?

MIRIS LAVANDE

Miris lavande me odvede u našu staru didovu kuću gdje se poigravaju sjene sunca i mora, uz žamor ljudi, miris gradela, toplinu doma i osjećaj. Sve se to izgubilo u trenu! Ostao mi samo miris lavande. Zauvijek! (Pula, 8. siječnja 2012.)

- Sada njegujem nepokretnu 86-godišnju stariću iz okolice Portogruara, no uskoro ću ići u Padovu na bolji posao. Skrbit ću se o zdravoj osobi i bit ću u kući naših iseljenika i veselim se novom poslu. Zna-te, kada služite i radite težak posao, naučite se svašta raditi. U ovih 20 godina rada s bolesnicima naučila sam mnoge poslove vezane uz takvu njegu. Što se tiče moga iskustva, mogu vam reći da su rijetke obitelji koje nas prime kao čovjeka. Topli su samo dok te

trebaju. Stalno moraš titrati i biti na raspolaganju 24 sata i nema slobodnog dana ni nedjeljom ni praznikom. Budući da stanujemo u kućama tih obitelji, stalno smo im na raspolaganju, i jeftina radna snaga. Osjećas se kao čovjek drugog reda. Ja sam u malo povoljnijem položaju jer sam prijavljena u Italiju do 2013. godine.

Kada nadete vremena za sebe i za pisanje?

- Kada uredim nonicu, tijekom dana pronađem dva sata za svoj hobi odnosno pisanje. Zanima me povijest rodnog Lovišta i skupljam građu za knjigu o mome rodnom gradu. Također me zanima iseljeničtvo i rado pišem o iseljenicima. Iseljenici su moja prava tema, sve ostalo je bilo usput. Koje su Vaše iseljeničke teme i koje ste knjige objavili? - Pišem o svojim dalmatinskim rodbinskim vezama koje sežu čak do Novog Zelanda i Australije. Knjiga „Korijeni“ nastavak je prethodne knjige

„Providnost“ i njome objašnjavam svoje dalmatinske korijene s Pelješca i Hvara. Moji precij raselili su se tijekom druge polovice 19. stoljeća sve do Novog Zelanda i Australije. U potrazi za građom o dolatima sam svojih predaka u „obećane zemlje“, sa suradnicom i kolegicom Ljubicom Sindičić 2009. godine boravila sam u Aucklandu na Novom Zelandu. Naime, bila sam pozvana na tradicionalni skup potomaka Srhoj, gdje se okupilo

„Svjedok sam pravoga ekonomskog i socijalnog egzodusa naših žena koje su zbog potrebe prisiljene odlaziti u Italiju i negovati tuđe starice kako bi priskrbile novac i prehranile svoje obitelj“, istaknula je Franica Srhoj Kumlanc.

Predstavljen Hrvatski iseljenički zbornik

U Hrvatskoj matici iseljenika u Zagrebu je predstavljen Hrvatski iseljenički zbornik za 2012. Novi broj zbornika 2012. na 408 stranica donosi mnoštvo iznimno zanimljivog štiva.

U njemu se nalaze 34 samostalno autorska priloga o suvremenim jezičnim i kulturnim tendencijama, među raznovrsnim kreativcima naših korijena, koji djeluju u 20-ak zemalja diljem svijeta.

Zbornik sadrži 8 tematskih cjelina: Znaci vremena, Kroatistički obzori, Mostovi, Povjesnica, Duhovnost, Baština, Znanost i Nove knjige, u kojima su pisali stručnjaci mlađeg naraštaja sa sveučilišta iz Zagreba, Rijeke, Pečuha, Melbournea i Toronta, kao i ugledni publicisti iz domovine i svijeta. Prilozi su ilustrirani brojnim fotografijama i tabelama.

Fotografije: Snježana Radoš

Nakladnik ove stručno-popularne publikacije je HMI, a sažeci tekstova u Zborniku prevedeni su na engleski i španjolski jezik. Naslovnicu trojezične publikacije resni portret hrvatske skladateljice

Dore Pejačević, koju je naslikao Maksimilijan Vanka (ulje na platnu, 1917.). Ovaj skladateljičin jedini portret donacija je Beča zagrebačkoj Modernoj galeriji.

Željka Lešić

Hrvatski gospodarski dan u Beču

U Austrijskoj gospodarskoj komori u Beču se održava Hrvatski gospodarski dan na kojem će sudjelovati 70 hrvatskih i 80 austrijskih gospodarstvenika.

Glavna tema susreta hrvatskih i austrijskih gospodarstvenika bit će Hrvatska kao Audio EU gospodarstva. Hrvatsko će izaslanstvo predvoditi prvi potpredsjednik Vlade i ministar gospodarstva Radimir Čačić. Austrija je od 1993. do 2011. uložila u Hrvatsku više od 6,3 milijardi eura te ima status najznačajnije zemlje ulagača u Hrvatsku sa udjelom od 24,6 posto u ukupnim inozemnim izravnske komore Austrije Leopold

Maerz, zamjenik predsjednika Instituta za Podunavlje i Srednju Europu Christoph Leitl, te potpredsjednica HGK Vesna Trnokop-Tanta. Skupu će se obratiti i ministar poljoprivrede, šumarstva, okoliša i vodnoga gospodarstva Republike Austrije Nicholas Berlakovich te prvi potpredsjednik Vlade i ministar gospodarstva Radimir Čačić. Austrija je od 1993. do 2011. uložila u Hrvatsku više od 6,3 milijardi eura te ima status najznačajnije zemlje ulagača u Hrvatsku sa udjelom od 24,6 posto u ukupnim inozemnim izravnske komore Austrije Leopold

tom razdoblju. U 2011. austrijski investitori uložili su u Hrvatsku, prema preliminarnim podacima, 217,8 milijuna eura. Trenutno je oko 950 austrijskih poduzeća na razne načine zastupljeno na hrvatskom tržištu, navode iz HGK. Najveća austrijska ulaganja su u hrvatski financijsko-bankarski sektor, telekomunikacije, zatim u proizvodnju sanitarnih keramike, betonskih i gipsanih proizvoda, u osiguravajući sektor te trgovinu. Iako se većina ulaganja odnosi na financijsko-bankarski sektor, raste broj strateških ulaganja u industriju. (HRT)

oko 250 novozelandskih i australskih članova i potomaka obitelji Srhoj, koji se smatraju tamošnjim pionirima farmerstva i koji se održava svake dvije godine. Sljedeće okupljanje bit će u travnju 2013. godine u Perthu i već sada se veselimo ponovnom susretu s rođacima. Na posljednjem susretu prikupila sam bogatu građu za svoju novu knjigu. Doznala sam tada o dugom i uspješnom putu braće Mate i Jakova Srhoja, mog djeda, te njihova rođaka Tome Jerkovića i prijateljica Kuzme Matijevića koji su 1897. brodom Waihora u krenuli iz Bogomolja s otoka Hvara na put u Novi Zeland. Ponosna sam na svog rođaka Milivoja Srhoja kojemu je britanska kraljica darovala 50 hektara zemlje za razvoj farmerstva, te mu dodijelila titulu „Sir“ smatrajući ga pionirnom farmerstva na Novom Zelandu. Iznenađila sam se da su Dalmatinci na Novom Ze-

landu i Australiji, uz vinovu lozu, sadili smokvu i maslinu, koja ih je podsjećala na domovinu. U rukopisu mi je materijal za knjigu „Korijeni II“ u kojoj pišem o raseljenim obiteljima loze Srhoj u Australiji i Novom Zelandu. Knjiga je u rukopisu, samo je treba urediti i pripremiti za tisak. Zahvaljujem svima na pomoći oko materijala i na kontaktima. Tu bih spomenula i Anu Bedrinu iz Pule koja mi je puno pomogla.

Franica posljednjih 20-ak godina živi i radi u Italiji. Članica je Hrvatske zajednice u Venetu sa sjedištem u Padovi, Hvara na put u Novi Zeland. Ponosna sam na svog rođaka Milivoja Srhoja kojemu je britanska kraljica darovala 50 hektara zemlje za razvoj farmerstva, te mu dodijelila titulu „Sir“ smatrajući ga pionirnom farmerstva na Novom Zelandu. Iznenađila sam se da su Dalmatinci na Novom Ze-

JAKOB RADOŠ, OTAC POZNATE RATNE IZVJESTITELJICE ANTONIE RADOŠ

Iako teško ranjen, uspio sam pobjeći u Austriju

Marina Stojak

Nedavno sam u poznatoj internetskoj tražilici Google tražila način na koji ću stupiti u kontakt sa Antoniom Radoš, poznatom austrijskom i njemačkom ratnom izvjestiteljicom koja je među prvima izvještavala s ratnih bojišta u Afganistanu, Iranu, Iraku, Libiji, Somaliji, Bosni i Hercegovini i mnogih drugih. Otpočetak sam znala da neće biti lako, jer se telefonski brojevi poznatih osoba strogo drže u tajnosti. Uglavnom se dogovara i pregovara sa novinskim i TV kućama, agencijama koje vode bazu podataka o „slavnim“ osobama, šalje im se zamolba i čeka odobrenje.

Ipak, nakon samo pola sata istraživanja, veza je bila uspostavljena. – Dobar dan, kaže veseli muški glas na drugoj strani žice. Antonia vam živi u Parizu, kod kuće je bila za Uskrs. Zna, Antonia puno radi i putuje, teško ćete je dobiti. Ali nemojte odustati. – Tko ste Vi, pitam ga? Ja sam otac Antonie Radoš. I tako, umjesto razgovora s Antoniom Radoš, zabilježila sam razgovor s njenim 93 godine „mladim“ ocem Jakobom Radošem koji od 1947. godine živi u Klagenfurtu u Austriji. – Rođen sam 27. prosinca 1919. u Tomislavgradu, gdje sam završio školu i proveo mladost. U Hrvatskoj su me zvali Jakob, ovdje su me preimenovali u Jakob, na kraju meni je svejedno. Drugi svjetski rat sam dočekao na odluzenju vojnog roka u Kraljevskoj jugoslavenskoj vojsci u Zemunu, ali sam ubrzo prešao u HOS i s vremenom stekao dočasnički čin. U to sam vrijeme imao oca i mater, a sad nemam ni oca, ni matere, a ni žene – počinje Jakob svoju životnu priču koja sadrži nekoliko različitih poglavlja.

Kad je kapitulirala stara Jugoslavija, Nijemci su bili tako prijazni, ja i moji vojnici otpušeni smo kući. Kod Tuzle, u Bijeljini je bio mali zrakolovni uzlet. Bilo je rečeno, da ćemo dobiti avijaciju i početi se

braniti. Nije se dogodilo ništa od toga, sve je bila laž jugoslavenskih oficira. Jedno jutro, Nijemci nam rekoše, idite kućama, Jugoslavije više nema. I ja krenuo. Nakon tri tjedna, stiže obavijest da se javim u sinjski vojni okrug. Ne samo ja, nego svi koji su služili u staroj jugoslavenskoj vojsci, svi smo morali u hrvatske jedinice po hitnom postupku. Nismo mogli, taj put su nam Talijani „stali za vrat“. U Karlovcu se 1941. godine osnovala 15. Domobranska hrvatska pukovnija, otišao sam i prijavio se u 9. satniju, i sa 25 godina dobio čin narednika. –

Na samom kraju rata Radoš je teško ranjen, ali se uz pomoć suboraca uspio povući u Austriju.

– Dobio sam tri metka, kroz ruku prošla su dva, jedan u rame, sattro sve kosti, otišao kroz pluća, i osto kod kičme, i danas ga imam u ledima. To je bilo 28. travnja 1945. u selu Ercegovac nedaleko Bjelovara. Tada sam bio poručnik po činu, u hrvatskoj jedinici Gorski zdrav. Nisam mogao govoriti, gonilo me na kašalj, krv je išla na usta, te prilike izgubio sam svijest. Vojnici su me odvezli u zapovjedništvo divizije. Doktor me prigliede i reko, imam tešku nutarnju povredu. Dao mi je neke injekcije koje su me uspavale, nisam sebi došo sedam dana. Onda su me iz zapovjedništva divizije poslali u Bjelovar. Tamo su me prigliedali, vidli odbijenu ruku i spremili me za Zagreb. Nemam pojma kako sam i kad otišao. Sve sam prispavo. Došo sam sebi 7. svibnja 1945. godine, kad sam već sam bio u gipsu, i šina mi držala ruku. –

– 1945. godine u mjesecu svibnju Njemačka je kapitulirala, a naša su se branili i povlačili da bi spasili što više ljudi. U nedjelju, 9. svibnja u 10 sati, sjećam se bio je sunčan dan, rekne bolničarki neka mi da jednu bluzu priko leđa i na desnu ju ruku obući i odem van. Nisam imao pojma kuda. Ako me sretne bilo tko, može me ubiti, mislio sam u strahu, ja se ne mogu braniti, niti

bježati. Mislim, moram se informirati kojim pravcem krenuti i odjenput čujem zvuk motora. Čovjek s motora ide k meni i kaže: – Jakobe, što je s tobom. Vidiš s menom je jako loše, kadinici Gorski zdrav. Nisam mogao govoriti, gonilo me na kašalj, krv je išla na usta, te prilike izgubio sam svijest. Vojnici su me odvezli u zapovjedništvo divizije. Doktor me prigliede i reko, imam tešku nutarnju povredu. Dao mi je neke injekcije koje su me uspavale, nisam sebi došo sedam dana. Onda su me iz zapovjedništva divizije poslali u Bjelovar. Tamo su me prigliedali, vidli odbijenu ruku i spremili me za Zagreb. Nemam pojma kako sam i kad otišao. Sve sam prispavo. Došo sam sebi 7. svibnja 1945. godine, kad sam već sam bio u gipsu, i šina mi držala ruku. –

U Klagenfurtu je bilo užasno. Puno gore nego u zarobljeništvu. Ranjeni, ko životinje, ležali smo na podu, na malo sijena, gladni, bez lijekova. Bilo nas je men se čini 23, od svukud. Nakon par dana primistili su nas iz bolnice u vojničku kasarnu kod Klagenfurta. Oprali su nas, nam hranili i dali lijekove. U engleskom lazaretu sam ležao godinu dana. Igrao sam šah sa dva nje-mačka SS časnika, tako smo se sprijateljili. Sva trojica smo željeli pobjeći u Njemačku. Bit će vam smiješno al, jedan me Englez uvijek gonio da kupim papire i čistim cijeli lager. Jedne noći, krajem svibnja 1947. godine razrezali smo bodljikavu žicu izoliranim cangama i utekli iz lagersa. Više od 14 dana mičuli se sva tri i pribacivali od Kapfenberga do Salzburga. U šumi, na njemačkoj strani ufate nas

dva čuvara, graničara i predaju američkoj komandi. Ope doše poteškoće. Amerikanci me vrata nazad Englezima u Hallein u Austriju. Ti možeš ić, kažu. Kud ću, što ću? Noćivo sam pod klenom. Zamislite, mene je pratila jako velika sreća. Jako-be, pričio mi brat, da ti znaš kolko mama za tebe moli, da te Bog čuva izmoli ona velik broj Očenaša. –

– Uvijek je došlo bolje nego što sam mislio. Sa mnom je bio andeo čuvar kojem se majka molila da me čuva, samo nikad mi se nije javio – šaljiivo mi tumači Jakob. U Klagenfurtu se Jakob Radoš bavio trgovinom živežnih namirnica te je zbog toga 1952. godine, u dogovoru s vlić. Vilimom Ceceljom a u sklopu Hrvatskog caritasa u Austriji, preuzeo brigu za opskrbu najpotrebnijih, starih i siromašnih hrvatskih izbjeglica u Južnoj Austriji.

– Velečasni Vilim Cecelja je došao 1947. godine u Klagenfurt u crkvu svetog Josipa. Svake nedjelje je držo misu, 10 godina. Kad je bilo za Svi svete kaže Cecelja meni: – Jakobe dragi, ja sam govorio sa par ljudi ovdje, a nitko se ne usudi. Mi bi morali ić u Bleiburg. Dozno sam preko Cr-

kve i svećenika, tamo ima jedno selo, okolo su naši mrtvi, pokopali su ih u groblje. Idemo, zapalimo im svijecu. –

– Još dugo su se sabirale kosti i donostile u groblje i zakopavale, nastavlja Jakob. Užasno, ali bilo je tako. Prvi put išli smo vlakom. Išlo se u tajnosti. Nije bilo slobode. I tako je to započelo, i dobili smo ime Blajburški počasni vod. Velečasni Cecelja se zauzimao, zvao, molio sve do zadnjeg časa, za Belebürg, za svijecu. Ispomenik se diglo. Ovo je živa istina. –

– Roditelje Antu i Anicu nisam vidio nikad više, nikad nisu dobili moja pisma koja sam im slao 15 godina. Poslije sam saznao da je sva moja pošta poništena i spaljena. Imao sam dvije sestre, Martu i Kajju i jednog brata, Slavka, sad nemam više nikoga. Oženio sam se 1951., Slovenkom, Antonijom Weber. Imam troje djece, dvije kćeri i sina, Antoniu-Vladimiru Radoš, Tomislavu-Anu Radoš, a sin se zove ko i ja, Jakob Radoš. Tomislava i Jakob rade u medicini, a Antonia u novinarstvu. Usprkos poznim godinama, Jakob Radoš još uvijek, koliko mu dopušta zdravlje u pojedinom trenutku, sudjeluje u komemoracijama bleiburškim žrtvama na Bleiburškom polju.

MILANOVIĆEVA VLADA ULAŽE U PODUZETNIŠTVO 376 MILIJUNA KUNA

Poduzetnički impuls donosi četiri tisuće radnih mjesta

Marinko Petković
Vjesnik

Plan »Poduzetnički impuls«, vrijedan 376 milijuna kuna, predstavio je ministar poduzetništva i obrta Gordan Maras. Kako je istaknuo, ključno je da se poticajna sredstva isplate kroz rast broja poduzeća, zaposlenih i prihoda tvrtki u idućem razdoblju, a time i kroz povećane prihode državnog proračuna. U tri godine od provedbe programa predviđa se povrat svih uložnih sredstava u državni proračun na temelju uplaćenih potpora i doprinosa te kreiranje 4000 novih radnih mjesta, kao i očuvanje 1000 postojećih u roku od dvije godine. Najavio

Ministar Gordan Maras najavio je da će natječaji za poticaje biti raspisani tijekom travnja, a sva sredstva realizirana do srpnja.

je da će natječaji za poticaje biti raspisani tijekom travnja, a sva sredstva realizirana do srpnja. Maras je rekao i kako se sljedećih godina planira više izdvajati za malo i srednje poduzetništvo, sve veći će biti udio sredstava iz EU-a, pa se očekuje da će u 2014. za poticaje biti namijenjeno više od 700 milijuna kuna. Malo i srednje poduzetništvo u Hrvatskoj čini 99,5 posto ukupnog gospodarstva, udio malih i srednjih subjekata u BDP-u je iznad 50 posto, u zaposlenosti sudjeluju sa 64, a u izvozu sa 42 posto. Dakle, hrvatsko gospodarstvo je po strukturi mikro-gospodarstvo jer 80 posto su male tvrtke, pa će se poticajne mjere usmjeriti na rast i

povećanje broja srednjih poduzeća, poručio je ministar. U konkretno poduzetništvo uložiti će se 115 milijuna kuna, u povoljno financiranje i jamstva 113,4 milijuna, a u unaprjeđenje poduzetničke infrastrukture 56,5 milijuna. Za programe EU-a predviđen je 61 milijun kuna Poticaji su usmjereni u nekoliko segmenata - u konkurentno poduzetništvo uložiti će se 115 milijuna kuna, u povoljno financiranje i jamstva 113,4 milijuna, u obrazovanje za poduzetništvo i obrtništvo 18 milijuna kuna, a u unaprjeđenje poduzetničke infrastrukture 56,5 milijuna kuna. Tomu treba dodati i sredstva vezana uz programe EU-a u visini od 61 milijun kuna. Ministar je posebno izdvojio fondove gospodarske suradnje koji ove godine raspoložu s 50 milijuna kuna. Iznos je namijenjen za 10 kapital-

nih projekata koji bi trebali otvoriti 300 novih radnih mjesta. Najavio je i promjenu politike prema poduzetničkim zonama ističući kako će se koncentrirati na zone koje imaju perspektivu, te se planira 50 investicija. Drugim riječima, neće biti političkih uvjetovanih zona koje će nam otvoriti zjapiti prazne. Maras je govorio i o većjoj fleksibilnosti u otvaranju poduzeća za što bi bilo potrebno tek tjedan dana. No, ističe i kako treba razlučiti poštene od nepoštenih tvrtkama koje su zbog objektivnih razloga otišle u stečaj omogućiti novi početak. Nadležnost Hrvatske agencije za malo gospodarstvo (HAMAG) proširuje se na područje promocije i privlačenja investicija te će se zvati Hamag Invest, a umjesto samo jamstvima bavit će se i povećanjem investitora, savjetovanjem i otklanjanjem barijera koje još uvijek postoje.

Prema Marasovim riječima, putem HBOR-a osiguran je najpovoljniji kredit na domaćem tržištu s 3 posto kamata, te uz 1 posto na području od posebne državne skrbi. Početak je četiri od pet godina, a rok otplate 17 godina. Uz to, HBOR preuzima rizik do 40 posto otplate kredita, sve to kako bi poduzetnici lakše došli do povoljnog novca za projekte. Kako se čulo, napokon je zaustavljen pad broja obrtnika, kojih je 15.000 u posljednje tri godine stavilo ključ u bravu. Uz to, u krizi je zatvoreno 20.000 malih i srednjih poduzeća, ali i tu je potrebno uvesti više reda, drži Maras. Upitan da ocijeni prvih 100 dana na čelu Ministarstva, odgovorio je da je generalno zadovoljan jer su omogućili povoljnije kamatne stope preko HBOR-a. Donesen je i plan poticanja malog i srednjeg poduzetništva, zaustavljen trend pada broja registriranih obrta...

MEĐU 2227 PUTNIKA TITANICA BILO JE I 30 HRVATSKIH PUTNIKA IZ LIKE

Titanic su preživjela samo trojica Hrvata

Na Titaniku, najvećem putničkom brodu na svijetu koji je u pomorskoj nesreći prije sto godina potonuo na Atlantiku, bilo je i 30 putnika iz Hrvatske. Uglavnom su to bili Ličani koje je sa sobom u Ameriku, točnije u New York, poveo Nikola Lulić Draja iz Konjskog Brda kraj Perušića. Nikola je prije toga odlaska, već dva puta bio u Americi, a na svoje treće putovanje poveo je zemljake koji su bili ocharani njegovim pričama o zemlji u kojoj svatko tko radi može pristojno živjeti. U put bez povratka odvela ih je želja za boljim životom, a od 30 hrvatskih putnika, koji su se slučajno našli na Titaniku, preživjelo ih je samo troje. Jedan od njih je Nikola Lulić koji, kako pričaju stariji Ličani, nikada nije volio govoriti o toj tragediji u kojoj je poginulo 1517 ljudi, a od toga 27 hrvatskih državljana.

Siromašni Ličani koji su pošli u Ameriku za kartu su morali izdvojiti pravo bogastvo, nadajući se kada dođu u obećanu zemlju da će taj novac brzo zaraditi i poslati obitelji koja ih je ispratila. Na Titaniku, točnije u njegovu potpaljublju, koje je bilo rezervirano za siromašne put-

nike, našli su se kada su put za Ameriku otkazali svi drugi puno manji i skromniji brodovi. - Moj otac često je djeda pitao za Titanic, no on o tome nije govorio - ispričao je hrvatskim novinarima Hrvoje Hećimović, Nikolini praućak. - Tek u rijetkim situacijama je otkrivao po neki detalj iz velike brodske havarije. Pričao je da su čamci za spašavanje bili poluprazni i da je

neko dijete palo u vodu. On ga je pokupio i zajedno s njim doplovio do čamca, te se tako spasio. Uz Nikolu Lulića još su se spasili Mara Osman Bansk iz Vagovine blizu Cazme, te Ivan Jalšovec iz Topolovca kraj Siska. Mara je u Ameriku putovala sama, a nakon tragedije dugo se oporavljala u bolnici. Nikada se više nije vratila u Hrvatsku, a njezina pranećakinja danas živi u Cazmi.

I Ivan Jalšovec je jedno vrijeme poslije tragedije Titanika živio u Americi, ali se potom vratio u kući. Brzo je obojio da žive, a razlog njegova oboljenja bila je tragedija koju je preživio. Kažu da nije mogao vidjeti vodu jer bi se odmah počeo tresti. Prema pisanju Slobodana Novkovića iz Zagreba, autora knjige Titanic Hrvati u katastrofi stoljeća, na brodu su bili Ličani: Iz Široke Kule bilo je osam putnika. Grga Čačić (rođen 1894.), sin Martina i Ane, put Amerike krenuo je sa sestrom Marijom Čačić (rođenom 1882. ili 1. V. 1875.). Luka Čačić (6. X. 1873.), sin Šime i Ane, supruga Ana, imao je devetero djece. Manda Čačić (24. V. 1891.), kći Jose i Mande, Jeka Orešković (21. IX. 1881.), kći Mate i Mande, odrasla je kod Paje Nikšića. Luka Orešković (27. I. 1892.), majka Maća, supruga Jeka i kći, navodno radio u Švicarskoj, braća Tome, koji je živio u Americi, i Stipe, koji je poginuo u Prvom svjetskom ratu u Mađarskoj. Marija Orešković (24. VI. 1892.), kći Blaža i Mande. Ivan Strilić (25.

VIII. 1885.), navodno radio u Švicarskoj, sin Jure i Matije, supruga Marija, imao dvoje djece. Iz okolice Perušića bili su Joso Čulumović Jojina (1895.). Prvanselo, sin Ivana i Kate, navodno radio u Švicarskoj. Mate Pocrnić (1895.), Bukovac 10, sin Milana i Mare. Tome Pocrnić (1888.), Bukovac 79, majka Jeka, brat Nikola, sestra Manda, supruga Mara i dvoje djece. Iz drugih ličkih sela na Titanicu su bili Jovo Čalić (1895.), iz Brezika u Metku, sin Rade i Soke i Petar Čalić (1895.), Božičin. Mile Smiljanić (1874.) iz sela Pišać, radio na željeznici i kao rudar, supruga Soka, sin Nikola, u Americi mu živjela braća Stevo, Petar, Ilija i Nikola i sestra Dragojla. Jovan Dimić (1870.) bio je iz Ostrvice, supruga Stana, dvoje djece, sin mu bio u Americi. Jedini Ličanin koji je preživio katastrofu, Nikola Lulić Draja iz Konjskog Brda, sin Mile i Bare rođ. Sabljak, jedan je od troje Hrvata koji su preživjeli. Rođen je 24. II. 1883., a treći put putovala je u Ameriku. Na Titanicu je bio vođa puta za Hrvate jer je znao engleski. (bona)

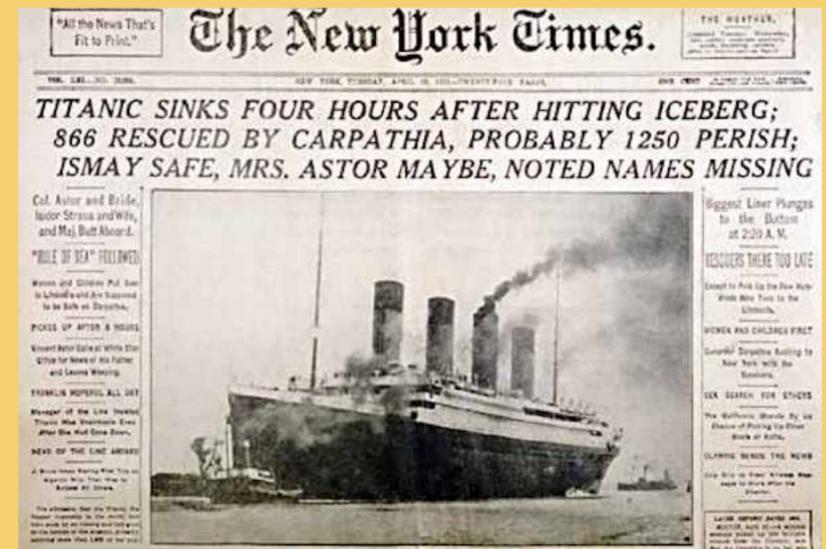
Siromašni Ličani koji su pošli u Ameriku za kartu su morali izdvojiti pravo bogastvo, nadajući se kada dođu u obećanu zemlju da će taj novac brzo zaraditi i poslati obitelji koja ih je ispratila

U Rijeci se čuva pojas za spašavanje sa Titanika

U organizaciji Grada Rijeke, Pomorskog fakulteta, Medicinskog fakulteta i Pomorskog i povijesnog muzeja Hrvatskog primorja 13. travnja je, uz odavanje počasti žrtvama, ali i priznanja posadi broda Carpathia, koja je spasila većinu preživjelih u najvećoj pomorskoj tragediji ikad, obilježena 100. godišnjica potonuća Titanica. U Velikoj vijeknici Pomorskog fakulteta, u 17.30 svečano je otvorena izložba "Titanic - Carpathia - 100 godina poslije". Izložbu, među ostalim, čine kratke analize

kobne nesreće Titanice te komparativna analiza tehničko-tehnoloških obilježja Titanica iz 1912. godine i današnjih zahtjeva za brodove iste vrste i veličine. Obradena je i tema sudjelovanja broda Carpathia čija je posada, od kojih i 76 Hrvata, većinom primoraca, otočana i Istriana, prva pritekla u pomoć u spašavanju stradalih s Titanice te povezanosti tog broda s Rijekom. Izložbu prate umjetničke slike Titanica i Carpathie, novinski isječci iz toga doba, artefakti i drugi prigodni predmeti. U

Pomorskom i povijesnom muzeju Hrvatskog primorja Rijeka otvorena je izložba Titanic-Carpathia. Uz mnogobrojne memorabilije od slika, radova iz dječjih vrtića Mirta i Pčelica, medalja, razglednica i predmeta vezanih za brod i putnike (poput stolica, prekrivača, suncobrana) izložen je i simbol spasa nesretnih brodolomaca, odnosno jedan od pet sačuvanih spasilačkih prsluka kojeg je muzeju poklonio Carpathian mornar Josip Car. To je ujedno i jedini "preživjeli" prsluk u Europi.

U VODICAMA ODRŽAN 12. FESTIVAL ČUVARA KRISTOVA GROBA

Uskršnji običaj koji se njeguje u tridesetak župa u Hrvatskoj i BiH

Jadranka Klisović
Vjesnik

Žudije su mladići odjeveni u uniforme rimskih vojnika koji u Svetom trodnevju čuvaju Kristov grob po uzoru na rimske vojnike koje spominje Matejevo evanđelje. U nekim župama čuvari odijevaju narodnu nošnju (Vrlička, Tisno), negdje mornarske odore (Opuzen, Vlaka, Komin), a u Vodicama, u ta mošnoj župnoj crkvi Svetog Križa, čuvari na sebe navlače odore rimskih vojnika. Smatra se da je običaj čuvara Kristova groba u Vodice donesen iz Italije, gdje su ga vidjeli pomorci s obližnjeg otoka Prvića. S vremenom je svaka župa iznjedrila svoje običaje, pa su oni danas specifični za svaki pojedini kraj. Svima je zajednički prikaz padanja u crkvi. Naime, kada na Veliku subotu zavone sva crkvena zvona, objavljujući uskrsnuće, stražari koji su dotad čuvali grob od straha popadaju na zemlju, a potom pobjegnu kuda koji. Lokalna tradicija sačuvala se

do danas unatoč brojnim pokušajima da se zatre u vremenima komunističke vladavine. S vremenom se pojačala slikovitost liturgijskih običaja vezanih uz obilježavanje Kristove muke i uskrsnuća. Nije dugo prošlo da je običaj iz religijske i etnografske domene prešao u turističku atrakciju kojoj i danas svjedočimo. Atraktivnost običaja i do mljive vojne odore nesumnjivo su pridonijele današnjoj popularnosti žudija i žudijskih običaja. Statiranje je tako preraslilo u cjelovit prikaz u kojem svatko zna svoju ulogu, za što se brinu organizatori. Zahvaljujući ponajprije vodičkoj župi i mladima vjerski je običaj ne samo sačuvan, nego je i dodatno populariziran. Sudjelovanje u tom kostimiranom običaju odavno je u Vodicama postala stvar prestiža. - Povijest žudija duboko je ukorijenjena u vodičkoj župi, a vjeruje se da traje i više od stoljeća. Prema sjećanju starijih mještana Vodic, prvi su čuvari bili lovci s puškama, a kasnije i austro-ugarska mor-

narica. Prvo uniformirano čuvanje Kristova groba kakvo i danas postoji u Vodicama zabilježeno je 1912. godine, dakle prije 100 godina, pa se ove godine obilježava stoljeće žudijskog djelovanja. Te su godine dvojica Vodičana naručila odjeću iz kazališta u Beču, a prvih šest kompleta stiglo je baš na Veliku srijedu. Budući da je čuvara bilo dvostruko više, morali su međusobno izmjenjivati odoru - kaže Luka Lipić, koordinator žudijskih događanja. Podsjeća da je prva uniforma bila vrlo jednostavna, a onda se godinama usavršavala da bi bila što sličnija rimskoj uniformi iz Isusova vremena. Božji je grob također mijenjao svoj izgled, a mijenjalo se i njegovo mjesto. - Samo oni koji su bili sudionici čuvanja Božjega groba mogu posvjedočiti koliko je ovaj običaj zahvatio duše Vodičana, a posebno žudija. Prema pričama starih, između dva svjetska rata pa i poslije nije bilo ulice u Vodicama u kojoj se djeca nisu "igrala žu-

Idejni začetnik festivala žudija koji je pokrenut u Vodicama 2001. godine je akademski fotograf Šime Strikoman iz Vodica poznat po svojim milenijskim fotografijama.

diža". U danima bivše komunističke vladavine ovaj je običaj za vjernike bio znak otpora i raspoznavanja. Tadašnje mjesne vlasti poduzimale su razne mjere da bi ga iskorijenile, ali bezuspješno. Tradicija se nastavila do danas - kaže s ponosom Lipić. Žudije se, donajemo, sastaju i družu cijelu godinu, ali najviše u korizmenno vrijeme. Nakon večernje mise mladići koji su postali žudije s nestrpljenjem čekaju Uskrs, a posebno raspoloženje obuzima ih u Velikom tjednu. Već na Veliki ponedjeljak počinje postavljanje Božjega groba u crkvi koja se, inače, posebno priprema i ukrašava za proslavu najvećega kršćanskog blagdana, Uskrsa. U srijedu se svi žudije ispovijeda-

ju na zajedničkoj ispovijedi. Glavni likovi u družbi su: Isus, Juda, Šimun Cirenac, Buzdobaš, Sulica, Zastavonoša i 10 vojnika. Žudija može postati mladić koji je kršćanski vjernik i u dobi je od 13. do 33. godine. Mladići od 13. do 16. mogu obavljati službu stražara, a oni od 17. do 33. mogu biti i u sklopu šesnaestorice. Službu mogu obavljati i djeca od 8 do 12 godina ako nisu niža od jednog i pol buzdovana. Vođa žudija naziva se buzdobaš (lokalni naziv za buzdovan).

Ime je dobio po oružju koje nosi, a koje služi za izdavanje zapovijedi ostalim čuvarima. Lik Sulice je specifičan. Prema Bibliji, Sulica je bio voj-

nik koji je kopljem, sulicom, probio Isusov bok kad je ovaj već izdahnuo na križu. Iz rane su potekle krv i voda. Sulica na ramenu nosi koplje koje je nešto veće u odnosu na ostala, a vrh je obojan u crveno kao simbol krvi. "Glumiti" Isusa stvar je prestiža i uspijeva tek rijetkima koji svojom vjerom i životom uopće dokazuju ukazano im povjerenje. Lik izdajice Jude nitko neće, ali ga na kraju ipak netko mora pristati odigrati. Vodičanke se, pak, otimaju za ulogu Veronike. Na Veliki četvrtak 12 članova družbe odjevenih u narodnu nošnju sudjeluju u obredu pranja nogu na misi Večere Gospodnje. Nakon toga ulaze u crkvu u žudijskoj uniformi i zauzimaju svoja mjesta na Božjem grobu.

Na Veliki petak već od sedam sati ujutro nastavlja se čuvanje Božjega groba, uz koji stoji po dvojica vojnika. Smjena dolazi svakih 20 minuta. Na večer žudije sudjeluju u procesiji Velikog petka kroz mjesto prateći Isusa koji nosi teški križ. Pri kraju procesije Juda pred sve baca izdajnički novac. Vrhunac ove službe događa se na Veliku subotu kada pred punom crkvom vjernika na večeri »Slava Bogu na visini« žudije padaju i bježe, a dvoje anđela ulazi u otvoreni grob najavljujući Kristovo uskrsnuće. Tijekom godine žudije sudjeluju u procesijama na blagdan Našašća Svetoga križa i blagdan Tijelova, a osim u Vodicama, sudjeluju i u procesijama drugih mjesta i gradova.

Susret i smotra prerasli u festival

Festival žudija je skup čuvara Kristova groba koji njeguju te običaje u svojim župama za Uskrs. Idejni začetnik festivala žudija koji je pokrenut u Vodicama 2001. godine je akademski fotograf Šime Strikoman iz Vodica poznat po svojim milenijskim fotografijama. Kako se svake naredne godine broj sudionika povećavao prvotni naziv "Susret žudija Dalmacije" prelazi u smotru a od 2008. u festival. Prvih šest smotri održano je u Vodicama a onda su organizatori zaključili da bi program mogao postati monoton ako se održava uvijek u istom gradu te su se 2006. godine predstavnicima župa dogovorili da se festival svake godine održava u drugoj župi kako bi svi imali priliku upoznati se sa običajima drugih s tim da se svake šeste godine održava u Vodicama gdje je sve i započelo. Ovogodišnji XII. festival žudija održan je u Vodicama, mjestu gdje je sve i počelo prije 12 godina, a na njemu je nastupilo 29 župa iz cijele Hrvatske i susjedne BiH u kojima se njeguje taj običaj. Dogodine žudijski festival održat će se u Rogotinu. (cex)

Vodički žudije su i organizatori Vodičkog festivala žudija na kojem sudjeluju žudije iz ostalih župa što njeguju ovu tradiciju. Koliko je ovaj običaj popularan među naraštajima Vodičana, govori i činjenica da

su djeca iz vrtića uz pomoć roditelja i voditelja organizirala svoje žudije te sada ravnopravno s velikima sudjeluju u procesiji na Dan Župe. Iz žudijske družbe ponikla je i nagrađivana klapa Bunari. Vodički žudije postali su,

nema sumnje, prepoznatljiv dio turističke ponude ovoga kraja i svojevrsan brend o kojem se priča i izvan lokalnih granica. O uskršnim običajima Vodic snimljen je i dokumentarac u produkciji HRT-a.

ISPOVIJEST DOMOBRANA ILIJE KLARIĆA

Ja opraštam svojim progoniteljima

Petar Miloš

Kada me zamolila Vinka Bekavac (rođena u Bukovici, a živi u Freiburgu) da zabilježim priču o njezinu oca Ilije Klarića, sudionika Križnog puta, bojao sam se da ću sreći oronulog starca koji će mi ispričati ono o čemu je posljednjih godina, nakon desetljeća šutnje, već svjedočilo jako mnogo sudionika te hrvatske tragedije. A to znači da mi novine neće objaviti Ilijinu ispovijest. Jer znatiželju današnjeg čitatelja i slušatelja više golicaju politički proturječna tumačenja tih ratnih zbivanja, nego sami događaji i svjedočenje njihovih sudionika.

Svejedno sam otišao u Bukovicu i našao u Vinkinoj kući u Mrkodolu „opranog dida“, koji izgleda dvadeset godina mlađi od nabrojanih godina. Uz to čovjeka mirne naravi, svježe pameti i kultiviranog ponašanja.

- Evo, star sam i na pragu smrti, ali se stalno čudim kako sam do ove dobi sve priživio i ovlako doživio, kaže mi Ilija na početku razgovora. Pa mi na dugo i široko ispriča kako se kao kurir u Šimićevoj pukovniji u veljači 1945. godine zatekao u Hercegovini, doživio pad Mostara i Širokog, pokolj hercegovačkih franjevac, pa

povlačenje prema Sarajevu i sav kaos koji je nastao ne samo u redovima vojske nego i civila. Sa svojom domobranskom pukovnijom Ilija je u tom kaosu propješačio do Bleiburga.

- Mi se veselili, jer se odnekud saznalo da će nas primiti saveznici i Englezi, da će oni napraviti rvacku državu, a mi se vratiti kući. Mladi ljudi uvijek viruju da će bit kako njima paše. A kad sam vidio silu vojske i naroda na Bleiburškom polju, zna sam da neće bit dobro. Još kad je došo partizanski general Basta, pa kazo da za sat vrmena moramo odlučiti oružje i pridat se. A nigdi naši časnik. Šapće se o Bobanu, ali njega nema. I, šta ćeš... Svak gleda da spasi život, pa se počese pridavat. Jedan po jedan, svi.

Ilija kaže da je 16. svibnja krenula s Bleiburga golema kolona zarobljenika, dugačka više kilometara.

- Kad smo krenuli uz Dravu, gladni i umorni, ja čujem da iza nas puca. Onda se pročulo da partizani ubijaju one koji zaostaju. Pa je nastala prava trka. Sve jedni priko drugi. Svakog stra da će ostat straga. To je borba za goli život. Ma, mi se među sobom gužvamo, tekao u Hercegovini, doživio pad Mostara i Širokog, pokolj hercegovačkih franjevac, pa

U Mariboru su partizani napravili logor, pa su, priča Ilija, počeli razvrstavati vojnike po tomu tko je bio ustaša, a tko domobran.

- Skinulo svu robu s nas, priča Ilija. A bilo je ustaša koji su skidali i bacali crne uniforme, pa bi govorili da su domobrani. Ali je meni ostalo čudno, umrit ću a bit će mi čudno, kad se jedan Čurić iz Bukovice svrstao među ustaše. A mi svi znamo da nije bio ni u kakvoj vojsci, nego se uključio u rat kad je svak vidio šta će bit. A on navrmo da je ustaša. Ako se nisam borio ka ustaša, mogu poginut ka ustaša, veli on nama. I više ga nikad niko nije vidio. Ja računam da su mu se rugali što je izbigava svaku vojsku, pa se uključio kad nije tribalo. Ali... Povorka zarobljenika u kojoj je bio i Ilija nastavila je put prema Zagrebu, pa Papuku, Požegi...

- Samo ne smiš zaostat, inače ti je metak. A ja mlad. Na Papuku su dolazili civili, pa nas tukli, bili... A najviše mi je u sićanju osto logor u Požegi. Dode neki partizan i donese svakom papir da napiše kad smo se uključili u hrvatsku vojsku. Neki govore da je bolje napisat 41. i 22 godinu, a neki govore da je bolje napisat 45-tu godinu. Moj stric Stipan ispunio i za me i za se i napiso da smo se uključili 45-te godine. Sutradan nas postrojili. Pa one koji su napisali 41., 42. i 43. godinu svrstao desno, a nas livo. Niko ne zna šta koga čeka. Ja samo mogu kazat da one s desna više nikad niko nije vidio. A bilo puno naših, pokoj im duši.

Ilija je nastavio zarobljeničko pješacko putovanje prema Doboju, Sarajevu i Mostaru. Ja sam razmišljao da iz Jablanice pobignem iz kolone i krenem priko Blidinja i Vrana za Duvno. I baš tada ugledam kako partizani sasušu stotine metaka u jednog Duvnjaka što je razmišljao ko i ja, pa počeo bižat. Tako sam i to priživio. U Mostaru su zarobljene domobrane prvo poslali u radni logor, a potom na službe

Foto: Boško Šumanović

nje vojnog roka, pa je Ilija proveo još dvije godine u JNA.

- Pa mene pitaju naši znam li za njihove koji su bili s mnom. Ja znam za neke, ali ne smim kazat. Ta mora šutnje je trala čovika.

Priča Ilija da su neki domobrani u „priokretu“ ostali u selu, držeći da nisu krivi. Pa ga pitam jesu li on i njegovi surbenci izabrali pogrešan potez krenuvši na put za Bleiburg.

- Moj Petre, nema tu pameći, nego samo sudbine. Evo, na svetog Antu (13. 6.), kad sam ja bio na Križnom putu, iz Duvna su otrali na kamionu 36 ljudi, domobrana. Otrali ji u Mostar i bacili u jamu u Nevesinju. I zamisli ti što se dogodilo. Ivan Anić priživio. Vežalo ji po dvojicu. Ivan Anić bio svezan sa Jozinom Bašićem. Pa se žica prikinula kad

je Ivan pa na liticu. I osta živ, pa izaša iz jame. Pa se četiri godine krio u pojati. Za nj znala samo žena i nevesta, čiji je muž Mijo završio u jami. Četiri se godine krio u pojati, pa kad je žena mu Ruža zatrudnila s Mirkom, eno on bio načelnik Općine, pročukalo se da bi Ivan moga bit živ. I Ivan se javi vlastima, pa im je ispričio da je iskočio iz kamiona u Studenim Vrilićima. I dali mu osobnu legitimaciju. A onda je Ivan 1990. godine, kad je uoči smrti vidio da je stvorena Hrvatska, kazo ukućanima da 1945. godine nije iskočio iz kamiona u Studenim Vrilićima, nego je bio bačen u jamu, pa priživio. Oću kazat da u životu triba imat malo sriće.

Ilija je početkom rata imao četiri razreda osnovne škole. Bio je jedan od rijetkih pismenih ljudi. Vlasti su mu nudile učiteljski tečaj i posao učitelja. No Ilija nije mogao gledati Titovu sliku iznad glave.

- Neka Titu štuje ko oće, ali bi meni kazali da sam izdajica, kaže Ilija. Zato sam radije izabro pasoš. Sad imam njemačku i austrijsku mirovinu. Ali i petero dčice i puno unučadi. Nažalost, većina je u Njemačkoj. A što mi ne bi učinili ko američki predsjednik Lincoln koji je oprostio sve grije onim koji su bili na drugoj strani. I to su bili ljudi. A vako ćemo do amena svita jedni druge optuživat. Ajmo oprostit ko što smo u Domovinskom ratu oprostili Srbim koji su napali Hrvatsku.

Da utješim Iliju, kažem mu kako sam i ja žrtva Bleiburga, premda sam rođen nakon rata. Kao znatiželjno dijete sakrio sam se ispod šporeta kako bih čuo što na sijelu pritchaju odraslih ljudi. Bilo mi je tada šest-sedam godina. Možda su spominjali i Bleiburg, pošto su na sijelu sjedili sudionici Križnog puta Jozo Gudelj i rođijak Iko Miloš. No mačak je prevrnuo drvo ispod šporeta, pa skrenuo pozornost na mene. A onda su me otkrili kao uljeza pa počeli šamarati i prijetiti da nikad ne smijem spomenuti Bleiburg i ono što sam čuo. Istinito kazano, ja tada ništa nisam razumio, a toga sam se događaja sjetio tek kada sam kao student sedamdesetih godina dospio u Njemačku i čitao emigrantski tisak i priču o Križnom putu. Ali sam, Ilija, prav - zdrav dobio batine radi Bleiburga.

ZANIMANJE HRVATSKIH ISELJENIKA ZA DOGAĐAJE U HRVATSKOJ

Iseljenici žele osnovati svoju banku

Hrvatski iseljenici izrazili su odlučnost i za uključivanje na domaću političku scenu, gdje bi preko osnivanja jedne političke stranke koja bi u svojem vijeću imala nekoliko predstavnika iz iseljeničstva, neposredno sudjelovali na hrvatskim parlamentarnim pa i predsjedničkim izborima.

Na poziv hrvatskih iseljenika iz Amerike, ekonomski analitičar i publicist Darko Petričić održao je seriju predavanja, a s turnejom je završio prošli tjedan nakon čega se vratio u Hrvatsku. Predavanje je inicirao hrvatski iseljenik iz Kalifornije Marko Rudela. Teme predavanja bile su: aktualna politička i ekonomska situacija u zemlji; ulazak Hrvatske u dužničku krizu; prijevare na prošlim parlamentarnim izborima i referendumu; kako je Hrvatska opljačkala svoje iseljenike; država u rukama mafiockacije i korupcije.

Predavanja su održana u Los Angelesu, San Franciscu, Torontu, Clevelandu i New Yorku, u razdoblju od 8. do 20. ožujka, a najveći interes hrvatski iseljenici su pokazali za analizom rada nove hrvatske Vlade, kaznenim progonom hrvatskih političara koji su opljačkali zemlju i hrvatske iseljenike kao i mogućnostima ulaganja u domovinu.

Zanimalo ih je i to kako se uz pomoć odvjetnika, gruntovnica i sudo-

va otimaju i krađu zemljišne parcele kod Zadra, na Braću, otocima i drugim lokacijama, pri čemu su izrazili nepovjerenje u ispravno funkcioniranje hrvatskih institucija i kompletnog pravosuđa, ističe Petričić. Što se tiče ulaganja u Hrvatsku, iseljenici su spremni pomoći s novim investicijskim injekcijama koje bi pokrenule investicijski ciklus i od strane drugih inozemnih investitora i kompanija, ali ne pod postojećim uvjetima i u postojećoj poduzetničkoj klimi u kojoj dominira pravna neefikasnost i korupcija.

Bilo je riječi o osnivanju ili preuzimanju jedne banke u kojoj bi većinski dioničari i vlasnici bili iseljenici, a ta bi banka imala velike ovlasti i služila bi kao financijski servis za hrvatske iseljenike i poduzetnike. Ovisno o raspoloživim sredstvima, banka bi poticala proizvodne i izvozne programe. Iako je u prošlosti bilo nekoliko pokušaja osnivanja ovakve banke, oni nisu bili uspješni pa se ovog puta ne bi smjele ponoviti prethodne pogreške. Petričić napominje kako je skup predavanja zamišljen kao novo povezivanje hrvatskih iseljenika s domovinom koja ih sustavno ignorira, ali i kao međusobno povezivanje hrvatskog iseljeničstva iz cijelog svijeta.

U novoj seriji predavanja planira se posjet Australiji kao i nekim evropskim zemljama.

(<http://www.croatia-presse.de>)

Na poziv hrvatskih iseljenika iz Amerike, ekonomski analitičar i publicist Darko Petričić održao je seriju predavanja, a s turnejom je završio prošli tjedan nakon čega se vratio u Hrvatsku.

HRVATSKI TENISAČ IVAN LJUBIČIĆ ZAVRŠIO KARIJERU

Hrvatsku je doveo na svjetski teniski vrh

Ivica Križić
Vjesnik

Nakon Marija Ančića, od tenisa se oprostila i druga ključna osoba iz hrvatskog uspona na tron Davis kupa 2005. godine. Ivan Ljubičić završio je u Monte Carlu svoju 14-godišnju profesionalnu karijeru na ATP touru. Kao što je to bio i najavio, rođeni Banjalčanin objesio je reket o klín na turniru iz masters serije u Monte Carlu, i to nakon poraza protiv sunarodnjaka i imenjaka Dodiga. Ljubičić je u zadnjem nastupu na ATP touru osvojio svega tri gema protiv Međugorca, pa je nakon sat i jedanaest minuta igre stisnuo ruku Dodigu, koji se pro-

bio u drugo kolo Monte Carla nakon 6-3 i 6-0 pobjede. -Igrat ću dok budem mogao pratiti ritam najboljih. Karijeru mogu završiti sutra ili za godinu dana - pričaio je Ljubičić prošlog srpnja u Umagu kad se prvi put pojavila informacija da bi mogao reći zbogom profesionalnom tenisu. Onda je jesenas bio ušao u dobru formu. Igrao je finale Metza, polufinale Pekinga i činilo se da bi mogao odrađiti još barem godinu dana. No, nova sezona nije krenula prema planu. Poraz u prvom kolu Melbournea i poraz u drugom kolu Zagreba bili su Ljubičiću znak da je vrijeme za oproštaj. A da je oproštaj jako blizu potvrdio je početkom ožujka, samo desetak dana prije 33. rođendana.

- Nikad se nije lako profesionalnom sportašu umiroviti, ali gledam s veseljem prema sljedećim fazama svog života. Tenis mi je dao jako mnogo i želim i dalje ostati vezan uz njega i pridonositi na neki način - izjavio je Lju-

bičić prije mjesec i pol dana potvrdivši već tada da će završiti karijeru na kojem će nastupiti biti u Monte Carlu.

Mjesec i pol dana kasnije nekoć treći tenisač svijeta i službeno je završio karijeru porazom protiv Dodiga.

- Bilo mi je veliko zadovoljstvo igrati još jednom na ovom krasnom terenu. Odaobrao sam ovaj turnir kao zadnji u svojoj karijeri i jako sam sretan što sam to učinio. Očekivao sam da će kraj biti emotivan, ali ne ovoliko emotivan. Za mene je ovaj turnir poseban. Ovdje sam prije tri naest godina izborio prve velike pobjede protiv Andreja Medvjedeva i Jevgenija Kafelnikova. Zato sam i htio završiti karijeru tamo gdje je sve počelo, gdje uostalom i živim, a gdje i ubuduće želim živjeti. Zato smatram da je bio pametan potez završiti priču ovdje - rekao je popularni Ljubo neposredno nakon poraza protiv Dodiga. Uz Monte Carlo, koji mu je uostalom i prebivalište, vežu ga ugodna sjeća-

nja. Tamo je igrao čak četiri puta u četvrtfinalu, kao nigdje drugdje, govorimo li o turnirima iz masters serije.

A upravo će jedan turnir iz masters serije pamtili kao najveći uspjeh u svojoj karijeri. Naravno, uz naslov u Davis kupu i brončanu medalju u igri parova na Olimpijskim igrama u Ateni 2004. godine.

Praktički na zalasku svoje karijere Ljubičić je prije dvije godine osvojio turnir u Indian Wellsu. Bio je to i ostao najveći turnir što ga je osvojio. U svojoj dosta uspješnoj karijeri Ivan je slavio na deset turnira, ali naslov u Indian Wellsu pamtili će kao najvažniji. Osim spomenutog naslova Ljubičić je još triput igrao finala na turnirima iz masters serije. Ukupno gledajući, osvojio je deset turnira, igrao još četrnaest finala. Slavio je na svim podlogama osim na zemlji, a upravo je na zemljanoj podlozi osigurao najbolji rezultat na Grand Slam turnirima.

U sezoni u kojoj je dosegnuo vrhunac, kad je u pitanju reking na ATP ljestvici (3. mje-

sto u svibnju 2006. godine), Ljubičić je zaigrao u polufinalu Roland Garrosa. Ostao je to ujedno i najzapaženiji rezultat na najvećim turnirima. Zanimljivo, iako samo na zemlji nije stigao do naslova, Ljubičić je, gledajući cjelokupnu karijeru, na Grand Slam turnirima imao najveće uspjehe upravo na zemljanoj podlozi u Parizu. Tamo je redovito dolazio do trećega kola, a tamo je i lani bio dogurao do osmine finala.

U oproštajnom govoru u Monte Carlu istaknuo je četiri detalja iz svoje karijere. - Ponosan sam na cijelu karijeru, ali jasno je da su četiri rezultata ipak posebna, na njih sam najponosniji. To su naravno olimpijska medalja, pobjeda u Davis kupu, naslov u Indian Wellsu te treće mjesto na ATP touru. No, ponosan sam i na činjenicu da sam dvaput zaredom igrao na Masters - priznao je Ljubo. Hrvatskom tenisu Ljubičić je priredio mnoge lijepe trenutke, a pamtit ćemo ga, među ostalim, po maratonskom meču u igri parova s Marijom Ančićem u borbi za olimpijsku broncu, po gotovo savršenom skor u Davis kupu 2005. godine (7-1 u pojedinačnim dvobojima), ali i rijetko viđenoj mirmoći i ležernosti tijekom igranja mečeva.

Ponosan sam na cijelu karijeru, ali jasno je da su četiri rezultata ipak posebna, na njih sam najponosniji. To su naravno olimpijska medalja, pobjeda u Davis kupu, naslov u Indian Wellsu te treće mjesto na ATP touru.

Šibenčanin Schifo i Eintracht ušli u Bundesligu

Edi Zelić
Foto: mediazzz agentur

Nedugo nakon što je franckfurtska Eintracht definitivno osigurala povratak u Bundesligu, pojavljuju se već diskusije o transferu Gordona Schildenfelda. Njemački mediji navode kako bi u Eintrachtu bili najsmetniji kada bi Schifo odigrao dobro Europsko prvenstvo za hrvatsku reprezentaciju te zatim napustio klub. Naime, u Frankfurtu u zadnje vrijeme nisu bili zadovoljni igrama hrvatskog obrambenog igrača. Trener Armin Veh ga je kritizirao, pogotovo nakon poraza u Paderbornu, međutim, izostavio ga je tek u jednoj utakmici i ponovo ga vratio u momčad. „Prihvaćam kritiku kao

normalnu pojavu. Došao sam iz jedne druge nogometne sredine i austrijske lige, trebalo mi je vremena da se prilagodim. Mislim čak da mi još uvijek treba vremena. Igrao sam u Hrvatskoj s jednim Brazilcem koji je u svojoj do- movini bio zvijezda, ali u prvoj godini za Dinamo nije pokazao ništa. Svi su govorili da mu treba vremena da se adaptira i sada znam što to znači“, kaže Schildenfeld. Drugu njemačku Bundesligu ocjenjuje vrlo teškom za igranje, jer je potrebno uložiti puno snage. Schildenfeld je sada ostvario svoj cilj ulaska s Eintrachtom u Bundesligu, a sada su pred njim novi izazovi na Europskom prvenstvu. „Po prvi puta sam izgubio utakmicu u hrvatskom dresu u prijatel-

skoj utakmici sa Švedskom. Sada to više ne želim doživjeti. Želimo na EP napraviti dobar posao. Imamo dobru momčad i cilj je da prodemo skupinu. Prvu utakmicu protiv Irske moramo dobiti, u suprotnom će nam biti vrlo teško“, dodaje Schifo. Gordon Schildenfeld je rođen u Šibeniku, kaže da čovjeka uvijek vuče nešto kući, ali da je za sada karijera ipak na prvom mjestu. Prezime Schildenfeld, što je zanimljivo, ima austrijske korijene, a Gordonov otac je porijeklom iz Slovenije. Velika je prednost svakako što Nijemci prezime našeg igrača mogu izgovarati lako. Nakon što je na početku sezone došao u Frankfurt, šibenskom su se nogometašu u gradu na Majni

uskoro priključili i supruga te trogodišnja kćerka. Druga prinova u obitelji Schildenfeld upravo je došla na svijet. „S prvim djetetom sam imao sreću što sam po noći mogao dobro spavati, vidjet

ćemo kako će biti s drugim“, u šali će Gordon. U svakom slučaju, dakle, ovog ljeta našeg Šibenčanina čeka vrlo malo odmora, kako u profesionalnom, tako i privatnom smislu.

Zdenko Miletić – trener vratara FC Augsburg

Stjepan Starčević

Od 2007. godine je Sarajlija, Zdenko Miletić trener vratara prvoligaškog njemačkog kluba FC Augsburg. Zdenko je rođen 1968. godine, oženjen je i otac dvoje djece. Nogometnu karijeru je počeo u juniorima Dinama, u Zagrebu. Prvi profesionalni ugovor je potpisao s Dinamom 1986. godine. Proveo je godinu dana na posudbi u NK Zagreb, a jednu u NK Maribor. Za nogometne klubove Preußen Münster, SC Verl, Arminia Bielefeld i FC Augsburg igrao je 1991. godine. - U domovini se prekinulo igranje nogometa odmah na početku rata, do 1991. godine bio sam na posudbi u NK Maribor, tada sam produžio za Njemačku, i ostao do kraja nogometne karijere. U njemačkim klubovima su uslovi puno bolji, a odnos prema sportu je profesionalniji.

Je li točna informacija da ste bili povrijeđeni?

Istina je. Bila je to defini-

tivna prekretnica u karijeri, koja me koštala vidljivog napretka. Naime, neposredno prije početka WM u Francuskoj 1998. godine bio sam u nekim kombinacijama za hrvatsku reprezentaciju, ali me povreda meniskusa spriječila da zaigram na toj važnoj utakmici.

Što možemo očekivati na Europskom prvenstvu u Poljskoj i Ukrajini ove godine?

Očekivanja svih Hrvata su velika. Od naših igrača očekujemo više nego što oni objektivno mogu postići. Ako prođu u prvi krug biti će veliko iznenađenje, jer dobili smo izuzetno tešku grupu.

Ima li razlike između njemačkih i hrvatskih vratara?

Najveća razlika je u psihi, u mentalitetu. To je kod vratara najčešće presudno. Nijemci su tu u prednosti. Oni su mentalno jači. U Hrvatskoj smo suočeni s problemom nedovoljnog broja dobrih vratara. Naših pomoćnih trenera ima u mnogim njemačkim

klubovima. Njihov rad se cijeni, jer neke „nove“ stvari koje Nijemci uvode, kod nas su se odavno primjenjivale ili se primjenjuju. Što mislite, kako riješiti probleme u hrvatskom no-

gometu?

Situacija je sramotna, treba joj konačno stati na kraj. Prvo, ja bi zabranio kladionice, jer to nekima daje podlogu za nezakonite radnje. Ministar sporta ima pravo kad

govori o „močvari koju treba isušiti“. Nogomet treba očistiti od ljudi koji mu ne žele dobro i to od najnižeg ranga do prve lige, a svakom onom tko doprinese raščišćavanju ovakvog stanja „skidam kapu“.

Kakvo je stanje u prvoligaškom FC Augsburgu?

U teškoj smo situaciji jer se na početku sezone nismo adekvatno pojačali. Moram vam pojasniti, da smo doveli dva – tri kvalitetna igrača sad bi se borili u sredini tablice, a ovako će nam biti zaista teško sačuvati prvoligaški status. Igramo dobro koliko nam naše mogućnosti dozvoljavaju. Naši navijači od nas očekuju borbu za opstanak u prvoj ligi, ali ću biti objektivan i reći da će biti vrlo teško.

Trenerski posao je nesiguran. Imate li drugih planova?

U Augsburgu živim već deset godina. Ne volim se „seljakati“, volio bi s obitelji i dalje ostati ovdje. Na ovom terenu se osjećam kao kod kuće, nemam ništa protiv da tako ostane još dugo.

www.FolkyTon.com

FOLKYTON Radio

sponzor: www.MAT.hr

Hrvatska NARODNA glazba

24h za vas, INTERNET radio

grupa SAN-VT	Dynamic	Condori	grupa Max 5
Drvenjaki	Samir Dobrostal & Bonita band		Time Out
Vruća Linija	Lutalice	grupa SAN-VG	...I OSTALI !!!!

www.kro-traube.de

KRO-TRAUBE WEINIMPORT UND FEINKOSTSELEKTION

JOSEPH-MARIA-LUTZSTR.6
D-85276 PFAFFENHOFEN
a.d.ILM

Fon: 49 8441 8591088
Fax: 49 8441 8591080
e-mail: info@kro-traube.de

Entdecken Sie Top Weine und Aromen aus Kroatien

SELIDBE za HR i BiH
BRZO I POVOLJNO
M.I.A. transporti

Klarici 27 HR-10410 V. Gorica

tel/fax: 00385 1 6262585

mobil: HR 00385 91 392 52 11

D 0049 160 401 70 62

LJETUJTE U VODICAMA
APARTMAN
ZA DVIJE OSOBE

u centru Vodica, novi dio grada.
Cijena: 40 € na dan.
(za 1 mjesec/ 800,00 €)
Sve daljnje informacije
na broj telefona:

0049 (0) 176 – 38 24 22 61
E-Mail: info@vodice-adriahof.com

TRANSPORT I SELIDBE IZ NJEMAČKE U HRVATSKU

M. Mandarić
Schubertstraße 5
72535 Heroldstatt

Fon: 07389 615
Fax: 07389 909870
Mobil: 0171 3435671

GRAĐEVINARSTVO
I GRAĐEVINSKA
INDUSTRIJA d.d.

KRALJA TOMISLAVA 45
48260 KRIŽEVCI - KROATIEN

ZWEIGSTELLE DEUTSCHLAND
LANGEMARKSTRASSE 15
46045 OBERHAUSEN

Tel.: 0208/30-23-006
Fax.: 0208/30-23-299
e-mail.: radnik@online.de
Internet: www.radnik.hr

Vorstandsvorsitzender: Dipl. - Ing. Mirko Habijanec
Zweigstellenleiter: Željko Barišić
Steuernummer: 026 219 73 023 FA Kassel
Deutsche Bank AG Oberhausen:
Kto.-Nr.: 463 6791 / BLZ: 365 700 49

MARASKA

Maraska Zadar

Jeste li punoljetni? Uživajte odgovorno.

WEIN-IMPORT DALMACIJA

Laubenhof 5, D-45326 Essen, T. +49 (0)20 135 00 48
Lindenstr. 52, D-50674 Köln, T. +49 (0)22 123 85 06
www.dalma.de

TRIVO - IMPORT
Eisenwaren - Crnobitani

Flottenstr. 57, D-13407 Berlin-Reinickendorf
T. +49 (0)30 417 18 551, T. +49 (0)30 417 18 552
F. +49 (0)30 417 20 366, www.trivo-import.de

Josip Čulina pliva na kvalifikacijama za Olimpijadu

Edi Zelić

Uspješni hrvatski plivač iz Mainza, Josip Čulina, intenzivno se priprema za ljetne Olimpijske igre London 2012 koje će trajati od 27. srpnja do 12. kolovoza. Svoju šansu za London potražiti će na odlučujućem natjecanju koje će se održati 10. lipnja u Portugalu, u Setubalu. Ukupno će u Setubalu nastupiti 50-ak plivača, a devet najbolje plasiranih plivača, maksimalno po jedan plivač iz jedne zemlje, dobit će priliku nastupiti i na Olimpijskim igrama. Kada smo kontaktirali Josipa Čulina, uhvatili smo ga u pripremanju za maturu koju ovih dana polaže. „U Setubalu će nastupiti najbolji daljinski plivači na svijetu. Na Svjet-

skom prvenstvu u Šangaju već se deset plivača kvalificiralo za London, sada će se popuniti još devet preostalih mjesta“, rekao nam je Josip.

Uz mladoga Zdranina s njemačkom adresom, u Setubalu će nastupiti i Tomislav Soldo iz Hrvatske. Kako bi se ostvarila kvalifikacija za Olimpijadu, nije potrebno nikakvo određeno vrijeme, nego će se isključivo gledati plasman. Tko bude među prvih devet, samo jedan Hrvat može putovati u London, a to će biti onaj koji ostvari bolje vrijeme.

„Plivat će se deset kilometara, baš kao što će to biti i na Olimpijadi. Sa mnom će

u Portugal ići trener Oliver Grossmann, a možda i Danijel Lučić iz Hrvatskog svjetskog kongresa Njemačke kojemu zahvaljujem na velikoj potpori“, kazao je Josip koji je zadovoljan s Hrvatskim savezom daljinskog plivanja koji je dao potporu mladom hrvatskom plivaču iz Njemačke i omogućio sudjelovanje u utrci u Setubalu. Organizatori očekuju da će se na Olimpijskim igrama u Londonu okupiti 10.500 sportaša i oko 7.500 članova tehničkih ekipa.

Josip Čulina je korak do ostvarenja životnog sna, pred njim su Olimpijske igre u drsu hrvatske reprezentacije. Držimo mu palčeve da se uspješno plasira među devet najboljih u Setubalu. Sretno Josipe!

Hrvatska škola na utakmici HSV Handball Hamburg

Naoružani "kockicama", zastavama i transparentima, 117 učenika, 3 učitelja Hrvatske škole u Hamburgu, 190 roditelja i prijatelja škole prepustili su se gletnom navijanju u hamburškom rukometnom klubu HSV gdje su došli bodriti tri hrvatska rukometaša.

Rukometaši Blaženko Lacković, Igor Vori i Domagoj Duvnjak su pristali na druženje i nakon ut-

akmice, slikanje i podjelu autograma. - Dečki su fenomenalni, razgovarali su i slikali se sa svima te podijelili gomilu autograma. Da u dvorani nisu ugasili svjetla i istjerali nas van, ostali bi družiti s ovim izvršnim momcima do sutra.

Ovom prilikom želimo im zahvaliti za krasno iskustvo koje će naši učenici zasigurno još dugo pamtili. (df)

Rechtsanwalt – Odvjetnik Advokat Josip Milicevic

Mitglied der Deutsch -
Kroatischen Juristenvereinigung

Berckhusenstraße 19

30625 Hannover

Tel.: 0511 - 56 807 124

Fax: 0511 - 56 807 122

www.kanzlei-milicevic.de

E-Mail: josip@kanzlei-milicevic.de

Telefonische Rechtsberatung ab 39,00 Euro

Rechtsanwalt Tomislav Čosić

Eschersheimer Landstraße 1-3
60322 Frankfurt am Main

Tel.: +49(0)69-27293292

Fax: +49(0)69-27293290

kanzlei@rechtsanwalt-cosic.de

www.rechtsanwalt-cosic.de

Telefonische Rechtsberatung ab 39,00 Euro

HEBERLING
UND KELLER
RECHTSANWÄLTE

Rechtsanwalt Dr. Daniel Knok

-Hrvatsko / Njemačko pravo-

Tel. 0421 - 160 545

Fax. 0421 - 160 5466

eMail: knok@heberling-keller.de

www.heberling-keller.de

Heberling & Keller

Außer der Schleifmühle 65

28203 Bremen

Nasim kupcima i svim ljudima dobre volje
želimo blagoslovljeni i sretan Uskrs!

Wein-Import DABRO

Groß- und Einzelhandelsimporte von Weinen
Spirituosen, Lebensmittel aus Kroatien
Gastronomieservice
Anka und Marko Dabro

Sternstrasse 67
20357 Hamburg
Telefon 040 / 4 39 58 45
Telefax 040 / 4 39 17 06

Vaš cilj je naš put!

Za Vas pišemo press obavijesti i članke
izrađujemo web stranice
organiziramo koncerte i eventove
prevodimo njemački-hrvatski
nudimo usluge tiskanja u Hrvatskoj.

Kontaktirajte nas!

Agency
mediaZZZ
Tel: 06151 / 50 11 224 • Fax: 06151 / 50 11 225
info@mediazzz.com • www.mediazzz.com

Dr.med. Refmir Tadžić & Co.

Fachärzte für Allgemeinmedizin, Innere, Neuropsychiatrie
Homöopathie, Psychotherapie
Gesundheits- und Ernährungsberatung

Tel. 040 28006333

Fax. 040 28006335

dr.tadzic@t-online.de

Lange Reihe 14
20099 Hamburg

Sprechstunden:
Mo- Fr. 08:00 - 18:00

Beruhigend, jemanden zu haben, auf den man sich
felsenfest verlassen kann.

Generalagentur
Josip Novacic
Calenberger Straße 43/45
30169 Hannover
Telefon: 0511 56956477 Telefax: 0711 662802600
josip.novacic@wuerttembergische.de

- Absicherung
- Wohneigentum
- Risikoschutz
- Vermögensbildung

W&W württembergische

Wüstenrot & Württembergische.
Der Vorsorge-Spezialist.

Glazba/Muzika za vaše LOKALE putem interneta !!

na vašoj WEB stranici,
u vašem RESTORANU,
CAFE BAR-u, TRGOVINI,
AGENCIJI, POSLOVNICI
i na svim ostalim mjestima
gdje je potrebna
Glazbeno/Muzička podrška!

SVE U JEDNOJ CIJENI
Stream kanal, GEMA,
Glazba/Muzika po dogovoru,
privatna play lista sa
4 govorne najave

djdamy@gmx.de +49(0)1717524368

RECHTSANWALT STEFAN VIZENTIN

Lindwurmstr. 3
D-80337 München

Tel.: ++49-89-5389538

Fax: ++49-89-5438911

E-mail: stefan.vizentin@yahoo.de

B+P+K

Marinka Perić
Rechtsanwältin

Lavesstraße 79
30159 Hannover

Tel. 0511 - 700 209 3
Fax. 0511 - 700 209 40
Mobil 0172 - 516 880 0
peric@bpk-anwaelte.de

ODRŽAN 21. HRVATSKI FOLKLORNI FESTIVAL

Nastupima oživjeli bogatu tradiciju

Heusenstamm, (IKA) - Tradicionalni 21. hrvatski folklorni festival za folklorne skupine odraslih iz hrvatskih katoličkih misija (HKM) i zajednica (HKZ) iz Njemačke održan je u subotu 21. travnja u Kulturnom i sportskom centru "Martinsee" u Heusenstammu kod Offenbacha na Majni, u organizaciji Hrvatskoga dušobrižničkog ureda iz Frankfurta na Majni. Program je započeo hrvatskom himnom koju je izvela tamburaška skupina "Plavi Dunav". Potom je Službu riječi predvodio delegat za hrvatsku pastvu u Njemačkoj vlč. Ivica Komadina. Čitali su

Na festivalu je nastupilo trinaest folklornih skupina odraslih iz hrvatskih katoličkih misija i zajednica iz Njemačke.

i predvodili molitvu vjernika mladi iz HKM Nürnberg. Okupljene je pozdravio generalni konzul Generalnog konzulata Republike Hrvatske iz Frankfurta Josip Špoljarić zahvalivši sudionicima i svima koji su pritom pomogli da se smotra održi. Generalni konzul generalnog konzulata Bosne i Hercegovine iz Frankfurta Nikica Džambo poželio je sudionicima uspješan nastup te je zahvalio pastoralnom osoblju u Hrvat-

skim misijama i zajednicama na dragocjenom djelovanju kojega je plod i ova smotra. Delegat vlč. Komadina prije nego je otvorio smotru zahvalio je okupljenima na oduševljenju te je sudionicima poželio uspješan nastup. Nastupile su folklorne skupine iz Offenbacha na Majni, Duisburga, Kölna, Esslingen-Nürtingena, Sindelfingena, Gelsenkirchena, Filderstadta, Nürnberga, Vaihingen/Enza, Stuttgart-

centra, Stuttgart-Bad Cannstatta, Mainza i Münchena. Tijekom festivala nastupile su na gajdama Tanja Maleš-Krznar i Alice Lovrić. Na kraju je u ime prosudbene komisije prof. Vidoslav Bagur potaknuo sudionike na odaziv i na buduće smotre istaknuvši kako je to divna energija koju treba iskoristiti na očuvanju svoje tradicije. Prof. Bagur i prof. Šeravić su nakon smotre svakoj skupini pojedinačno uputili stručnu

riječ te ukazali na ono što je bilo dobro, a što bi ubuduće trebalo poboljšati. Delegat vlč. Komadina je zahvalio svima na odazivu te posebno obitelji Vuko koja je i ove godine pomogla ostvarenju smotre u toj dvorani. Predstavicima skupina uručene su zlatne medalje nakon čega je slijedilo fotografiranje. Program je uspješno vodila Kristina Kovačević. U zabavnom programu nastupila je skupina "Plavi Dunav".

VELIKI IZDAVAČKI POTHVAT CROEXPRESSA I
HRVATSKOG SVJETSKOG KONGRESA ZA NJEMAČKU

I vaše je mjesto u najvećem hrvatsko-njemačkom poslovnom imeniku Imenik hrvatskih tvrtki u Njemačkoj

Prijave se primaju na email adresu: croexpress.adresar@gmail.com

Zadnji rok za zaprimanje prijava bit će objavljen u jednom od sljedećih izdanja CroExpressa

Hrvatske informatičke tvrtke na CeBIT-u 2012 u Hannoveru

Na najvećem sajmu informacijskih i telekomunikacijskih tehnologija CeBIT 2012, održanom od 6. do 10. ožujka u Hannoveru, Hrvatska gospodarska komora je organizirala nastup osam informatičkih tvrtki: 024 zona d.o.o., Artes Calculi d.o.o., Evolva d.o.o., InfoProgres

d.o.o., InPRO d.o.o., Poslovna inteligencija d.o.o., Superius d.o.o., UX Passion d.o.o., obrta Binarna rješenja te Fakulteta elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu. Hrvatske informatičke tvrtke i obrti su u sklopu sajma sudjelovali na susretima Match & Meet te Futu-

re Match. Riječ je o sustavima traženja poslovnih partnera na CeBIT-u. Baza kontakata u tom sustavu, prema CeBIT-ovim podacima, sastoji se od oko pola milijuna kontakata. Portal Match & Meet se sastoji od ažurnih popisa kontakata koji opisuju izlagača, odnosno profil njegove tvrtke,

njegove proizvode i usluge te alate za zakazivanje sastanaka tijekom trajanja sajma. Susreti Future Match tehnički su gotovo jednaki onima iz programa Match & Meet, ali su više okrenuti razvoju te međunarodnoj suradnji na razvojnim projektima, o čemu svjedoči i podatak da taj servis Ce-

BIT-a vodi Leibnizovo Sveučilište iz Hannovera, partner Europe Enterprise Networka. Hrvatski izlagači na CeBIT-u su, i prije početka sajma, dogovorili 119 sastanaka samo u sustavu Future Match, što predstavlja u prosjeku 12 sastanaka po tvrtki. (hgk)

ECLD u HGK

ECDL (European Computer Driving Licence) Europska računalna diploma, međunarodna je potvrda o osposobljenosti za korištenje osobnog računala. Potvrđena je u Europi kao vrlo uspješna te je ubrzo prihvaćena u zemljama svijeta kao ICDL – International Computer Driving Licence.

Dosad je evidentirano preko 11 milijuna polaznika u 148 zemalja.

Vlada Republike Hrvatske prihvatila je 2004. godine ECDL za normu educiranja i certificiranja u školstvu i državnoj upravi kojom provodi Nacionalnu strategiju „Hrvatska u 21. Stoljeću – Informacijska i komunikacijska tehnologija“.

Sat rada u EU od 3,5 do 39,3 eura, u Hrvatskoj oko 5,86 eura

Troškovi rada po satu u Europskoj uniji u 2011. godini kretali su se u širokom rasponu, i to od svega 3,5 eura u Bugarskoj do čak 39,3 eura u Belgiji, pokazali su u utorak najnoviji podaci europskog ureda za statistiku Eurostata. Pritom su prosječni troškovi rada po satu iznosili 23,1 euro u 27-članom EU i 27,6 eura u 17-članom eurozoni, pokazuju prve procjene Eurostata za prošlu godinu. Usporedbe radi, prema podacima Državnog zavoda za statistiku, sat rada u Hrvatskoj lani je koštao oko 44 kune, odnosno približno 5,86 eura. Podaci koje objavljuje Eurostat obuhvaćaju kompanije s najmanje 10 zaposlenih, a temelje se na analizi troškova rada. Troškove rada čine troškovi za plaće i druge naknade, kao i socijalni doprinosi koje su dužni uplaćivati po-

slodavci, stoji u priopćenju statističkog ureda, što je usporedivo sa spomenute 44 kune bruto cijene sata rada u Hrvatskoj. U 2011. godini među zemljama s najvišim troškovima rada po satu u EU, uz Belgiju, još se nalaze Švedska s 39 eura, Danska s 38,6 eura te Francuska s 34,2 eura. U društvu Bugarske, s najnižim troškovima rada po satu u 2011. godini od svega 3,5 eura, nalaze se Rumunjska s 4,2 eura te Litva i Latvija, gdje su oni u 2011. godini iznosili 5,5, odnosno 5,9 eura. U Eurostatu, međutim, napominju da u usporedbama procijenjenih troškova rada u eurima treba voditi računa o utjecaju tečajnih razlika u slučaju zemalja koje nisu u eurozoni, što se odnosi i na Hrvatsku. Dakle, možemo se svrstati među zemlje s najnižom cijenom rada, uz dozu opreza. (Marijana Matković – Vjesnik)

Predstavljanje rezultata istraživanja na temu rada nedjeljom i kvalitete života

Zagreb, (IKA) - Hrvatsko katoličko sveučilište, Franjevački institut za kulturu mira i Centar za promicanje socijalnog nauka Crkve Hrvatske biskupske konferencije, u povodu Međunarodnog praznika rada i blagdana sv. Josipa radnika koji se obilježavaju 1. svibnja, organiziraju predstavljanje rezultata kvalitativnog istraživanja na temu

rada nedjeljom i kvalitete života. Istraživanje je tijekom ožujka i travnja provedeno u četiri najveća hrvatska grada – Zagrebu, Rijeci, Osijeku i Splitu, s ciljem aktualiziranja ovog važnog, a u posljednje vrijeme zanemarenog pitanja. Konferencija za medije održat će se u četvrtak, 26. travnja u 11 sati, u dvorani 331 (3. kat) Hrvatskoga katoličkog sveučilišta, Ilica 242 (ulaz iz Domobranske ulice) u Zagrebu.

U predstavljanju će sudjelovati rektor Hrvatskoga katoličkog sveučilišta prof. dr. sc. Željko Tanjić, ravnatelj Franjevačkog instituta za kulturu mira fra Mijo Džolan i pročelnik Studijskog odjela sociologije i voditelj projekta istraživanja rada nedjeljom prof. dr. sc. Gordan Črpić.

30 Blatskih noći u HK Dalmacija Sydney

U prepunoj dvorani HK "Dalmacija Sydney" na Terrey Hillu, 21. travnja svečano je obilježena 30. obljetnica održavanja tradicionalne "Blatske noći" u ovom hrvatskom klubu.

Ovom prilikom tri generacije izvele su vitešku igru Kumpaniju (zajednička slika s počasnim gostima na kraju programa), a od počasnih gostiju bili su: prof. Ivo Gavrančić, načelnik Općine Blato, gk RH u Sydneyju

Mirjana Piskulić, prof. Frances Šeparović iz Melbournea, dr. Tomislav Gavrančić iz Canberra, prvi počasni gk RH dr. Konstantin Bosnić sa suprugom Ljubicom, predstavnici hrvatskih klubova i udruga, kao i predstavnici hrvatskih etničkih medija. Ova velika fešta dala je novi putokaz mladima ovoga kluba da nastave aktivnostima i bogatim tradicijama svojih predaka iz Blata na otoku Korčula. (Nova Hrvatska)

PROSLAVLJENA 800 OBLJETNICA POZIVA SVETE KLARE

Dijeljenje u radosti siromaštva

Marija Belošević

U samostanskoj crkvi sestara klarisa u Mikulićima, u Zagrebu 16. i 17. ožujka održana je središnja proslava 800. obljetnice obraćenja sv. Klare (18. ožujka 1212.) i utemeljenja Drugoga franjevačkog reda. U toj prigodi priredni su „Dani sv. Klare“ koji su imali za cilj osvijetliti lik sv. Klare pod geslom „Pospješuj te svoj hod iz dobra u bolje“ kroz teme koje do sada nisu obrađivane. Prvog dana je fra Pero Vrebač, OFM govorio o „Sv. Klari u prvom hrvatskom izdanju Franjevačkih izvora“. O „Značenju tonzure sv. Klare“ govorio je dr. sc. fra Nikola Vukoja, OFM. Predavanje o „Pitanju početka Drugog franjevačkog reda“ održao je pomoćni biskup banjalučki dr. fra Marko Semren, OFM, a generalni definitor Reda franjevac konventualaca fra Miljenko Hontić, OFMConv govorio je na temu „Slika sv. Klare u hagiografskim djelima XIII. st.“. Misno slavlje predvodio je biskup Semren. Drugog dana „Teologiju sv. Klare u njezinim pismima Janji Praškoj“ iznijela je s. M. Tarzicija Čičmak, OSC, a s. Renata Mrvelj, SSF obradila je temu „Oporuka sv. Klare – Prenosjenje karizme“. Posljednja predavanja održali su fra Zvonimir Brusač, TOR („Sveta Klara u svjetlu Postupka proglašenja svetom“) i Stjepan Lice, OFS („O svestremenskoj egzistencijalnoj

poruci sv. Klare Asiške“). Središnja proslava završila je misnim slavljem kojeg je predvodio varaždinski biskup Josip Mrzljak.

Povodom proslave jubileja koji je započeo prošle godine o Cvjetnici, a završit će ove godine na svetkovinu sv. Klare, te nedavno održanog Drugog kongresa Predsjednica federacije klarisa u Asizu zamolili smo za razgovor s. M. Tarziciju Čičmak, članicu zajednice klarisa u Mikulićima.

Možete li našim čitateljima ukratko predstaviti Vaš Red?

S. M. Tarzicija: Red siromašnih sestara sv. Klare nastao je u XIII. st. kao plod nadahnuća koje je Gospodin dao mladoj asižanki Klari da se pridruži svome sugrađaninu Franji u novom načinu življenja evanđeoskih vrijednosti za kojima je vapilo onodobno talijansko (i ne samo talijansko) društvo. Red je od samoga početka prigrlio izvanjsku benediktinsku strukturu (stalnost mjesta, tj. klauzura, šutnja, službena molitva Crkve – Časoslov, svečani zavjeti, naslov opatice, naziv samostan itd.) koja je služila kao okvir, zaštita onog unutarnjeg ustrojstva prozetog franjevačkom novošću (bratski život u zajednici, jednostavnost odnosa, pristupačnost malom čovjeku, život među siromasima i radnicima, poseban oblik rada, odnos opatice i zajednice zasnovan na službenju, itd.).

Obično se u današnjem svijetu sve izražava u brojevima. Koliko je klarisa danas u svijetu? Gdje Red posebno cvjeta?

S. M. Tarzicija: Prema posljednjim statistikama klarisa, svih denominacija, ima oko 20.000 u oko tisuću samostana. Zanimljivo je da je u trenutku smrti sv. Klare bilo približno toliko klarisa, ali u 150 samostana. Red je najbrojniji zvanjima u zemljama u razvoju. Imala sam to prilike vidjeti na II. međunarodnom kongresu za Predsjednice federacija klarisa. Sestre iz Afrike, Indije i Filipina donosile su lijepa svjedočanstva, svježinu života i žar življenja karizme i poziva.

Koliko je klarisa na našim prostorima?

S. M. Tarzicija: U Hrvatskoj postoje tri samostana Split, Zagreb i Požega s ukupno 34 sestre. Jedan samostan je i u Bosni i Hercegovini u Brestovskom gdje je osam sestara.

Vaš dnevni raspored velikim je dijelom molitva.

No, osim molitve koje su još aktivnosti unutar samostana?

S. M. Tarzicija: Molitva nam je prijeko potrebna. Istina, neki časovi dana određeni su za, recimo tako, molitvene vježbe. Između tih časova mi radimo razne poslove. Sva sestra ima svoje zaduženje; neke sestre imaju poslove i prema svojim nadarenostima. Nemamo uvijek vremena posvetiti se onome što osobito volimo: glazba, slikanje, pisanje. To ostavljamo za trenutke koji su, kako kažemo, „za moju dušu“. Među hrvatskim klarisama najpoznatija umjetnica, pjesnikinja je s. Marija od Presvetog Srca, iz splitskoga samostana. Najvažniji njezin pothvat je osnivanje knjižnice *Symposion* koja je u svoje vrijeme bila jedinstvena po izdanjima vrhunskih djela mistično-asketske tematike. Eto, i time se klarise mogu baviti.

Jedno osobno pitanje: što je za Vas značio pohod grobu sv. Klare i sv.

Franje i uopće mjestima vezanima uz početak Reda?

S. M. Tarzicija: U bazilici sv. Klare više me se dojmilo čašćenje relikvije Pravila negoli sama blizina njezinih posmrtnih ostataka. Dok je svaka od nas ljubila Pravilo, sestre su čitale njegov tekst na raznim jezicima. To mi je bilo jako dojmivo. Na grobu sv. Oca Franje osjećala sam se dijelom zbora „pravednika“ (tj. relikvija prve Franjine braće i „brata“ Jakobe) koji okružuju Siromaška. U Svetome Damjanu gvardijan nas je pozdravio: „Dobrodošle u svoju kuću. Ovo je vaša kuća. Ovdje ste rođene“. Može li biti išta ljepše rečeno i doživljeno? Tek sada, kako vrijeme odmiče, kad osjećaji nisu podređeni nekom protokolu, mogu se s ganućem prisjećati svega.

Koja bi bila Klarina poruka današnjem vremenu?

S. M. Tarzicija: Danas se sve želi vidjeti, čuti, gledati, dodirnuti, iskusiti...I Klara nas poziva na to u svojim spisima, ali svojim životom nam govori koje su to vrijednosti koje valja neprestano gledati, tražiti, kušati.

Damir Murković iz Trsta gostovao srijedom u Matici

Željka Lešić

„Srijedom u Matici“, ovoga puta Matica je ugostila uglednog kulturnog djelatnika i poduzetnika, Damira Murkovića iz Trsta. U iznimno interesantnom razgovoru Murković je ispričao svoju zanimljivu i bogatu obiteljsku priču 90-ero članice obitelji od rodne mu Argentine, sve do Trsta. S posebnim je žarom pričao o svom pokojnom ocu i o vitalnoj 90-godišnjoj majci. Govorio je o Hrvatskoj zajednici u Trstu. „Zahvalan sam HMI na svemu što je činila i što čini za našu Zajednicu. Sada imamo kontakte sa svim hrvatskim instituci-

Snježana Radoš

jama, no Matica je stalno prisutna i od početka je s nama.“

Tom je prigodom ponosno govorio i o knjizi „Hrvati u Trstu“ koju su s toliko mara i ljubavi izdali naši sunarodnjaci u Trstu, kojih u tom gradu ima oko 15.000. „Hrvat

sam po rođenju, ali sam građanin svijeta. U Europi se osjećam doma i zahvalan sam roditeljima koji su me tako odgajali“, rekao je Murković koji je istaknuo kako nakon svih mnogobrojnih putovanja u sjećanju od svega vide-noga, uvijek ostaju ljudi.

Uskrs u Hannoveru

Euharistijskim slavljinama, procesijom i blagoslovima svečano je proslavljen Uskrs u Hannoveru. Kroz Veliki tjedan misna slavlja u crkvi sv. Marije predvodio je pater Vjekoslav Lasić, koji je došao iz Zagreba u Hannover zamijeniti bolesnog župnika p. Anastazija Pericu Petrića. Za to vrijeme žalosni i tužni vjernici su posebno molili za njegovo ozdravljenje i oporavak nakon teške operacije. (Marijan Anđić)

DJ za svaku vašu PRIGODU

SVADBE ROĐENDANI DJEVOJAČKE
MOMAČKE GODIŠNJICE ...i ostalo !!

dj damy
www.dj-damy.com
+49(0)1717524368
'80 djdamy@gmx.de '90

Dance Pop Domaća glazba R'n'B
HR-Narodne House Charts Turbofolk

Pokrovitelj Bleiburga bit će Zapadnohercegovačka županija

Skupština Županije zapadnohercegovačke (ZZH) sa sjedištem u Širokom Brijegu prihvatila je inicijativu o supokroviteljstvu komemoracije na Bleiburgu, ocjenjujući da je nedopustivo brisanje sjećanja o stradanju hrvatskih civila i vojnika nakon II. Svjetskog rata, objavili su petak mediji u Mostaru. Kako je medijima potvrdio predsjednik vlade ZZH Zdenko Čosić, županijska skupština podržala je inicijativu udruge Počasnog bleiburškog voda, koja organizira komemoraciju. Dodao je da se odlukom županijske skupštine poziva poziva parlament Federacije BiH i parlamentarna skupština BiH da se priključe pokroviteljstvu Bleiburške komemoracije, s obzirom da je veliki broj ljudi s prostora BiH ubijen bez suđenja i procesa na bleiburškoj poljani i križnim putevima. „Bleiburg je ovdje u svijesti ostao duboko urezan kao mjesto stradanja velikog broja ljudi bez suđenja i procesa. S obzirom da je iz naše županije veliki broj obitelji prošao to gorko iskustvo, nedopustivo je brisanje sjećanja o toj obljetnici i retuširanje povijesti“, rekao je premijer ZZH Zdenko Čosić. On očekuje da se institucije Federacije BiH i države priključe pokroviteljstvu komemoracije u Bleiburgu.

Hrvatski Sabor nedavno je donio odluku da više neće biti pokrovitelj obilježavanja stradanja vojnika i civila na Bleiburgu nakon okončanja II. Svjetskog rata. (H/slobodna-dalmacija.hr)

SELIDBE i PRIJEVOZ
iz Njemačke, Austrije i Švicarske u Hrvatsku i Bosnu i Hercegovinu.
Prijevoz vozilom marke Mercedes ML 270 cdi s velikom prikolicom.
Moguć i kombinirani prijevoz putnika i stvari.
Informacije na broj 00387 - 633 324 82.
Email: szabrisce@gmail.com

Mariendorfer Damm 50-52 • 12109 Berlin
Tel.: +49 (0 30) 700 987 69 • Fax: +49 (0 30) 705 93 85

Wir bieten zu fairen Preisen Unterkunft in unserem familiär geführten Haus im Berliner Bezirk Tempelhof-Schöneberg. Auf fünf Tagen befinden sich:

Einzelmzimmer
Doppelzimmer
Dreibettzimmer
Vierbettzimmer
5 Mehrbettzimmer (für 5-8 Personen mit Etagenbetten)

Alle Zimmer sind mit Dusche/Badewanne und WC ausgestattet, in allen bis auf die Mehrbettzimmer gibt es einen Fernseher.

Unser Angebot ergänzen wir mit:

- unter. Spezialitäten unseres Restaurants
- kostenlosen Parkplätzen
- einem Festsaal (Seminarräum)
- einem Freizeitraum mit Kegelbahn

Saisonangebote auf der Website:
www.city-pension-sanader.de
info@city-pension-sanader.de

Klarise u zagrebačkom samostanu odnedavno imaju i svoju mrežnu stanicu na adresi <http://klarise-zg.hr>. Sestrama se slobodno možete javiti bilo telefonom ili elektronskom poštom, te izreći nakane koje će one uključiti u molitve. Također možete ih i posjetiti svakog dana od 15 do 17 sati.

DANI HRVATSKOGA JEZIKA U STUTTGARTU

Pokazali bogatstvo našeg jezika

Asja Stojanov Butorac

Kako je hrvatski jezik lijep, bogat i zvučan pokazali su učenici i učitelji na svečanoj akademiji koja se održala povodom Dana hrvatskog jezika u Centru hrvatske nastave u Stuttgartu. Svečanost je, pod pokroviteljstvom Generalnog konzulata Republike Hrvatske bila posvećena povijesnom datumu – Deklaraciji o nazivu i položaju hrvatskog književnog jezika objavljenog u novinama za

društvena i kulturna pitanja „Telegram“, 17. ožujka 1967. - Postojanje jednog naroda nije moguće bez poznavanja i njegovanja materinskog jezika. Hrvati su duhom, kulturom i poviješću bogat narod koji se, među ostalim, može pohvaliti glagoljskom tiskarom koju je u Rijeci 1530. pokrenuo modernog konzulata Republike Hrvatske Benja, a koja je u nepunih šest mjeseci tiskala čak šest glagoljskih knjiga – istakao je Ante Cicvarić, generalni konzul u Stuttgartu. U nastavku

svećane akademije posvećene hrvatskome jeziku nastupili su mali folklorasi Hrvatske kulturne zajednice Tamburica iz Esslingena, kao i mladi i stariji učenici hrvatske nastave predstavom „Hrvatski sabor 1848“ te krasnoslovom pjesama triju hrvatskih narječja. U zaključku okupljanja, prigodno predavanje o povijesti hrvatskog književnog jezika te o hrvatskoj rukopisnoj i tiskanoj pisanoj baštini održala je dr. sc. Sanja Holjevac iz Zavoda za povijesne i

društvene znanosti HAZU u Rijeci. Ona je navela vrlo zanimljive poveznice između Hrvatske i Njemačke u dalekoj tiskarskoj povijesti, kao i glagoljske knjige i listine koje se danas čuvaju primjerice u Berlinu, Stuttgartu, Magdeburgu, Münchenu..., ali i Vatikanu, Beču, Carigradu, Parizu, Veneciji, Washingtonu, Oxfordu, Istanbulu, Sankt-peterburgu... kao vrijednosti europske i svjetske baštine. U Urachu je u vremenu između 1561. i 1565. intenzivno dje-

lovala hrvatska protestantska tiskara na čijem su čelu stajali Stjepan Konzul Istranin (prvi prevoditelj Novoga zavjeta na hrvatski jezik) i Antun Dalmatin. Prvo izdanje uraškoga kruga tiskano je, primjerice, u Nürnbergu. Sve su to činjenice koje dokazuju želju i borbu jednog naroda za svoj vlastiti jezik. Bliska iseljenička povijest pamti 2002. godinu u kojoj se svečani dan počeo bilježiti na području Stuttgarta, projekt je tada idejno pokrenula Malkica Dugeč.

Predstavljena knjiga o najhrabrijoj ženi Europe

Knjiga „Jelena Zrinski, najhrabrija žena Europe“ mađarske povjesničarke, akademikne Agnes R. Varkonyi, u prijevodu Xenije Detoni, predstavljena je 20. travnja u Zagrebu kao prilog ponovnom iščitavanju hrvatsko-mađarskih povijesnih veza, ali i uspostavi nove europske tolerancije i multikulturalnosti. Monografiju o Hrvatici Jelenu Zrinski koja je, preselivši se u Mađarsku, postala ugarskom heroinom, predstavili su u Knjižnici Bogdana Ogrizovića autorica Agnes R. Varkonyi, prof. Sándor Bene te predstojnik Centra za europske studije Damir Grubiša, složni u ocjeni da je obitelj Zrinski bila primjer multikulturalne Europe na našim prostorima, renesansne obrazovanosti i snosljivosti prema različitim kulturama. Autorica Agnes R. Varkonyi pokušava u svom povijesnom djelu proniknuti suštinu sudbine Jelene Zrinski, kćeri Petra Zrinskog i Katarine Frankopan, koja nakon očeve pogibije odlazi u Ugarsku. Uspijevajući povezati društva različitih religija i jezika, kći Katarine Frankopan i

majka Ferenc II. Rakoczi za Mađare postaje Ilona Zrinyi, jedna od najznačajnijih osoba u mađarskoj nacionalnoj memoriji, rekao je prof. Sándor Bene. Riječ je o ženi, koja je svojim junačkim duhom zadivila čitav ondašnji svijet tri godine braneci tvrđavu Munkacs od navala habsburške armade, na temelju čega je stekla epitet „najodvažnije žene Europe“. Monografiju o Jelenu Zrinski Damir Grubiša ocijenio je „znanstveno utemeljenim kritičkim djelom o tragičnoj heroini koja pripada i hrvatskoj i mađarskoj povijesti“. Kao takvo, istaknuo je, ovo je djelo posebno značajno u epohi kada i mi postajemo članicom europske obitelji te ćemo svojom tradicijom moći pridonijeti europskoj multikulturalnosti. Predstavljajući knjige, u nakladi Jesenski i Turka, nazočili su i članovi Bratovštine „Petar Zrinski“ iz Čakovca. Oni su istaknuli „moralne i etičke dimenzije obitelji Zrinski“, koje se, kazali su, posredovanjem autorice Varkonyi prenose i u današnje vrijeme. (Hina)

Proslava Uskrsa u Koblenzu

Veliki tjedan, uvod u najveći blagdan Crkve i kršćanskog svijeta Uskrs, u Katoličkoj misiji Koblenz proslavio se onako kako pamte stariji čiji je život, molitvom i odricanjem u korizmi, a na dan Uskrsa svečano i dostojanstveno. Tijekom obreda Velikog petka čitala se muka Isusova, otkrivao se i ljubio Križ. Uskrsno bdijenje po-

čelo je u 23.00 sati na Veliku subotu, obredom blagoslovljenog vatre, unošenjem u crkvu i paljenjem svijeća. Nakon sv. mise slijedio je blagoslov jela. Običaj Hrvata u Koblenzu je da domaćice donesu pisaničice koje postavljaju ispred oltara, vjernici iste ponesu kućama. Prikupljeni su milodari za časne sestre koje u Africi rade na očuvanju kršćanstva. Doč-

kati Uskrs, daleko od zavičaja, u iseljeništvu, nije lako, ali zahvaljujući našim misijama, domovina nam se čini blizu, a običaji su se preselili s naših ognjišta u crkve diljem svijeta. Zahvaljujući učenju baka i djedova, nova generacija Hrvata u iseljeništvu je ostala vjerna svojoj kršćanskoj vjери, običajima i tradiciji. (Jakov Vranković)

Ante Lerota Internationale Bestattung/Transport
Međunarodni prijevoz umrlih

ALBT

Ante Lerota

Theodor-Storm-Str. 15
71642 Ludwigsburg
Tel.: 071 41/ 92 62 79
Mobil: 0151/11 65 92 13
www.albt.de

brzo kvalitetno povoljne cijene 24 sata

BESTATTUNGEN KRIŽANČIĆ

Od 1899. u Wuppertalu -24 sata na usluzi

Više od 50. godina iskustva kod prijevoza pokojnika autom ili avionom za države bivše Jugoslavije, i za sve ostale države. Nudimo sljedeće usluge: sređujemo kompletne papire za prijevoz pokojnika, pomažemo kod sređivanja mirovine, socijalnih i drugih osiguranja... Kod smrtnog slučaja u kući, staračkom domu, vršimo prijevoz u vlastitu klimatiziranu mrtvačnicu. Obavljamo pogrebe usluge diljem Njemačke.

KONTAKT:

Lettow-Vorbeck-Straße 43
42329 Wuppertal
e-mail: info@bestattungen-krizancic.de
www.bestattungen-krizancic.de

Mobil: 0162 - 70 288 14
Tel.: 0202 - 73 05 40

POGREBNO PAVIĆ

BESPLATNO SREĐIVANJE PAPIRA ZA 1 DAN,
ZA KOMPLETNE POGREBNE USLUGE (0-24h)

FRANKFURT
069 428 922 48
MÜNCHEN
089 12 03 44 66
STUTT GART
0711 740 99 215
FRANCUSKA
0033 671 848449

MOBIL: 0175 976 71 56

POGREBNO (0-24h) ASANOVIĆ

BESPLATNO SREĐIVANJE PAPIRA ZA 1 DAN.

Posjedujemo kompletnu opremu.
Prijevoz pokojnika autom ili avionom, brzo i povoljno.

DÜSSELDORF 0211 545 84 998
BERLIN 0306 27 29 867
NÜRNBERG 0911 43 00 688
NIZOZEMSKA 0031 62 36 28 951
www.asanovic.de

BUKAL

POGREBNO PODUZEĆE
MÜNCHEN

089/ 48 00 47 65
0173/ 566 43 10
www.bukal.de

Najbolje mjesto za oglašavanje

Želimo svima blago:
Wir wünschen Ihnen 6

CroExp
MJESEČNIK ZA ISJELJENIČKE HRVATE

CroExp
MJESEČNIK ZA ISJELJENIČKE HRVATE

CroExp
MJESEČNIK ZA ISJELJENIČKE HRVATE

NAKON ŠTO JE PAPA SAZVAO MEĐUGORSKU KOMISIJU - REPORTERI CROEXPRESSA U SVETIŠTU KRALJICE MIRA

Hrvatica Sara Radn gimnastičarka Njem

Hodočasnici: Ova je...

Sieger Dr. ... 2010

KONTAKT:
ISERNHAGENER STR. 6
30161 HANNOVER
TEL +49 (0) 511 - 336 46 87
FAX +49 (0) 511 - 353 01 78
MARINASTOJAK@GMAIL.COM
MOBILE:
+49 (0) 172 - 515 23 27

Dvojica mladih Hrvata uspješno maturirali

Mako Topić i Bože Serdarušić, maturanti su na popularnoj Biskupskoj gimnaziji u Koblenzu, aktivni su članovi pri Hrvatskoj katoličkoj misiji. Bože ima četiri mlada brata, čitač je na sv.misi, član popularnih misijskih tamburaša, i bavi se popularnim sportom, vaterpolom. Marko je bio folklorša, danas je vratar ovdašnje NK Croatia i jako omiljen kod svojih suigrača. Kakve li slučajnosti, na istoj gimnaziji su maturirale i njegove tri sestre. U nazočnosti svojih roditelja, prijatelja i rodbine te brojnih profesora maturanti su primili svoje zaslužene diplome. Božina majka je Zagrepčanka, a otac iz Roškog Polja. Markova majka je rodom iz Žepča, a otac iz obližnjeg mjesta Ljubatovića. I Bože i Marko nesebično vole i njeguju svoje hrvatske korijene i običaje. Oni su zaokružili jedno važno poglavlje svojeg života koje će im biti odskočna daska u brojnim uzbudljivim pustolovinama koje ih čekaju kroz život. **Jakov Vranković**

BLISTAVI JUBILEJ U BERLINU

Još jedno izdanje Blistave noći klasike

Sonja Breljak

Još jedno izdanje Blistave noći klasike je iza nas. Berlinski dvorac Charlottenburg je po peti, jubilarni put otvorio vrata ovoj manifestaciji koju u kontinuitetu organizira Savez hrvatskih društava Berlin. Trud volontera, aktivista Saveza hrvatskih društava, povjerenje sponzora Mate Čujića, tvrtki Berolina Manufaktur, Mastioka, Ti-Le Bau, Mältzner, Dalmatino, pokrovitelja Hrvatske katoličke misije i veleposlanika dr. Kovača, te povjerenje i dolazak publike, naišlo je na svoju opravdanost u onome što je i ovoga puta ostvareno, u prelijepom kulturnom i glazbenom druženju, onom od najljepše vrste bez pretencioznosti a s ugodom kakva drži i dugo nakon koncerta.

Svoj ugled i povjerenje organizatora opravdali su svi umjetnici -sopranistica Esther Puzak koja je sačinila i kompoziciju ovogodišnjeg programa, mezzosopranistica Zdravka Ambrić i Tanja Šimić, njemački bariton Maik Tödter, potom izvanredna pijanistica Senka Branković, mladi gitarist Mario Raič. Posebna, izvrsna priča bio je ovogodišnji nastup Zbora HKM Berlin.

Pod ravnanjem Matije Čosić odlično su izveli a publika izvrsno primila zborne pjesme Misijska himna te dio iz opere Nabuko zajedno sa sopranisticom Esther Puzak i pijanisticom Senkom Branković.

Ovogodišnje glazbeno iznenađenje koje je publika pozdravila stojeći na nogama, bio je Tamburaschen

Chor Wellebit 1902. Kroz program Blistave noći klasike uspješno su vodili Dijana i Mijo Marić.

Predsjednik Saveza, Ivan Bitunjac, zahvalio je svima i najavio novu „Blistavu noć klasike“, iduće godine... neposredno prije nego Hrvatska postane punopravnom članicom Europske unije.

Gosti su bili više nego zadovoljni programom, izvedbama i cjelokupnim ugođajem. A među njima su bili i Josip Juratović, član njemačkog parlamenta, Monika Thiesen, negdašnja gradonačelnica općine Wilmersdorf Charlottenburg, veleposlanik RH, dr Miro Kovač, Jasminka Ajanović iz Ambasade Bosne i Hercegovine, hrvatski svećenici, sponzori, članovi hrvatskih društava i udruženja, i prijatelji glazbe.

Prvopričesničko slavlje u Gaggenau

Svake se godine nakon blagdana Uskrsa u katoličkim župama i misijama održavaju prvopričesničko slavlje. Mladi, koji se kroz školsku godinu vjeronaučnom poukom pripremaju za Prvu sv. pričest, zajedno sa svojom obitelji s nestrpljenjem očekuju taj dan. U nedjelju, 15. travnja u crkvi sv. Josipa u hrvatskoj katoličkoj zajednici Gaggenau, koja pripada Hrvatskoj katoličkoj misiji Mittelbaden, sa sjedištem u Karlsruheu

je osam dječaka: Dominik Serdanić, Matej Matić, Roko Birkić, Patrick Stanić, Nikola Colić, Andreas Bahtijarević, Robin Marić i Robert Palinkaš primivši sakrament Prve svete pričesti. Misno slavlje predvodio je njihov vjeroučitelj i voditelj zajednice Baden-Baden, Rastatt i Gaggenau, salezijanac don Michael Rodić. Pjevao je pjevački zbor pod vodstvom Anite Piplica. (foto: Nataša Vlahović, / tekst: mr)

Letite s Croatia Airlinesom!

Ljetni red letenja 2012.

- Berlin - Dubrovnik
- Berlin - Split
- Düsseldorf - Dubrovnik
- Düsseldorf - Split
- Dresden - Split (charter)
- **NOVO! Erfurt - Split (charter)**
- Frankfurt - Dubrovnik
- Frankfurt - Split
- **NOVO! Frankfurt - Zadar**
- Frankfurt - Zagreb
- Hamburg - Split
- Leipzig - Dubrovnik (charter)
- Leipzig - Split (charter)
- München Split
- München - Zadar
- München - Zagreb

CROATIA AIRLINES

A STAR ALLIANCE MEMBER

croatiaairlines.com

**SEDMODNEVNO
KRSTARENJE
JADRANOM**

sa polascima iz Opatije,
Splita ili Dubrovnika

www.katarina-line.com

20 godina
KATARINA
line

M. Tita 75/I
HR-51410 Opatija
Tel: +385 51 603 400
Fax: +38551 271 372
e-mail: info@katarina-line.hr
www.katarina-line.com

CROATIA

KVARNER

BiH na uvoz alkohola troši 190 milijuna maraka

Bosna i Hercegovina je u prošloj godini uvezla nešto više od 154 tisuće tona alkohola, čija je vrijednost veća od 190 milijuna maraka, što je za oko 55 tisuća tona više nego u 2010., kada je uvezeno oko 98 tisuća tona raznih alkoholnih pića ukupne vrijednosti 116,7 milijuna maraka. Prema podacima Uprave za neizravno oporezivanje BiH (UNO), povećan je i uvoz

prerađenog duhana i zamjene prerađenog duhana, piše Dnevni list iz Mostara. U 2010. ovih proizvoda uvezeno je 382 tona ukupne vrijednosti 2,2 milijuna maraka, dok je u prošloj godini uvezeno u količini od 428 tona, čija je ukupna vrijednost 2,5 milijuna maraka. Što se tiče uvoza neprerađenog duhana i duhanskih otpadaka, i tu je zabilježeno povećanje.

U Federaciji najbolje plaćeni direktori banke

Istraživanje portala Plata.ba pokazalo je kako prosječne neto plaće u Hercegovinačko-neretvanskoj županiji (HNZ) iznose 1019 maraka i na trećem su mjestu po županijama u Federaciji. U HNZ-u su najviše plaćeni direktori u bankarskom sektoru, a najmanje operateri na strojevima. Prosječna neto plaća za direktora banke je 3160 maraka, dok je neto plaća za

onoga koji radi na strojevima 411 maraka. Istraživanje o prosječnim neto plaćama pokazalo je kako u Federaciji BiH (FBiH) prosječna neto plaća iznosi 955 maraka, a najveća prosječna je u Sarajevskoj županiji, gdje iznosi 1125 maraka. Najmanja prosječna neto plaća je u Distriktu Brčko i iznosi 986 maraka, dok je u Republici Srpskoj 944 marke.

Siemens u Hrvatskoj još od 1893 godine

Tvrtka Siemens Hrvatska obilježila je 125 godina prisutva u Hrvatskoj. Prvi pisani spomen Siemensova angažmana u Hrvatskoj je njegova iskazana namjera iz 1886. godine da sudjeluje u gradnji zagrebačke uspinjače, kaže predsjednik Uprave Siemens Hrvatska Mladen Fogec. Premda taj posao nije dobila, tvrtka je nastavila napore za ostvarenjem poslovnog angažmana u Hrvatskoj što je urodilo plodom 1893. godine, kad je isporučila generator za elektranu u Čakovcu. Vlastitu tvrtku u Hrvatskoj Siemens je osnovao 1921. godine. Nakon Drugog svjetskog rata je nacionalizirana, a na njezinim temeljima nastalo je poduzeće Rade Končar. Siemens je za vrijeme socijalizma u Hrvatskoj bi prisutan putem raznih

zastupstava, da bi 1991. godine osnovao tvrtku Siemens medicinska tehnika, a 1997. nakon akvizicije i fuzije sa ATM-om tvrtku Siemens Hrvatska koja danas zapošljava 1.200 radnika. Uz ime tvrtke Siemens, osnovane u Berlinu 1847 godine, vežu se mnogi izumi i inovacije koji su postali sastavni dio života modernih ljudi. Iz Siemens su potekli prvi električni vlak (1879), prvo električno dizalo (1880) te prvi električni tramvaj (1881) i električni automobil (1905), a tvrtka je bila pionir i u proizvodnji stomatološke opreme, hladnjaka, štednjaka, televizora i drugih naprava. Danas Siemens djeluje u 190 zemalja svijeta i zapošljava 450 tisuća ljudi, prenosi Hina.

**PRODAJEM
HOTEL-
RESTAURANT-
TERASE
SA VLASTITIM
PARKIRALIŠTEM NA RENT-
EN-BAZIS
SAMO OZBILJNE PONUDE
na MOBIL:
0176 - 25 47 14 72**

MARASKA

Maraska Zadar

Jeste li punoljetni? Uživajte odgovorno.

WEIN-IMPORT DALMACIJA
Laubenhof 5, D-45326 Essen, T. +49 (0)20 135 00 48
Lindenstr. 52, D-50674 Köln, T. +49 (0)22 123 85 06
www.dalma.de

TRIVO - IMPORT
Einzelhandel - Großhandel
Flottenstr. 57, D-13407 Berlin-Reinickendorf
T. +49 (0)30 417 18 551, T. +49 (0)30 417 18 552
F. +49 (0)30 417 20 366, www.trivo-import.de

Molitveno bdijenje uoči Duhova

U Hrvatskoj katoličkoj misiji Mittelbaden u Karlsruheu u subotu, 26. svibnja, u Gebhardtstrasse 44a, u crkvi Sankt Michael održat će se molitveno bdijenje na temu „Duh Sveti - svjetlo u srcima našim“ za sve zajednice HKM Mittelbaden: Baden-Baden, Bretten, Bruchsal, Eppingen, Gaggenau, Karlsruhe, Kehl, Kirrlach, Offenburg, Pforzheim i Rastatt. Voditelj bdijenja je svećenik dr. sc. Vinko Kraljević. Početak je u 18.30 sati.

Procesija križnog puta na Veliki petak u Stuttgartu

Više stotina vjernika sudjelovalo je u tradicionalnoj procesiji križnog puta na Veliki petak u Stuttgartu, na jednom od najposjećenijih vjerskih obreda koji su vodili fra Zvonko Tolić i fra Mijo Šabić. (zd)

U Beču otvoren studij tambure

Na Franz Schubert konzervatoriju u Beču otvoren je studij tambure. Studij je podijeljen u tri dijela: pripremni studij je samo za one koji se počinju baviti sviranjem tambure, a nešto su starije zivotte dobi, npr. od 15, 16 ili 17 godina. Svi mlađi učenici mogu upisati glazbenu školu na Franz Schubert Konzervatoriju u Beču.

Ukoliko je učenik jako talentiran može i bez dobnog ograničenja upisati studij tambure. Kandidati koji su zainteresirani, a već sviraju tamburu mogu položiti prijamni ispit i upisati direktno Hauptstudium koji traje 4 godine. Na to se nadovezuje diplomski studij u trajanju od 2 godine. Napredni studenti mogu studij završiti i znatno ranije, ukoliko savladaju program za diplomski koncert. Sam studij je tako koncipiran da se dobivanjem diplome može raditi u osnovnoj ili srednjoj školi, na konzervatoriju, Muzičkoj akademiji te u glazbenoj školi. Kao glavni predmet mogu se upisati bisernica ili brač, od treće godine studija uče se i ostali tamburaški instrumenti, javlja Radio Croatica. Završetkom studija potpuno ste osposobljeni za rad u školi, možete voditi bilo koji ansambli ili orkestar te nastupati kao solist. Program studija se sastoji od kompletne literature za tamburaška glazbala te obrade koncerata, sonata i sl. za klasična glazbala. Cijena studija je 230 eura mjesečno, preko praznika se studij ne plaća. Prijave za prijamni ispit, koji će se održati 25. lipnja. 2012. godine mogu se poslati na e-mail: sek@fsk.at ili na e-mail: dcebic@yahoo.de Homepage: www.fsk.at.

Zvečevo zapošljava još 80 novih radnika

Požeska tvornica Zvečevo, najpoznatija po čokoladama, uložila je gotovo 12 milijuna eura u nove tehnologije, a u novom postrojenju za preradu čokolade vrijednom tri milijuna eura zaposlit će osamdesetak novih radnika, uz petstotinjak koje već sada ima. Osim što će otvoriti nova radna mjesta, Zvečevo će novim postrojenjem i udvostručiti kapacitete. Zvečevo, naime, nakon punopravnog ulaska na tržište Europske unije, planira udvostručiti izvoz. Trenutno na europskim tržištima završi 40 posto njihovih proizvoda, one s certifikatom halal izvoze se u Jordan, a one s certifikatom košer u Izrael.

Jelena Bosančić i Josip Ivančić dobit će sina

Jelena Bosančić i Josip Ivančić, koji su vezu počeli prije dvije godine tijekom snimanja reality showa Farma, dobit će dijete. Splićanka je već pet mjeseci u drugom stanju. Bivša misica odlično podnosi trudnoću, a udebljala se samo tri kilograma. Želja joj je da rodi na svoj 30. rođendan, 1. kolovoza. Jelena i suprug Josip Ivančić za svog dječaka dvoume se između dva imena, Toma i Lukas. Par se vjenčao prije četiri mjeseca. Splićanka je nosila dvije vjenčanice od Swarovski kristala, a na nogama je imala starke kao i Josip. Jelena i Josip žive u Dobrićima kod Tomislavgrada. Jelena sina namjerava roditi u splitskom rođilištu...

Zajednički projekt Tutića i Dujmića

Muzika zabavna“ novi je zajednički projekt dvojice doajena hrvatske glazbe Zrinka Tutića i Rajka Dujmića. Prava glazbeno-scenska poslastica koju nam predstavljaju ova dvojica umjetnika, najavljuje pjesma „Zlatne godine“ snimljena u posve novom ruhu i u aranžmanu Josipa Cvitanovića, te prateći videospot za koji su zaslužni autori Goran Markovanović i Toni Volarić. Spot je nedavno snimljen u kazalištu Komedija, a premijeru je imao sinoć na CMC televiziji.

Na konferenciji za medije najavljena je i skora turneja Tutića i Dujmića po Hrvatskoj. Bit će to prigoda da se dobro poznati hitovi (koje su izvodili Maja Blagdan, Novi fosili, Tereza Kesovija, Jasna Zlokić, Željko Bebek, Gibonni, Severina, Doris Dragović, Miroslav Škoro, Mišo Kovač, Neda Ukraden...) čuju u ponešto drukčijem „aranžmanu“ uz pratnju vrhunskih glazbenika.

Cambi promovira svoj album

Splitska klapa Cambi sinonim je za kvalitetnu dalmatinsku pismu. Klapa Cambi, jedna je od najrenomiranijih klapskih skupina u Hrvatskoj. Na albumu „Zar više nema nas?“ nalazi se nekoliko izvrsnih singlova poput „Rijeka snova“, „Ultima partenca“ te pjesma „Povij me“ s kojom je klapa pobijedila na Melodijama hrvatskog juga u Opuzenu. Upravo za tu je pjesmu snimljen i posljednji video spot klape koji možete premijerno pogledati večeras na CMC televiziji u 19 sati. Redatelj spota je Branimir Rogoznjak iz Rijeke. Album „Zar više nema nas?“ nominiran je u kategoriji najboljeg zabavnog albuma za diskografsku nagradu Porin 2012. U sklopu promotivne turneje predstavljaju album „Zar više nema nas?“, koji je objavljen prošle jeseni za Croatia Records.

DOMAĆA GLAZBA

**7 DANA U TJEDNU, 24 H.
VEĆ VIŠE OD 5 G. SA VAMA**

POSLUŠAJ - POGLEDAJ - UŽIVAJ

CROLIVE
RADIO ... I VIŠE

**POSTANITE I VI JEDAN OD
SLUŠATELJA I NAJAVITE VAŠ
EVENT ILI PATRY NA
CROLIVE RADIJU**

www.CroLive.com +491717524368 djdamy@crolive.com

Zečić napisao pjesmu za Ivanu Kovač

„Crno vino, crne oči“ naziv je novog singla Ivane Kovač. Da bi nova Ivanina pjesma mogla nastaviti uspješnim putem prethodnih singlova - Raskoš, Ako dođem pameti, Šibenska grandeca, potrudili su se njezini dosadašnji suradnici i već dokazani autori - Dražen Zečić i Vinko Didović. Zečić je autor glazbe i teksta, a Didović aranžmana. Kao i spomenuti prethodni singlovi, i ovaj će se naći na Ivaninom albumu koji marljivo priprema u studiju. Pjesmu „Crno vino, crne oči“ Ivana će izvesti i na ovogodišnjem CMC festivalu u Vodicama.

MARASKA

Maraska Zadar

Jeste li punoljetni? Uživajte odgovorno.

WEIN-IMPORT DALMACIJA
Laubenhof 5, D-45326 Essen, T. +49 (0)20 135 00 48
Lindenstr. 52, D-50674 Köln, T. +49 (0)22 123 85 06
www.dalma.de

TRIVO - IMPORT
Einzelhandel - Großhandel
Flottenstr. 57, D-13407 Berlin-Reinickendorf
T. +49 (0)30 417 18 551, T. +49 (0)30 417 18 552
F. +49 (0)30 417 20 366, www.trivo-import.de

Obratite nam se s povjerenjem:

PRIJEVODI - SAVJETOVANJE

Ružica Tadić Tomaz
Königstr. 71/3, 90402 Nürnberg

Tel.: +49 (0) 911-932 58 23
Fax: +49 (0) 911-932 58 24
Mob.: +49 (0) 176-704 58 493
kontakt@infohilfe-plus.de
www.infohilfe-plus.de

CROATIA-PRESSE.DE

info@croatia-presse.de

LAATZEN myDent
Implantologija | Stomatologija | Ortodontija

H.-J. Perić, M.Sc.
Master of Science in Oral Implantology
Spezialist Dentale Implantologie

Pettenkoperstr. 2A
30880 Hannover-Laatzen

Privatna Stomatološka Klinika

T 0511 - 8 97 67 90
F 0511 - 8 97 67 929
M info@mydent-laatzen.de

Koliko Mačić pojede?

Petar Mladinić &
Ninoslav Kunc

MATKAČI SU U MARTINOVU DVORIŠTU UOČILI MAČKU S MAČIĆIMA. DANICI SE SVIDIO JEDAN MAČIĆ I VOLJELA BI GA IMATI.

Kako da to pogodim?! Niste fer!

Darovat ću ti mačića ako pogodiš koliko dnevno pojede hrane!

Reci nam koliko je duga tvoja mačka.

Smiri se! Možda se nešto može učiniti.

Duga je 0.9 m. Zajedno s repom! A teška je 5.9 kg.

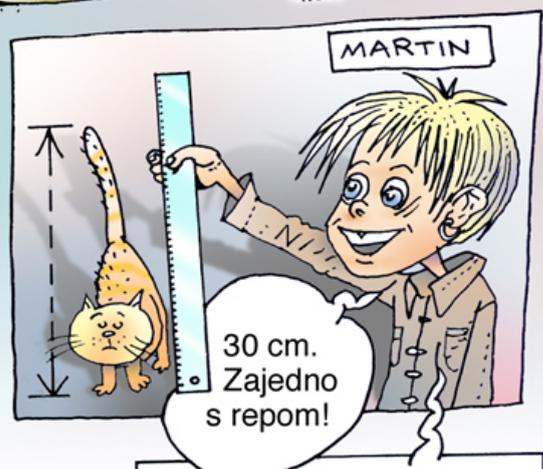
Kad si tako susretljiv, možeš li nam reći koliko je dug mačić koji se sviđa Danici?

JURICA

Još nam reci koliko tvoja mačka dnevno pojede hrane.

MIORF...

A zašto ti svi ti podaci trebaju? Želimo znati samo koliko mačić dnevno pojede, a ne mačka!

MARTIN

30 cm. Zajedno s repom!

Mačka svaki dan pojede 1050 g hrane.

Hvala, Martine! Sad imamo dovoljno podataka. Možemo odrediti koliko je težak mačić!

IMAJU LI MATKAČI DOVOLJNO PODATAKA? KOLIKO MAČIĆ DNEVNO POJEDE? KOLIKO JE TEŽAK MAČIĆ? HOĆE LI DANICA DOBITI MAČIĆA?

LUKA

IVAN

ANTE

TAKO KAŽU...

NIJE VAŽNO KOLIKO MAČKA POJEDE I DA LI JE CRNA ILI BIJELA, VEĆ LOVI LI MIŠEVE...